

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

Ljubljani na dom dostavljen:	celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	

v upravnistvu prejemati:

K 22—	11—	5:50	1:90
-------	-----	------	------

Izhaja vsak dan zvečer izveniš nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petstopenjska petič vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6:50	2:30	

za Nemčijo:

celo leto	pol leta	četrt leta	na mesec
K 28—	14—	7:00	2:40

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravnistvo: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče na levo), telefon št. 85.

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Predništvo: Knaflova ulica št. 5, (I. nadstropje na levo), telefon št. 84.

Klerikalna volna proti Ljubljani.

I.

Klerikalni stranki se je posrečilo malodane na vsi črti zagospodovati na Kranjskem.

V svoji popolni oblasti ima deželno upravo, ki jo sedaj izrablja, kakor se da, v svoje strankarske interese.

Edino, kar ji ne da mirno spati, so porokarji zmage, pridobljene po najbrutalnem nasilju in demagoštvu, je napredna Ljubljana, ki je vključno vsem klerikalnim naskokom ostala nepremagljiva napredna trdnjava.

Ljubljana je edino samoupravno mesto na Kranjskem, osrčje slovenske dežele, v katerem so kondenzirane vse življenske sile naroda slovenskega. Dokaj obsežna samouprava, ki jo živa Ljubljana, jo usposablja za nastopa, kakor je na znotraj vsi srce vse Slovenije, tudi na tuj kot poklicana reprezentant slovenskega naroda. Davčna njem, ki jih lahko uporablja v razne namene in kulturne namene.

Vse to vedo dobro klerikalci in sedajo se, da je njihovo gospodstvo v deželi dokaj problematično, dokler ne dobe v roke tudi Ljubljano.

Zato stegajo že od nekdanjega požara na Ljubljani, ker vedo, da njihovo neomejeno gospodstvo na Kranjskem zasigurno šele tedaj, kadar se jim posreči, da si pokore napredno ljubljansko mesto.

Klerikalna stranka ni tako nemehka, da bi ne vedela in se ne peljala, da je narodno - napredna stranka nepremagljiva vse dotlej, dokler v Ljubljani svojo močno ni v trdnjavo.

Iz Ljubljane pulzira vse politično življenje v pokrajini. Dokler je Ljubljana napredna, se širi napredna polagoma sicer, a vendar z neizpolneno silo na zunanji in izpodkopalni nevarnosti tla klerikalni stranki.

Napredna Ljubljana torej znači klerikalce permanentno nevarnost za obstoj njihove stranke, zato tudi umljivo njih stremeljenje, da na vsako ceno polaste te napredne poljanke, od katere je takorekoč celotno življenje napredne misli na Kranjskem. S padcem Ljubljane v

klerikalne roke, bi bila smrtno zadeta napredna stranka, ki bi tvorila odslej takšno quantite negligible, na katero se bi vobče ne bilo več treba ozirati in če bi si tudi priborila potem še kakšen mandat na kmetih. Reprezentanca Slovenske na zunanji bi prešla na klerikalce, kar bi pomenilo toliko, da so doigrali napredni Slovenci s svojim vlogom tudi v kolu ostalih slovenskih narodov.

Ako uvažujemo vse te momente, potem je pač umljiva tista silna težnja, ki goni klerikalce, da si, ako ne zlepa, pa zgrda pokore Ljubljano.

Toda napredni živeli je v našem mestu tako krepak in silen, da so klerikalci sami uvideli, da jim ga ne bo mogoče ukrotiti s poštenimi sredstvi.

Ker pa klerikalci niso nikdar izbirni v sredstvih, ako se gre za dosego svojih ciljev, so posegli po sredstvu nasilstva.

Ker na podlagi sedaj veljavnega občinskega reda in občinskega volilnega reda nimajo absolutno nobene nade, da bi dobili kdaj v svojo oblast Ljubljano, hočejo sedaj v deželni zboru občinski red in občinski volilni red za mesto Ljubljano spremeniti tako, da bi bila na stečaj odprta vrata v Ljubljano klerikalnim naskakovalec.

Tozadevni zakonski načrt je deželni odbor že izdelal ter ga predložil deželnemu zboru že v preteklem zasedanju.

Da ni prišel že v tem zasedanju v razpravo, je preprečil samo odločni nastop naprednih poslancev.

S tem pa še seveda ni rečeno, da bi bil omenjeni načrt tudi že pokopan. Čisto gotovo je namreč, da bodo klerikalci v prihodnjem zasedanju napeli vse sile, da spravijo pod streho omenjeni zakonski načrt, od katerega si obetajo, da jim bo zagotovilo neomejeno gospodstvo za nedogleden čas v vsi deželi ne izvzemši Ljubljane.

Oglejmo si nekoliko ta njihov načrt: Vzemimo najprvo občinski red. Tu čitamo v § 1 a to - le določbo:

„Spremembe v mejah mestne občine, ki merijo na to, da se imajo združiti posamni deli sosednjih občin z mestno občino, ne da bi s tem prenehale sosednje občine kot krajevne občine, ali da se posamni deli mestne občine odkažejo sosednim srenjam, lahko odredi deželni odbor v sporazumu s politično deželno ob-

lastjo ne glede na to, ali se je doseglo sporazumljenje med onimi občinami, ki so udeležene pri dotični spremembi občinskih mej.“

Ta določba, ki smo jo navedli dobesedno, označuje dovolj jasno tendenco, ki jih zasleduje klerikalna večina v deželnem zboru s spremembo občinskega in občinskega volilnega reda!

Klerikalci nameravajo s tem zakonskim načrtom nič manj in nič več, kakor da se jim Ljubljana izroči na milost in nemilost.

Po tem načrtu bi jim bilo dano na svobodo, da bi odcepili posamezne dele od mesta ali pa priklopili k mestu katerokoli sosednjo kmetijsko občino, kakor bi se jim ljubilo, ali kakor bi bolj služilo njihovim namenom. In kar je najbolj gorostasno: Vse to bi smeli izvršiti ne glede na to, ali so s priklopijem ali odcepljenjem zadovoljni prizadeti faktorji ali ne!

To je določba, ki odpira na stečaj vrata najhujšemu nasilstvu in ki s činično odkritostjo kaže, kakšne težnje vodijo klerikalce pri spremembi občinskega volilnega reda ljubljanskega.

Ne praktična potreba, ne javni ozirni in moderne zahteve, nego zgolj neizmerna gospodstvena želja in nebrzdana strankarska samopašnost sta napotile klerikalno stranko, da hoče na vsak način izvršiti spremembo občinskega reda ljubljanskega.

Zato s polnim pravom smemo trditi, da ni pod solnce zakonodajne oblasti, ki bi se bila tako pregrešila proti načelu pravičnosti in poštenosti, kakor se je deželni odbor kranjski, ko je sklenil nasvetovati deželnemu zboru v sprejetje tak monstrosen zakon, kakor je reforma občinskega reda ljubljanskega v gori navedeni obliki!

Namen tega zakonskega načrta je docela jasen in prozoren. Klerikalna večina v deželnem zboru si hoče uzurpirati pravico, da bi smela svobodno brez vsakega ugovora s strani prizadetih priklopiti ljubljanskemu mestu toliko okoliških kmetijskih občin, da bi bila s tem zagotovljena zmagaja in gospodstvo klerikalne stranke tudi v deželnem stolnem mestu.

Da je proti takšni nakani, proti takšnemu atentatu na Ljubljano treba organizirati najskrajnejši in najodločnejši odpor, je pač samoobsebi umljivo.

Napredni poslanci torej ne smejo za nobeno ceno dovoliti, da bi se

sprejel v deželnem zboru zakon, ki nima drugega namena, kakor dati Ljubljano kot igralno žogo v roke klerikalnemu deželnemu odboru.

Kdor klerikalce pozna, ve, da bodo skušali svoj načrt uveljaviti pod vsakim pogojem in ni dvoma, da bo sprememba občinskega reda in občinskega volilnega reda na dnevnem redu tudi bodočega zasedanja deželnega zbora.

S tem je dana smer tudi taktiki napredne delegacije:

Zakonski načrt o spremembi ljubljanskega občinskega reda in občinskega volilnega reda v obliki, kakor ga nasvetuje deželni odbor, se mora preprečiti in naj velja to, kar koli hoče. Edino sredstvo v to pa je brezobzirna dosledna obstrukcija, ki ne izbira nobenih sredstev in ki posega, če je treba, tudi po skrajnostih! Na nasilstvo je treba odgovoriti z nasilstvom!

Poljanje na nogah.

»Politico in gospodarsko društvo za I. mestni (poljanski) okraj« je priredilo sinoči javno društveno zborovanje, ki se je vršilo v prostori gostilne gosp. P. Turka v Strelški ulici. Udeležba je bila prav dobra, in ko je društveni predsednik, obč. svetnik Elija Predovič, otvoril zborovanje, ste bili obe gostilniški sobi popolnoma zasedeni. Poleg obeh poročevalcev je bil tudi navzoč župan in državni poslanec Ivan Hribar, deželni poslanec Turk in več občinskih svetnikov.

Predsednik otvori zborovanje, predstavi vladnega zastopnika in podeli takoj besedo poročevalcu.

Deželni poslanec dr. Karel Triller govoril je približno tako-le:

Dragi somišljeniki! Kdor je v zadnjem času pazno motril klerikalno gospodarsko politiko, ta se je moral prepričati, da je glavno načelo te politike

izstradanje nepokornega naprednega meščana.

Za našega vernega kmeta vse, za liberalnega meščana nič, to je početak in konec klerikalne gospodarske politike, odkar gospodari ta stranka v deželni hiši. Ta tendenca vleče se kakor rdeča nit zlasti tudi po vseh, deželnemu zboru predloženih zakonskih načrtih — od deželne banke pa do cestnega zakona. Da je klerikalna gospoda pri tem vzela na

muho pred vsem našo napredno Ljubljano, katero že toliko časa brezuspešno naskakuje in ki uživa dvomljivo čast, da plačuje dobro tretjino vseh deželnih davkov, to je ob sebi umevna stvar.

Se pred deželnozbornim zasedanjem klerikalna večina deželnega odbora ni imela nujnejšega in boljše posla, kakor, da je pri vsaki priliki gmotno oškodovala ljubljansko meščanstvo. V dokaz temu le nekaj vzgledov

klerikalne škodoželjnosti:

Deželni zbor bil je dovolil mestni višji dekliski šoli, oziroma dekliskemu liceju letno podporo 6000 K injezaraditega izel v kuratorjuteh šol svojega zastopnika v osebi g. vladnega svetnika Detele. Ze ta, spričo velike kulturne važnosti imenovanih zavodov za celo deželo, naravnost malenkostna subvencija, bila je trn v peti klerikalni večini deželnega odbora. Po ukazu te večine moral je g. šolski svetnik Detele čuti se naenkrat brez vsakih razlogov »žaljenega« v kuratoriju ter izstopiti, vsled česar je deželni odbor že dovoljeno in nakazano subvencijo 6000 K ustavil. In pri tem je ostalo, akoravno je kuratorji višje dekliske šole ponudil g. Deteli vsako poljubno zadoščenje. Seveda je potem deželni odbor to subvencijo tudi za bodoče izproračuna črtal. O tem bo imel zadnjo besedo sicer še deželni zbor, toda ustavljen je že dovoljene in nakazane subvencije za preteklo leto bilo je naravnost protizakonito in mestna občina bo po mojem mnenju prav storila, ako bo iskala svojo pravico pred sodiščem!

To je en slučaj. Drugi pa je postopanje deželnega odbora glede odprodaje starega vojaškega oskrbovališča.

O tem se je sicer že veliko govorilo, a nikdar še ne zadosti, tako kričeč je ta slučaj brezstidne škodoželjnosti deželne uprave.

Kakor znano, je imela mestna občina prodano eno samo parcelo tega sveta za 225.000 K, to je po okroglo 70 K štirijaki meter. Kupčija je bila naravnost sijajna in vse je kazalo, da bo mestna občina napravila iz nakupa vojaškega oskrbovališča lep dobiček, ki bi bil seveda prišel na dobro vsem davkoplačevalcem. To je pa klerikalce jezilo in za to so najeli dva svoja človeka — Stefeta in Kregarja — da sta se pritožila zoper imenovano prodajo, čes, da je svet prepocen! Na deželnem odboru

LISTEK.

Zrakoplovstvo in Jurisprudenca.

Problem letanja po zraku bi bil en. Nikakor pa še ni rešena prav stran tega vprašanja in ni čuda, da bili juristi ob tako hitrem razvoju zrakoplovstva popolnoma nepravilni na to tako važen faktor letnega življenja. Polagoma se pa začnejo zavedati svoje naloge, skušajo razvozlati cne skrajno zapletene pravnike, postavljajo hiše in se bijejo za zrak, prej tako važno točko v razmišljanjih lista. V Avstriji nimamo še zrakoplovov in letalnih strojev — smo pač nazadnjaški — nimamo pa še ni umevno pravnih kapacitet, ki se jim zdelo vredno razmišljati ali o poljudno predavati o tej temi. Se mi važno, da omenim za širše par misli curiškega profesorja Elija, ki jih je podal meseca julija v priliki mednarodne zrakoplovne zasedave v Frankobrodu in ki jih obseva v celoti zadnja številka avstrijskega lista (»Allgem. Herr. Gerichtszeitung«).

Kakor hitro postane zrakoplov-

stvo splošna institucija, bo morala država varovati in vzdrževati red ščititi osebno in premoženjsko varnost vsakega posameznika. Tako bo nastala nova vprašanja, nove določbe in izpolnitve v privatnem pravu, n. pr. nove norme glede prevažanja oseb in blaga, glede služb in nastavlencev. Nastanejo pa pred vsem lahko poškodbe zrakoplovov ali potom njih, poškodovanje tuje lastnine, motenje posesti, dana bo posebna prilika modernim hudodelcem. Važno bo vpoštevanje mednarodnega prava, poleg tega pa je še nebroj slučajev, ki potrebujejo posebno raznega razmišljanja, kot je vprašanje razlastitve, ki ima anaigijo pri gradbi železnice in vodovodov, pripetil se bo lahko porod v zračnih višinah, udeleženci izginejo brez sledu, ne da bi dobili njihova trupla, treba bi bilo posebnih določb o najdenini, o patentih itd. — V paragrafih posameznih zakonikov — če deloma izvzamemo švicarskega — ni samo ob sebi umevno še takih določb. Jako dobro bodo služila načela, ki se že ozirajo na davno obstoječ razmere in institucije. Nihče ne more tajiti, da ne obstajajo analogije s pomorskim pravom (morje in zračno morje), z določbami o železnicah. Predavatelj tu ni pozabil hvaliti svoje vede, »kajti pravo je fin in enoten organizem, ki se v vseh posameznih de-

lih izpopolnjuje, tako da moremo skoraj govoriti o izmenjavi pravnih idej s suhega na morje in obratno. Tudi jurisprudenca je neke vrste preseljevanje narodov in dokazuje, da je njeno življenje deloma, corsó in, riorsó.«

Predavatelj se peča nadalje s specialnimi vprašanji. V prvi vrsti bo moral prositi podjetnik za državno koncesijo in naloga države bo, da preuči, jeli zrakoplov kos nalogam da bo treba kolavdacije od strani državnih organov, kot je to navada pri ladijah. Zrakoplov bo moral nositi zastavo one države, potrebna bo kvalifikacija vodnikov — jako važno vprašanje — potrebni tudi zavodi za tozadevno izobrazbo. Uravnale se bodo tudi zrakoplovne črte, zveza zrakoplovcev pa da je o tem že toliko ukrenila, da bodo posamezne države na tej podlagi izdale potrebne določbe.

Najraznovrstnejše poškodbe ne bodo izostale. Ko se zrakoplov ali letalni stroj dvigne v zrak ali spusti k tlom, se kaj lahko pripeti, da poškoduje tujo lastnino, polomi veje, razruši strehe in rani osebe. Čisto jasno je, da se mora v teh ali enakih slučajih poravnati škoda od zrakoplova, oziroma podjetništva.

Jako zanimivo je vprašanje o zavarovalnici. Različne družbe, ki se pečajo z zavarovanjem življenja in

proti škodi, so se branile dolgo časa podpisati pogodbo take vrste (Blé-riot n. pr. se je že zavaroval ob priliki svojega vzleta v Budimpešti).

Pri tem je mogoča dvojna pot: ali se pridene taka določba že obstoječi polici, ki se glasi na druge poškodbe, mogoče je pa tudi zavarovanje izključno za jadranje po zraku. Pri določitvi premij razločujejo družbe med vodljivimi zrakoplovi in stroji na eni ter med temi in nevodljivimi na drugi strani. Cela stvar ima na sebi nekaj jako zanimivega. Veščaki namreč trdijo, da je riziko pri vodljivih zrakoplovih vsaj tak, če ne še večji kot pri nevodljivih, torej morajo biti tudi premije večje, kakor so večje one od letalnih strojev.

Po obstoječem pravu se sodi in kaznuje zločinec — pa naj si bo domačin ali pripadnik tuje države, po paragrafih tiste države, kjer se je zgodil zločin. To bi se lahko obrnilo na zločine, ki se vršijo potom zrakoplovov ali v njih, vendar pa je toliko okolnosti proti temu, da je praktično neizvedljivo. Omenjeni profesor predlaga, naj služi za podlago zastava kot pri pomorskem pravu, kar pa je tudi težje zvedljivo. Zločinec pa lahko poškoduje tudi zrakoplov in v tem ima osnutek za švicarski kazenski zakonik (1903) izrecno določbo v čl. 155

Najtežja so vprašanja, tičočna se mednarodnega prava. Čegav je zrak in zračni prostor? Tu prevladujeta dve mnenji. Zavod za mednarodno pravo je izrazil naziranje, da je zrak in zračni prostor prost in posamezna država ima pravico zahtevati samo tiste pravice, ki so potrebne za obrambo nje same. V postev pride pri tem mnogo detajlov, ki bi se dali urediti potom mednarodnih pogodb, ker bi ne pripustila vsaka država, da bi se letalo nad njo v višini 50 ali 100; vzelo naj bi se višino 1500 m kot varovalno plast. Drugi trdijo, da je zrak in zračni prostor, ki se razprostira nad dotičnim kosom zemlje, v neizmerno daljavo last države, kar je teoretično pravilnejše. Le tako bi se dalo uspešnejše braniti interese države, proti volunstu, za carino, saj ima Francija že sedaj določbo, da so vsi zrakoplovi, ki se spustijo na njenem ozemlju na tla, podvrženi carini (min. odlok z 12. marca 1909.)

To so stvari, o katerih bo treba tudi našim državljanom in juristom kmalu razmišljati, mirovne konference bodo pa imele v bodočnosti ogromno dela, če bodo hotele urediti strategično stran tega vprašanja tako, da bodo vsaj deloma obvarovale človeštvo smrtonosnih posledic te najnovejše tehnične iznajdbe.

so stvar vlekli in vlačili ter so končno spoznali, da je dotični svet glavinske premoženje občine, akoravno ga je leta nakupila z izrecnim namenom, da ga takoj zopet razproda. Zato je deželni odbor sklenil, da v tako prodajo mora privoliti deželni zbor in s tem je bila lepa kupčija uničena, ker seveda v deželnem zboru stvar ne bo prišla na vrsto še leta in leta. Mestna občina pa bi bila prešla kupnino za svet že letos spomladi in tako je okrajšana vsako leto na samih obrestih najmanj za 10.000 K, ne glede na to, da je nezasišeno postopanje deželnega odbora preplašilo tudi druge kupce in da je vsled imenovanih zavlačevanj izgubljena daljša davčna prostost.

Prav nič torej ne pretiravam, ako trdim, da je samo v tem slučaju klerikalni odbor oškodoval mestno občino Ljubljansko vsaj za 100.000 K.

Ljubljanske obrtnike, ki bi bili pri stavbah imeli lep zaslužek pa še posebej!

Vrhu tega je odklonila klerikalna večna vsako podporo za gledališče ter obeta isto tudi glede že obljubljenih podpore za zgradbo obrtne šole, tako, da bo tudi celo to breme zadelo izključno le mestno občino.

In ko je letos župan predložil občinskemu svetu načrt, kako bi se našlo za kanalizacijo, mostove in druge neobhodno potrebne stvari potrebna mestno posojilo na najcenejši način in v to svrhu predlagal izdajo posebnih komunalnih zadolžnic pod formalno garancijo dežele, tedaj je klerikalna stranka takoj izjavila, da o taki garanciji ne more biti govora, akoravno vse druge dežele brez ugovora privoljujejo v tako garancijo, ki je tako rekoč zgolj formalna in pomaga mestu le do nižje obrestne mere.

Tako torej postopajo klerikalci z našo belo Ljubljano. Pa to še ni vse. Ko so morali uvideti, da tudi pred temi, sicer neznosnimi šikanami napreden Ljubljanečan ne bo zlezal pod klop, začeli so streljati nanj s kanoni in tako se je rodil

načrt cesnega zakona:

Ta zakon pomenja, kakor se je to že na številnih shodih obrazložilo, za mestno občino Ljubljansko naravnost vnebovpijočo krivico, ker bi morala doprinasati za ceste po deželi, za katere doslej ni plačevala niti vinarja, okroglo

200.000 kron

poleg tega pa slej ko prej iz lastnega vzdrževati vse Ljubljanske ceste.

Če je torej tovariš dr. Tavčar na številnih shodih naglašal, da se je zoper atentat na Ljubljansko meščanstvo treba braniti tudi z najostrejšim orožjem, je imel čisto prav in okna deželne hiše se morajo tresti pred Vašim klicem:

Odreti se ne damo!

Tako torej pomena klerikalna stranka z našim mestom in ako bo na vseh koncih in krajih oškodovana mestna občina končno prisiljena, da bo morala povisati doklade, boste vedeli, komu se imate za to zahvaliti.

In sedaj še nekaj besedi o

deželni banki.

Tudi to je namreč zadeva, na katero mora Ljubljanski davkoplačevalci le z največjo skrbjo misliti. O potrebi ali nepotrebi deželne banke se tu ne bom prepiral. Tudi narodno-napredni poslanci bili smo za to, da naj se ustanovi deželna hipotekna banka, ki naj se peča zgolj s hipotekami, komunalnimi in melioracijskimi posojili. To bi bilo spričo naših razmer in spričo dobre organizacije našega narodnega trga dovolj. Več kot nepotrebno pa je, da se usta-

novi deželna banka, ki se bo smela početi tudi s takimi zadevami, katere imenujemo

nevarne in riskantne kupčije.

Takih možnosti pa vzlic vsemu našemu trudu v odsekih še vedno kar mrgoli v bančnem statutu, ki ga je sprejela klerikalna večina deželnega zbora. In zlasti naj bi se v take borzne špekulacije ne spuščala dežela, ki niti toliko denarja nima, da bi pošteno plačala svoje narodno učiteljstvo.

V tem pogledu nas ne bo pomiril niti poslanec Mandelj, katerega se do pred letom niti sanjalo ni o tem, da je poklican za bančnega strokovnjaka cele vojvodine Kranjske in kateremu sicer ne odrekam pridnosti, pač pa zadostno teoretično podlago in vsako praktično znanje — niti oni vsevedoči dr. Lampe, ki ravno sedaj na deželne stroške pri galskih judih popolnjuje svojo lemenatarsko bančno vedo.

In da ti neuki ljudje v resnici mislijo na riskantne in nevarne borzne kupčije na eni ter na

strankarsko zlorabo deželnega denarja in kredita

na drugi strani, to spričuje dejstvo, da so z veliko aroganco odklonili vsako kontrolo deželnozborske manjšine pri upravi banke. To je nekaj tako sumnega, nekaj tako nemoralnega, da bi vsaka vestna vlada morala odkloniti sankcijo takega deželnega zbora, od katerega je izključena ali vsaj od milosti večine odvisna kontrola tiste narodno-napredne stranke, ki reprezentuje in zastopa vsaj 60% vseh deželnih davkov.

In končno se jaz pri najboljši volji ne morem otresti prepričanja, da se hoče z deželno banko navzlic vsem nasprotnim zagotovilom ustanoviti tudi

strankarsko deželno korito.

To svojo trditev moram nekoliko utemeljevati:

Tovariš dr. Iv. Tavčar in jaz sva v bančnem odseku z vsega početka odločno zastopala mnenje, da naj bo predstojništvo deželne banke brezplačen častni posel. In ko s tem svojim predlogom nisva prodira, začu-gala sva že v odseku, da bova stvar primerno pojasnila v javnosti. Tega se je kler. stranka očividno ustrašila, kajti še tisti večer je izšla v »Slovenec« izjava vodstva stranke, da se mora črtati iz bančnega statuta ona točka, ki obljubljuje predsedniku in trem podpredsednikom (!) stalne plače, ostalim članom kuratorja pa posebno odškodnino za navzočnost pri sejah. Ko sem jaz v javni seji deželnega zbora klerikalno večino opozoril na to obljubo, je dr. Krek slovesno izjavil, da bo takoj z ostro sekuro razsekal to deželno korito, češ, da je bo je, ako banke sploh ni, kakor da bi katerakoli stranka imela kak dobiček od nje.

Stavil je tudi v resnici predlog na črtanje odstavka 7., § 25. bančnega statuta, ki govori o tem, da ima deželni zbor določiti plače predsedniku in podpredsednikom ter odškod-plače, ostalim članom kuratorja pa jaz se vzlic temu bojim, da je bila dr. Krekova sekira iz mehkega pleha.

Klerikalna večina je namreč pustila neizpremenjeno v 2. odstavku, § 25., tisto točko, ki velevala, da je predsednika in podpredsednike izvoliti na podlagi pogodb, ki jih je skleniti in s katerimi je določiti njih funkcijsko razmerje. Jaz namreč še nikdar nisem slišal, da bi se za brezplačen in častni posel sklepale kakšne pogodbe. Zaradi tega in ker je klerikalna večina odklonila predlog poslanca barona Schwegla, ki je v jas-nih besedah obsegal določilo, da bodi

predsedstvo in podpredsedstvo častni posel, bojim se po vsaj pravici, da so klerikalci metali s dr. Krekovim predlogom

slovenaki javnosti in vladi zgolj posek v oči.

Črtali so namreč samo določbo, da ima deželni zbor določiti plače in nagrade ter s tem prenesli to pravico na deželni odbor, kar je seveda še slabše in še bolj strankarsko.

Statut določa, da je banka podvržena v prvi vrsti deželnemu odboru in da v delokrog deželnega zbora spadajo le tiste točke, katere mu § 26. izrecno pridruže.

Če je torej moja domneva opravljena in dokler nimam pred seboj vsaj slovesne izjave deželnega odbora, vodstva klerikalne stranke, da predsednik in podpredsedniki deželne banke ne bodo plačani ne direktno ne indirektno, jo moram vzdrževati — potem pa moram pribiti dejstvo, da bo deželna banka imela poleg nastavljenih uradnikov strokovnjakov 4 plačane predsednike in dva stalno nastavljenega ravnatelja, dočim bi popolnoma zadoščal vsaj za početek samo en ravnatelj. Potem je pa tudi resnica, da se bo napravilo vsako leto brez vsake potrebe najmanj 50.000 K deželnega denarja.

In če upoštevamo veliko konkurencijo na eni strani in dejstvo, da deželna banka, sprejeta od deželnega zbora, po krivdi klerikalne brezobzirnosti, s pičlo večino dveh glasov, na denarnem trgu že s početka ne bo uživala posebnega kredita, potem ni treba biti niti črnogled, niti načelni nasprotnik banke, ako pride do zaključka, da bo taka banka morala biti z vsega početka — pasivna in da bo tudi za njo v prvi vrsti plačeval kranjski meščan, v najprvi vrsti pa ljubljanski davkoplačevalci.

Zato je povsem opravičeno, ako ljubljanski davkoplačevalci tudi v tem pogledu zahtevajo popolne jasnosti in da protestujejo

zoper sankcijo bančnega statuta

dokler te jasnosti nimajo. V tem oziru treba bo spregovoriti tudi še v občinskem svetu odločno besedo.

Moja dolžnost kot Vašega poslanca pa je bila, da Vas na to nevarnost opozorim.

V ostalem objubujem Vam v lastnem in v imenu svojih tovarišev, da bomo svojo težavno nalogo, brniti slovenskega meščana pred krivičnimi bremenami, po svojih najboljših močeh tudi še v naprej izvrševali in da se ne bomo strašili nobenega, tudi še tako hudega nasilstva. — Slej ali prej se bodo odprle oči tudi tistim, ki so danes še slepi — naša naloga pa je, da ta trenutek pripravljamo in pospešimo.

Burno, dolgotrajno odobravanje je sledilo govoru, nakar je povzel besedo

deželni poslanec dr. Ivan Tavčar,

ki je predvsem izrekel željo, da bi predgovornik, deželni poslanec dr. Triller še večkrat stopil pred ljubljanske davkoplačevalce s tako izbornim govorom, da bi jim odprl oči, kakor je že sam dejal. Resnica je, da je nujna potreba, da se davkoplačevalcem odprejo oči; v Ljubljani se to pač godi, ali na deželi pa vlada v tem oziru nekaka zaspanost, kar se pa mora tudi izpremeniti.

Napraviti hočem predvsem nekoliko splošnih opazk. Stojim na stališču, da našega meščanstva ne gre več v še večji meri obremenjevati. Vi ste že dosedaj dovolj plačevali za deželo, dasiravno niste od nje imeli skoraj popolnoma nič. (Klic: »Samo batine!«) Če je dežela plačevala 1.100.000 K, so mesta in trgi plačevali 2.000.000 K. Že dandanes plaču-

jejo mesta glavni del deželnih doklad, ki se vse porabijo za deželo, in te doklade grede po večini iz vaših žepov. In čisto krivično se mi zdi, ako se hoče sedaj klerikalna večina postavljati na stališče, da vas je treba

še bolj zadaviti,

kakor ste že bili zadavljani sedaj.

Klerikalni stranki seveda ne ugaja, da smo začeli prirejati shode in meščanstvu odpirati oči in zato vpijejo in kriče, da ne govorimo resnice, da lažemo, dasiravno je resnica ravno nasprotno. Naši klerikalci so sami največji grešniki, a stvar so preobrnil tako, da naj bi bil tisti sedaj grešnik, ki jim očita njihove grehe. (Priljevanje!) To so zlasti pokazali v

umazani aferi škofa Jegliča.

Potrebno je, da se govori o tej stvari na javnih shodih, kajti pravico imamo zato, in tudi dolžnost, saj se nam je bati za naše otroke, za naše obitelji. Na Hrvaškem je izšel v nakladi napredne stranke ponatis znane škofove knjižice. »Slovenec« je takoj pograbil to zadevo in pisal, da se je izvršilo tako združenje slovenske in hrvaške napredne stranke in sicer v znamenju pujske! Konstatiram, če je to res, da je to pač

najhujša obsodba,

ki se je mogla izreči proti ljubljanskemu škofu! (»Tako je!«) S svoje strani ne odobravam, da se je ponatisnila ta knjižica. Za tako pohujševanje je najboljše, da bi se zakopala par metrov pod zemljo. Ne odobravam, da se je ponatisnila knjižica v Kranju, da se je ponatisnila v Zagrebu. Nikakor pa ne gre, da bi mi bili zato postavljeni pred prašičja korita, pač pa gre to le tistemu, ki je prvi spustil pujska na zemljo, ki bi bil moral vedeti, da sebo delala kupčija s tem prešičkom.

Zato je tudi od naših klerikalcev naravnost

nesramna komedija,

če pravijo, da smo mi prešički, ne pa tisti, ki je prvi pripeljal prešička na svet! (Živahno priljevanje!)

Komedijo so igrali naši klerikalci v deželnem zboru tudi s tem, da so skušali osmešiti zastopnike meščanstva. Skušali so uničiti dva meščanska mandata in so hoteli s tem v javnosti pokazati, kako so nas pri ugotovitvi volilne reforme speljali na led. Mi smo sprejeli volilno reformo z najboljšo voljo in nikdar nismo mislili na kako nepoštenost, pač pa je bilo tako pri klerikalcih in zato pač ne morejo pričakovati od nas kakega posebnega gentleman-skega postopanja. Taka komedija ne dovede do cilja in se uduši sama v sebi!

Danes vedo klerikalci, kako teško je dobiti najvišjo sankcijo za kak sklenjeni zakon. In res je pričakovati, da ne bodo dobili najvišje sankcije niti za lovski zakon, niti za izpremembo občinskega reda in občinskega volilnega reda, ravno tako pa tudi ne za deželno banko, kajti deželna vlada stoji na stališču, da bi morali biti tisti, ki plačajo 2.600.000 kron, tudi zastopani pri deželnih banki. (»Tako je!«) Ta postava torej najbrž ne bo dobila najvišje sankcije!

Ali mi zato ne smemo biti zaspali, pokazati je treba zavednost, vi ne smete spati, kakor žalibog spi naša stranka tupatam na deželi. Ne ugaja mi, da se v nekaterih mestih in trgih, kjer hoče naša stranka sklicati shod, branijo shoda in nam večkrat odgovore, kar naj tu javno grajam, da pri njih ni treba shoda, da se s shodom edino le razburja ljudstvo, in da takega razburjenja ne morejo prenašati. To je

napačna politika,

ki se mora izpremeniti. Ne reči, da treba shodov, da naj se ljudstvo razburja, kajti bolj ko se ljudje vedajo, zakaj se gre, bolj ko se odprejo oči, bolj ko spoznajo svoj ločaj, boljše bo za ljudstvo (Priljevanje!)

Klerikalci imajo predvsem željo. Prva tiči v tem, da hočejo ta kolikor mogoče podpirati, za pa hočejo upreči mesta, da bi plačala. Kmet naj dobi vse, česar potrebuje, a zato naj bi pa potem kmet storil nič drugega, kakor le zanič meščana, ki plačuje zanj. Mesta hočejo

popolnoma uničiti!

Seveda je predvsem na vrsti Ljubljana, katero si hočejo podjarmiti, da so predložili nov občinski lili red za Ljubljano. Ljubljanski mesto z lastnim statutom, ima gotove pravice, svoje gotove pri-gije, a te pravice hočejo klerikalci ostentativno

teptati z nogami,

češ, mi smo vse, vi ste pa le zata- da plačujete. — Predložili so nov činski volilni red, pri čemer

skrajna nesramnost

tiči v tem, da niti vprašali niso občinskega zastopa v tej zadevi. Prej bi bil moral razpravljati o s- ri mestni zastop Ljubljanski, in če drugega, predvsem bi bili morali vedeti naše želje. V tem je ravno tonomija mesta, in te avtonomije ne pustimo vzeti! (Odobranje!) Vpeljati hočejo

proporcionalni sistem.

Jaz zase pritrjujem temu po-noma. Toda prav: če hočejo vpe- proporcionalni sistem, naj ga vpe- jo po vsej deželi, ne le za ljubljansko mesto, torej po vseh občinah. Pa bi se pokazalo, da je v vsaki ob- napredna manjšina, in zato ne klerikalci proporcionalnega siste- na deželi, pač pa le samo za Ljub- no, katero bi čim prej tem rajši go- goltnili.

Je pa še druga določba, ki je no tako nevarna avtonomiji ljub- skega mesta. Sprejela se je nam- v zakon določba, da deželni zbor- ko priklopi ljubljanskemu me- bližnjih vasi, kolikor hoče, ako t- protij volji ljubljanskega me- (»Skandal!«) Če bi torej kleri- n. pr. v Ljubljani ne mogli zma- ti v III. razredu, ki priklopili L- ljani Rudnik, Moste, in če bi t- treba, tudi še cel St. Vid. To po- panje je gotovo prvi

atentat na samostojnost Ljublja- katerega si nikakor ne smemo pu- ti dopasti, proti kateremu se mo- mo braniti do skrajnosti. Nikakor smemo in ne moremo pustiti, da se Ljubljana na tak način deklas- la, da ne bi imela več tiste avtono- je, kakor jo je imela doslej! (»T- je!«)

Kar tiče gospodarskega delo- nja naših klerikalcev, ga je očrtal predgovornik. Njegovim izvajanj- imam dostaviti le še nekaj, da vid- da

gre res za vaše žepo!

V Ljubljani ne bi smelo biti ka- ka, ki bi se postavil na tako stališ- kakor se je oni trnovski volilec, ki dejal: »če nam nalože večje dav- jih bomo pa plačevali.« Ne vem, ki bi s takim eksemplarjem, ali pride muzej, zaslužil je pač, da pride spirit! Ljubljansko meščanstvo mu- stati na stališču, da je storilo že- sedaj več za deželo, kakor prav- prav gre, in da nikakor ne more- stati na to, da bi se mu nakopičila

Neznani Trst.

(Dalje.)

Morda ne bo odveč, če pri ti pri- fikih posvetimo nekaj vrstic tržaški policiji. Na čelu ji stoji dvorni svet- nik Manussi, razumen mož in vse prej kakor kak policijski tiran po izgledu barona Schwarza. Postopa- nje policijskega ravnatelja Manus- sija, oziroma njegovih organov pri političnih manifestacijah in demon- stracijah je bilo vedno jako liberal- no. Princip njegov je, da dopušča tu- di demonstracije, dokler ne zadobe državi ali javni varnosti nevarnega značaja. To vsekako prica, da je dvorni svetnik Manussi mož moder- nega naziranja.

Policijska uprava je razdeljena na dve veliki skupini, na varnostno policijo in na državno policijo. Vo- dja varnostne policije je višji poli- cijski svetnik Freuer, vodstvo državne policije pa imata v rokah vladni svetnik dr. Mahkovec, rodom Slovenec in policijski svetnik Zie- gler. Vodstvo policijskih agentov je v rokah dr. Pehoča. Med agenti in stražniki so zastopane vse narodno- sti. Zapovedniki straže so skoro sa- mi bivši oficirji, ki bi časih prav ra- di po vojaško ostro nastopali, ko bi-

jim tega ne branili višji funkcijski- narji.

Tržaški policiji se mora prizna- ti, da je v obče spretna in taktna, če- tudi se ji časih primerijo malerji, ka- kor z ulomilec in morilec kočijažev. Zdi se pa, in to je tržaško policijo precej kompromitiralo, da je med nižjimi policijskimi organi poleg ja- ko vestnih ljudi tudi nekaj sumljiv- vih elementov. Že omenjena afeta policijskega oficijala Pasqualeta, ka- teremu se je dokazalo, da je bil za- veznik in zaščitnik nevarnih tatov, je za te razmere jako karakteristič- na. Italijan je pač takih plemenskih nagnenj, da mu ni nikdar zaupati.

V Italiji, kjer seveda poznajo značaj svojega naroda, računajo z italijansko nezanesljivostjo in ne- zvestobo kot s faktorjem, ki igra v vsem življenju veliko vlogo in ki ga ni mogoče zatreti.

Kako vsled tega spoznanja rav- najo, pričajo nam kontrolne razmere v vsi javni upravi. V Avstriji potro- si država uprav ogromne svote za kontrolo državnih organov. Samo v področju tržaškega železniškega rav- nateljstva velja kontrola na leto menda nad milijon kron. Za to ogromno svoto stikajo kontrolni or- gani za najneznatnejšimi službenimi pregreški in časih ljudi celo šikani-

rajo. V Italiji pa izdajo za kontrolo naravnost smešno majhno svoto. Tam pravijo, da bi resna kontrola v takem obsegu, kakor je v Avstriji, veljala desetkrat več kakor bi kori- stila. Dalje pa tudi pravijo, da bi kontrola tudi nič ne pomagala, ker absolutno pošten sploh noben Itali- jan ni. Iz tega spoznavanja so v Ita- liji uredili kontrolo tako, da kontro- lirajo svoje organe le redkokdaj, da pa strahovito kaznujejo vsako nepo- štenost. Za tista mala poneverjenja, ki se še največkrat zgodijo pri javnih uradih, dobe storilci v Avstriji par mesecev zapor, v Italiji pa kar 10 in 15 let. Strah pred to grozno kaz- nijo je vzrok, da se Italijani prema- gujejo in relativno pošteno oprav- ljajo svoje službe, država pa si pri- hrani ogromne svote, ki bi jih mora- la sicer izdajati za kontrolo.

Da se zopet vrnemo k tržaški poli- ciji! Ko bi tržaška policija postopala tako, kakor deželna vlada v Ljubljani, potem bi bili vsi primor- ski orožniki sploh celo leto samo v Trstu in bi vojaštvo imelo celo leto »bereitschaft«. A tržaška policija iz- haja brez orožnikov in brez vojakov, dasi so v Trstu vse drugače nevarni elementi, kakor v Ljubljani.

Ko so bile zadnjič v Trstu veli- kanske demonstracije zaradi Ferrer- ja, so iztekle prav srečno. Te demon-

stracije so bile vehementne, a polici- ja je posegla vmes šele potem, ko je bila hudo provocirana in napadena. Če bi bila pri tej demonstraciji poli- cija tako postopala, kakor se je v Ljubljani postopalo 20. septembra 1908., bi bila ustrelila vsaj 500 oseb.

Razen državne policije je v Tr- stu tudi mestna policija, ki pa ima jako omejen delokrog. Tržna polici- ja je njeno poglavitno delo, ki ga opravlja z pristnoitalijanskim zanik- nostjo. V Trstu povzijejo ljudje ogromne množine pokvarjenega mesa, ponarejenih živin in slabega mleka. Samo enemu opravku se tr- žaška mestna policija posveča z vno- mo in energijo — šikaniranju sloven- skih prodajalcev in prodajalk raznih živin. Dosti to ne zaleže, ker so Slo- veni ravno veliko poštenejši ljudje, kakor Italijani; tisti, ki imajo slabo vest, pa si že vedo pomagati.

Karakteristične za mestno poli- cijo v Trstu so njene uniforme. Te uniforme so nekaka permanentna demonstracija; narejene so namreč po izgledu policijskih in vojaških uniform v Italiji in naj menda pri- čajo, da smatra tržaška občinska uprava pripadnost Trsta k Avstriji samo za provizorij.

Poglavitna napaka tržaške državne policije je, da ima premalo sposobnih agentov. Spričo toliko kri-

minalnosti, kakor je je v Trstu spričo zarotniških, nasilnih in re- lucionarnih nagnenj tržaškega me- šljanstva, nikakor ne zadostuje sa- kakih petdeset agentov, posebno če so Italijani svoje »delo« prav spo- no uredili.

Bili so časi — namreč pred in Oberdanku — ko so Italijani polaj- li največjo važnost na demonstri- nje s petardami. Res se je zgan- vse italijanstvo na tej in na naspr- ni strani Adrije, če je v Trstu po- kaka petarda. Vselej je tak pok- klican Italijanom v spomin, da Ita- ja še ni vsa unita in da Trst še rešen, a vselej jim je poklical v s- min Oberdanka — a koristil jim nič, nego jim le nakopal policijs- preganjanje.

Demonstracije s petardami ponehale. Gode se še demonstraci- ki so sicer nedolžnejšega značaja, pa vendar razodevajo notranje po- loženje Italijanov. Svoje delo pre- vrst so preložili Italijani v raz- ne svoje organizacije, v mestne in urade in javne naprave in to d- izda veliko več, kakor vse petar- za nadziranje in zasledovanje ta- go dela je pa treba ne le vse več- go tudi vse drugačnih agentov, kor jih ima tržaška policija.

(Dalje prihajajo.)

nova večja bremenat!
(Živahno odobravalno!) Ne bom govoril o cestnem zakonu in drugih takih rečeh, faktum je ta, da je pri vsem tem glavni namen klerikalne večine,

izleti in izsesati
iz Ljubljane vse, kar se da! Pri tem pridem na besedo — diferenciranje. Ta beseda pomeni toliko, kakor da se hoče Ljubljani naložiti breme na bremenom, izpod katerih naj ne bi več vstala. Pri zadnji seji deželnega zbora je rabil deželni glavar to besedo. Iz njegovega izjavljanja je bilo spoznati, da je zadnja rešitev klerikalcev ravno diferenciranje. Je pač res:

za vaše žepne gre!
Diferenciranje se pri zemljiškem davku ne da izvesti, pustiti se mora isto, kakor je sedaj, da kmet ne bo prizadet, zato pa je treba diferenciranje pri dokladah na druge državne davke, kakor hišnorazredni in hišnopojemniški davek in s tem bi bila ravno Ljubljana najbolj prizadeta. Tisti, ki plačuje 4 K, naj bi ne plačal nič več, tisti pa n. pr., ki plačuje sedaj 8 K, bi pa plačeval skoraj še enkrat več. Posledica tega bi bila, da bi Ljubljana plačevala veliko več deželnih doklad, kakor jih je doslej. Kdor bi plačeval 20 K, bi s tem plačeval 15 K deželnih doklad, kdor bi plačeval 30 K, bi bilo pri tem 25 K deželnih doklad itd. To je diferenciranje. Je res to jako sposobno orodje, toda obrnjeno je le proti mestom, kajti ta ravno plačujejo največ takih davkov. Tako boste prišli vi mesarji sami

v klavnici
na desko, in diferenciranje bo tisti nož, ki vam bo plesal okrog vrata. Naša mesta in trg ni na tak način izkrcavali na korist kmečkim občinam. Mislim pa, da se ne bodele podali. (Odobravaje!) da se bodele postavili v bran, da ne bodele igrali klavne uloge na zgoraj, kakor da ste z vsem zadovoljni, da vlada ne bo mislila kaj takega. In da se to zgodi, ta namen prirejamo shode, zato se je priredil tudi današnji shod, da se nam, kakor je rekel predgovornik,

odpro oči!
Oni trnovski volilec, ki je rekel, da bo rad plačal, če bo več davkov, je bil — klerikalec. Tako pač nastane sedaj tudi za vas vprašanje, ali ni morda za vas Ljubljancane škodljiva, ako ostanete še nadalje napredni. Ali ne bi vam kazalo, da na celi črti prestopite v klerikalno stranko? Na to odgovorjam: Tako gospodarstvo v deželi bo postalo sčasoma klerikalnem nevarno. (Je žele!) Klerikalci se delajo, kakor bi bili ljudje, katerim so na razpolago celi merniki eednov. Postavili so si velikanske naloge, a ne vem, če bodo v stanu izpolniti te svoje naloge.

Za to je treba denarja!
Iz kmeta se denar ne da iztisniti, iz zemljiškega davka se ne da dobiti več, in če bi kmeta djali pod prešo, bi se jim kmet takoj uprl. Kmeti pa hočejo za tisto bogato deželno upravo svojo deželno banko, deželno elektrarno, zavarovalnico za žitno, kar je posebno nevaren eksperiment. Iz kmeta se ne da izpresti denar, zato jim ostanje samo se mesta in trg! Ne ostanje jim nič drugega, če bi jih je izprestati. Če postanete klerikalci, so vam

usta zašita, zamašena!
Če naprednjaki prestopite v klerikalni tabor, si s tem sami zaprete usta, sami bi zlezli pod britev, ki nam jo klerikalci stavijo na vrat. Zato bi bila največja nespamet, ako bi prestopili v klerikalni tabor, sami bi si v svojo

gospodarsko smrt,
niti ugovarjati ne bi mogli. Edina pametna pot za vas je, da ostanete naprednjaki. Tako ste prosti, in ostanete samostojni in v napredni strani odločno zavračate nesramne napačne klerikalce povsod, po vseh mestih, pa naj bo to v Ljubljani ali pa na deželi!

Dolgotrajno, viharno odobravanje je sledilo govornikovim besedam, dokaz, da je govoril vsem navzočim res naravnost iz sra.
Nato se oglasi k besedi obč. svetnik Kozak, ki je povdarjal, da po bolj jasnih izjavljanjih obeh poročevalcev pač vsak ve, kaj ga čaka. Če res posrečijo klerikalcem njihove lakane, potem pač mora vsakomur zaprepetati srce. Kdor mora sam trdo delati od ranega jutra do poznega večera, da preživi sebe in svojo družino, pač ve, kako težko se služi denar, kako težko se plačujejo davki. In sedaj naj se nam naprtijo še nova bremena, sedaj pridejo ljudje za našim hrbtom in nam hočejo potegniti zadnja jermena s hrbta. Zato se je treba upreti z vso odločnostjo, naši poslanci pa naj drže svojo besedo in naj kolikor le mogoče zadržujejo presnčenje klerikalnih naklepov. Ko pride čas zato, naj se izkažejo kot močje! — Nato priporoča, da bi se prebivalci poljanskega okraja čim najtesneje oklenili svojega društva,

ki pridno in vztrajno deluje v njihovo korist. Končno se zahvali poslancem za njihovo vztrajno delovanje in jim zakliče:

živeli naši poslanci!
Zborovalci so se živahno odzvali temu pozivu, nakar je še g. K. l. ne opozoril na to, da pri vojašnici zložen kamenje ovira promet in lahko nastane kaka nesreča, na kar je obljubil navzoči župan, da bo takoj ukrenil potrebno, da se ta nedostatek odstrani.

Nato je predlagal g. Černe sledečo

resolucijo:
»Na shodu »Političnega in izobraževalnega društva za poljanski okraj« dne 12. novembra 1909 zbrani volilci odločno protestirajo proti nameravanemu cestnemu zakonu, s katerim se naravnost hoče odreti ljubljansko prebivalstvo in proti novemu občinskemu volilnemu redu za deželo in za mesto Ljubljano, s katerim se hočejo crotati naši somišljeniki njihovih političnih pravic; nasprotno pa seglasno odobravajo nastop narodno — naprednih poslancev v deželnem zboru, ter jih pozivljajo na skrajni odpor v obrambo političnih pravic in gospodarskih koristi svojih volilcev, obsojajo pa z vso ogorčenostjo nasilno zakonolomno postopanje deželnega glavarja v zadnjem zasedanju deželnega zbora.«

Resolucija je bila z odobravanjem sprejeta soglasno, glasovanja se je vzdržal edino le navzoči poročevalci »Slovenec«.

Ker se ni nihče več oglašil k besedi, je predsednik zaključil zborovanje z zahvalo obema poročevalcema in navzočim za obilno udeležbo.

Prepričani smo, da bo shod obrodil zaželjeni uspeh in odprl poljanskim davkoplačevalcem oči, da bodo popolnoma izpregledali in spoznali, da njihova korist zahteva, da se odločno oprimejo narodno — napredne stranke in krepko z drugimi okraji vred protestirajo proti klerikalnim odkritim in zahrbtnim napadom na naše meščanstvo!

Politični položaj.

Poljaki.

Dunaj, 12. novembra. Poljski klub je danes dopoldne sklenil politično debato odgovoriti na prihodnji teden ter je vzel v pretres tekoče klubove stvari. Ko se je popoldne seja nadaljevala, je posl. Stapinski hotel zopet izzvati politično debato z izjavo, da je Poljska ljudska stranka brezpogojno za rekonstrukcijo kabineta in da za drugačnih pogojev ne more podpirati politike klubove majoritete. Načelnik kluba je odgovoril, da za debato v tej smeri ni ugoden moment in poleg tega se je dopoldne politična debata odgodila. Upa tudi, da se mu v kratkem posređi svojo akcijo dokončati na tak način, da ne bo ne zmagačev in ne premagancev. — Poljski klub je vzel to načelnikovo izjavo na znanje in je nadaljeval posvetovanje o tekočih klubovih zadevah.

Dunaj, 12. novembra. Posl. Stapinski je zagreval, da bo s svojimi pristaji izstopil iz Poljskega kluba in se pridružil »Slov. Enoti« če Poljski klub ne bo podpiral zahteve »Slovenske Enote« po odstranitvi sedanjega sistema in kabineta z min. predsednikom vred. »Slov. Enota« bi posl. Glombinskemu dovolila cel delavni program, državne najnosti, proračun in finančni načrt za nov sistem in nov kabinet.

»Slovenska Enota«.

Dunaj, 12. novembra. »Slov. Enota« je imela danes sejo, na kateri je debatirala o situaciji, ki je nastala po Dulembovi avdijenci. V komunikaciji, ki je o seji izšel, se izraža zahteva cesarju za njegovo izjavo, da bi ne trpel protislovanske politike, obenem pa tudi obžalovanje vladi, ki cesarja napačno informira; kajti le tako si je mogoče razlagati cesarjevo trditev, da sedanja vlada ne zasleduje protislovanskih tendenc. Dokazov za protislovansko postopanje vlade je dovolj: javne in tajne poštna naredbi, nepravilno imenovanje sodnikov na Češkem, v prilog Nemcem enostransko imenovanje uradnikov pri podržavljenih železnica, sistematično germaniziranje pri imenovanjih uradnikov na Južnem Stajerskem in Koroškem, germanizacija pri državnih železnicah na Češkem, Moravskem, v Sleziji in jugoslovanskih deželah, popustljivost namram protislovanskemu pouličnemu terorizmu na Dunaju, predložitev znanih jezikovnih zakonov v sankcijo, podelitev koncesije odernski bosenski banki itd. itd., sploh vse to, kar je potrpežljiva češka ministra slednjič vendarle prisililo, da sta demisionirala. Izreklo se je tudi globoko obžalovanje, da je vlada izrabila v utrditev svoje pozicije avtoriteta v trdnosti, kar je predvsem graje vredno z konstitucionalnega stališča, pa tudi zato, ker avtoriteta in ugled krone s tem trpi.

Dunaj, 12. novembra. Vpliven član Slovenske Enote je izjavil,

da Slov. Enota še vedno zahteva brezpogojno odstranitev sedanjega kabineta. Baron Bienenrth ima sicer le dve možnosti: vladati s § 14., kar bo šlo vsled večerajšnjega sklepa ustavnega odseka pač težko, ali pa upeljati ex-lex stanje. Na to slednje bi pa Slovani odgovorili s tem, da bi odrekli plačevanje davkov.

Kriza na Ogrskem.

Parlament.

Budimpešta, 12. nov. V današnji seji, ki se je začela ob 10. dopoldne so se prečitala najprej pisma, v katerih podajajo predsednik Justh in oba podpredsednika svojo demisijsko. Nato je starostni predsednik izjavil, da bo izvolitev novega predsedstva jutri.

Justhova stranka.

Budimpešta, 12. novembra. V današnji seji stranke neodvisnosti je bil predsednikom izvoljen posl. Meszko, kandidatom za predsedništvo parlamenta pa Justh, akoravno se je tega branil.

Rumunski poslance o položaju.

Zagreb, 12. nov. »Agramer Tagblatt« objavlja intervju z rumunskim poslancem Vajdo, ki je med drugim dejal sledeče: »Alternativa se glasi: demokratizacija ogrskega ustavnega življenja z vpeljavo volilnega zakona po avstrijskem vzoru vsled obljube krone, ali pa uspešno nadaljevanje boja po etapah madjarske oligarhije v interesu — personalne unije.«

V boju med Koštom-sinom in Koštom-očetom, katerega zastopae Justh, so simpatije nele velike mase Madjarov, temveč tudi Nemadjarov na Ogrskem na strani slednjega. Pa ne glede na simpatije, ki v političnih bojih ne igrajo odločilne vloge, bo tudi nemadjarska narodnostna stranka — in prej ali slej tudi Hrvatje — čisto avtomatično vsled nujne sile dogodkov hočeš nočeš siljena h kooperaciji z Justhovo stranko, če pojdejo stvari tako naprej. Sila razmer bo prej ali slej izvedla solidarnost med Justhovimi Koštoveci in Nemadjarji in bo te slednje na ta način napravila za neprosto voljno orodje onih, ki teže za personalno unijo. Samovlada stranke, ki je prepojena z idejami Ludovika Košuta, bi bila potem le še vraščanje časa in se bo morda udeležila že pri prihodnjih volitvah. To so logične posledice politike, ki jo je delal doslej Dunaj v ogrski krizi.

Hrvat.

Budimpešta, 12. novembra. Za večeraj napovedana konferenca hrvatskih poslancev v parlamentu se večeraj ni mogla vršiti, ker niso dobili vsi poslanci pravočasno vabil. Konferenca se vrši danes. Hrvatje se za sedaj ne bodo pridružili nobeni madjarski stranki, temveč bodo igrali ulogo mirnega opazovalca ter se bodo tudi vzdržali glasovanj o važnih predlogah. Vendar madjarski politični krogi mislijo, da Hrvatji ne bodo podpirali nobene akcije, ki bi bila naperjena proti Justhu.

Spanija.

Madrid, 12. nov. Ferrerieve svobodne šole se bodo po novem letu vkljub protestu barcelonskega nadškofa zopet otvorile.

Zarota proti evropskim vladarjem?

Buenos Aires, 12. nov. Tukajšnja državna policija je prišla na sled veliki internacionalni zaroti, ki je nameravala pokončiti vse evropske vladarje. Predpriprave so bile že dovršene. Zarotniki so imeli v vseh evropskih glavnih mestih pomagače. Tukajšnja oblast je že poslala evropskim vladam dokazila.

Narodno delavstvo!

Za volitve v obrtno sodišče, ki se vrši v nedeljo, dne 14. novembra 1909, se vam priporočajo v izvolitev sledeči kandidati, in sicer:

I. V skupini vleobrtov: (rumene glasovnice.)

kot prisedniki:

1. Banovec Alojzij, uslužbenec pri tvrdki Samassa.
2. Grošičar Matija, uslužbenec pri tvrdki Zabkar.
3. Hribar Fran, tiskar v »Narodni tiskarni«.
4. Jaklič Ludovik, uslužbenec pri tvrdki G. Toennies.
5. Jeras Egidij, uslužbenec pri tvrdki Krisper & Tomažič.
6. Križaj Friderik, uslužbenec pri tvrdki G. Toennies.
7. Petrič Rudolf, uslužbenec pri tvrdki Rosner & Co. v Šiški.
8. Tonja Ivan, uslužbenec pri tvrdki Mikusch.

kot namestniki:

1. Mehle Mihael, uslužbenec pri tvrdki Mayer & Co.
2. Mihevc Matija, uslužbenec pri tvrdki G. Toennies.
3. Tomazin Ivan, uslužbenec pri tvrdki pivovarna »Union«.

4. Trampuš Josip, uslužbenec pri tvrdki Zalaznik.

Kot prisednika vzklicnega sodišča:

1. Porenta Peter, uslužbenec pri tvrdki Vodnik v Šiški.
2. Mancini Anton, tiskar v »Narodni Tiskarni«.

II. V skupini malih obrtov: (sive glasovnice.)

kot prisedniki:

1. Carl Josip, plačilni natak, Narodna kavarna.
2. Dereani Filip, stolar, tvrdka Boucon.
3. Frank Leopold, čevljar, tvrdka Zamljen.
4. Fritz Adolf, dimnikar, tvrdka Vrhovec.
5. Furlan Fran, ključavničar, tvrdka Fasching.
6. Gogala Andrej, kamnos. k, tvrdka Toman.
7. Ham Valentin, mesar, tvrdka Cerne.
8. Jakopič Ivan, knjigovez, tvrdka Breskvar.
9. Primožič Josip, mizar, tvrdka Primožič.
10. Sušnik Martin, tesar, tvrdka Hudnik.

Kot namestniki:

1. Juvan Aleksander, čevljar, tvrdka Zamljen.
2. Mohar Dragotin, tiskar, tvrdka Hribar.
3. Šešek Fran, klepar, tvrdka Ecker.
4. Škarjevec Ivan, slikar Spodnja Šiška 29.
5. Vovko Anton, knjigovez, tvrdka Bonač.
6. Winter Maks, mesar, tvrdka Cerne.

Kot prisedniki prizivnega sodišča.

1. Korene Rado, tiskar, Učiteljska tiskarna.
2. Skubie Ivan, knjigovez, tvrdka Bonač.

Narodni delavci! Pozivljamo Vas, da se gotovo v polnem številu udeležite teh volitev in oddaste svoje glasove za zgoraj imenovane kandidate, katerih imena že jamčijo, da bodo kot zastopniki delavstva storili vedno in vselej svojo dolžnost, kadar bo šlo za varstvo delavskih interesov. — Narodno delavstvo! Vsi na krov! Za Vašo korist gre!

Volitev v drugo skupino obrtnega sodišča.

»Slovensko obrtniško društvo« priporoča v sporazumu z izvrševalnim odborom narodno — napredne stranke za volitve v II. skupino obrtnega sodišča, ki voli 10 prisednikov in 6 namestnikov ter dva prisednika vzklicnega sodišča te-le gospode:

1. Tosti Ivan, gostilničar;
2. Skafar Fran, mizar;
3. Pust Ivan, ključavničar;
4. Lenček Alojzij, klepar;
5. Oblak Matej, čevljar;
6. Rojina Josip, krojač;
7. Toni Josip, mesar;
8. Pristau Filip, črkoslikar;
9. Kušar Fran, izvošček;
10. Breskvar Fran, knjigovez.

Za namestnike prisednikov pa:

1. Valentič Mate, brivec;
2. Kenda Ivan, restavrater;
3. Krapež Milko, urar;
4. Zajc Ivan, tesar;
5. Pilko Fran, ključavničar;
6. Tuma Ferdo, čevljar.

Vsklikeno sodišče:

1. Stare Fr. st., sobni slikar in posestnik;
2. Rehek Josip, ključavničar.

Pozivamo somišljenike, naj na dan volitve složno glasujejo za priporočene kandidate, katerih imena jamčijo, da bodo obrtniški interesi izročeni v prave roke.

Volitve so v torek, dne 16. t. m. od 8.—12. dopoldne.

(Volišča so: Šole na Ledini, Cojzovi cesti, »Mestni dom« in telovadnica II. drž. gimnazije.)

Častitim gg. trgovcem!

Za volitve prisednikov obrtnega sodišča, ki se vrše v torek, dne 16. novembra vam priporoča gremij trgovcev in odbor trgovskega društva »Merkur« za kandidate sledeče gospode ter vas prosi, da pri teh za trgovce tako važnih volitvah združite svoje glasove na sledeče gospode:

I. Prisedniki:

1. Čadež Gvidon, trgovec v Ljubljani.
2. Golob Valentin, trgovec v Ljubljani.
3. Kollman Robert, trgovec v Ljubljani.
4. Meglič Karol, trgovec v Ljubljani.
5. Mejač Ivan, trgovec v Ljubljani.
6. Samec Ivan, trgovski družabnik v Ljubljani.

II. Namestniki:

1. Jeranič Alojzij, trgovec v Ljubljani.

2. Kessler Ignacij, trgovec v Ljubljani.
 3. Pollak Josip, trgovec v Ljubljani.
 4. Soklič Matej, trgovec v Ljubljani.
- III. Prisednika za vzklicno sodišče:
1. Lilleg Alojzij, trgovec v Ljubljani.
 2. Šarabon Andrej, trgovec v Ljubljani.

Gg. trgovinski uslužbenci vseh strok!

Za volitve v obrtno sodišče, ki se vrše v nedeljo, dne 14. novembra t. l. vam priporočajo združene organizacije »Slovensko trgovsko društvo Merkur«, »Društvo trgovskih sotrudičkov« in »Pomočniški odbor gremija trgovcev« niže navedene gospode tovariše za kandidate ter vas pozivljajo, da oddaste v tej tako važni volitvi vsi složno svoje glasove za sledeče skupno določene kandidate:

A. Obrtno sodišče.

Prisidniki:

1. Josip Sekula, trg. poslovođa v Ljubljani.
2. Ivan Podlesnikar, trg. sotrudičnik v Ljubljani.
3. Josip Drčar, trg. sotrudičnik v Ljubljani.
4. Fran Kovač, trg. poslovođa v Ljubljani.
5. Franc Petan, knjigovodja v Ljubljani.
6. Franc Jane, trgovski sotrudičnik v Ljubljani.

Namestniki:

1. Vinko Požar, trg. sotrudičnik v Ljubljani.
2. Anton Potočnik, trgovinski poslovođa v Ljubljani.
3. Josip Ciuha, trg. sotrudičnik v Ljubljani.
4. Avgust Jagodič, trg. poslovođa v Ljubljani.

B. Vzklicno sodišče:

1. Franc Kavčič, knjigovodja v Ljubljani.
2. Franc Mulaček, trg. poslovođa v Ljubljani.

VABILO

na javno društveno zborovanje ki ga priredi

»Politično gospodarsko in izobraževalno društvo za vodmatški okraj

jutri, v soboto, 13. novembra

ob 8. zvečer

v gostilniških prostorih g. I. Pavška na Martinovi cesti št. 36.

Dnevni red:

1. Poročilo o deželnozbornem zasedanju. poroča g. dežel. poslanec dr. Ivan Oražen.
2. Poročilo o političnem položaju, poroča g. dr. Zerjav.
3. Štucinosti.

Vodmačenje, udeležite se tega važnega zborovanja. Protestirati bomo proti vpeljavi novih davkov po sedanji deželnozborni večini.

Pridite zanesljivo vsi!

Odbor pol. gospod. in izobraž. društva za Vodmat

Dnevne vesti.

+ Ljubljanska pošta. Široko-ustno sedanje ministristvo se posebno rado ponaša, da je naredilo konec nedovoljenemu vplivanju poslancev na različna imenovanja v državni upravi in da se sedaj vrše imenovanja strogo pravično in brez ozira na politične momente in politične protekcije. Tako govori ministristvo, dela pa drugače, kakor lahko vidimo na ljubljanski pošti. Ko je šel ravnatelj Leban v pokoj, je postal njegov namestnik in začasni nadvoditelj nadkontrolor g. Štrukelj, dasi ni bil niti najstarejši, niti najposobnejši. Gospod Štrukelj je bil imenovan na priporočilo in vsled protekcije klerikalnih poslancev in samo zato, ker je sam klerikalec. Imenovanje g. Štruklja je bilo seveda žaljivo za starejše in sposobnejše uradnike, ki so bili preterirani in je eden od njih kar šel in neče nikakor več služiti v Ljubljani. Sedaj je razpisana ta služba, ki jo začasno opravlja g. Štrukelj, razpisana pa je za 8. činovni razred, med tem, ko je to mesto sistemizirano, torej v 7. razredu, bi pisu tiči javen škandal, kajti s tem razpisom se hoče potem uradne zvižčnosti odstraniti kompetente, ki bi jih ne bilo mogoče prezreti in službo v naprej zagotoviti g. Štruklju. Če bi se bilo mesto razpisalo kakor je sistemizirano, torej v 7. razredu, bi gotovo kompetovalni gospodje, ki so že samostojni voditelji uradov in starejši kakor g. Štrukelj. Pri oddaji mesta v 7. razredu bi gg. Vidmarja ali Flereta absolutno ne bilo mogoče prezreti. A prav da bi takih kompetentov ne bilo, da bi se jih ubranili,

se službo razpisali za 8. razred. Če bo g. Strukelj enkrat imenovan, ga bodo potem že spravili v 7. razred. Takih nečednih mahinacij se poslužuje tržaško pošto ravnateljstvo v času, ko je zavrtni klerikalec Welschreiner minister in ko se ministrstvo upa javno v slovesni obliki zatrjevati, da je konec iz protekelje poslanecev izvrzajočim pristranostim pri oddaji služb. Ljubljanski občinska uprava naj ne zamudi protestirati proti temu degradiranju mesta ljubljanskega, ki ga je storila poštna uprava s tem, da je za 7. razred sistemizirano službo razpisala za 8. razred.

+ C. kr. poštne uradom v ravnanje. Pri zadnji konfiskaciji »Slov. Naroda«, z dne 10. novembra t. l., se je primerilo, da so nekateri poštni uradi vrnili našemu upravnistvu drugo izdajo lista po konfiskaciji, češ, da ni nikjer razvidno, da je došel list kot druga nekonfiskovana izdaja. Opozorjamo vse c. kr. poštne urade, da ni nikjer predpisano, — niti v zakonu, niti v poštah predpisih — da mora biti na listu že zunaj razvidno, da je to druga izdaja po konfiskaciji. Zadostuje namreč popolnoma, da se konfiskovani članek odstrani in se list zopet natisne brez daljše oznake. Prosimo torej, da se c. kr. poštni uradi izvolijo ravnati po tem pojasnilu in naj nikar ne vračajo po konfiskaciji dole nove izdaje.

Upravištvu »Slov. Naroda«.

+ Pravica pri nas in drugod. Spomladi je prinesel »Grazer Tagblatt« vest, da je državno pravdnistvo v Ljubljani zaplenilo v neki tiskarni razglednice, ki so se nanašale na cesarjevo darilo v znesku 20.000 kron za zgradbo nemškega gledališča v Ljubljani. To vest, za katero v Ljubljani razen oblastvenih organov in prizadetih oseb ni nihče vedel, je ponatisnil naš list. Šele drugi dan na to je izšel v uradni »Laibacher Zeitung« oblastveni razglas o konfiskaciji imenovanih razglednic. Kmalu na to je dobil naš list tozbo, češ, da se je zagrešil proti § 24. tiskovnega zakona, ker je objavil vsebino zaplenjenih tiskovine. Prišlo je do obravnave, ki se je vršila 28. septembra. Dasi je bilo dokazano, da je bila dotična vest vzeta iz »Grazer Tagblatta«, proti kateremu se notabene ni uvelo kazensko postopanje, in da je bila dotična konfiskacija uradno razglašena še le dan kasneje, kar bi v očeh vsakega neodvisnega, stvarno in objektivno mislečega sodnika moralo izključiti vsako krivdo obdolženca, vendar je znani Vederjakov senat naš list obsodil na 100 kron globe radi prestopka gori navedenega paragrafa tiskovnega zakona. Slično vest kakor naš list je priobčila tudi praška »Union«. Tudi proti temu listu je uvedlo državno pravdnistvo kazensko postopanje ter obtožilo odgovornega urednika Jos. Kummra radi prestopka § 24. tisk. zakona. Obravnava je bila preteklo sredo. List »Union« je bil obsodjen radi prestopka gori navedenega paragrafa na globo 20 kron. Sedaj pa primerjajmo: V Gradcu državno pravdnistvo ni smatralo za potrebno, da bi zasledovalo »Grazer Tagblatt«, dasi je ta priobčil prvi vest o konfiskaciji razglednic in tako povzročil notice tako v »Slov. Narodu«, kakor v »Unionu«, v Pragi je sodišče obsodilo list »Union« na 200 kron globe, v Ljubljani pa Vederjakov senat »Slovenski Narod« na 100 kron. Tako se reže kruh pravice v Gradcu, v Pragi in v Ljubljani!

+ Vodmačane opozorjamo že enkrat na današnje društveno zborovanje, ki se vrši v gostilniških prostorih g. Pavška na sv. Martina cesti. Govornika bosta deželni poslanec dr. Ivan Oražen in dr. Žerjav. Pričakujemo, da se odzovete našemu vabilu, ker je to zborovanje velike važnosti z gospodarskega stališča.

Odbor političnega društva.

+ Škofovo knjižico raztrgal na štiri kose. Neki župnik na Gorenjskem iz okraja, kjer je dobil škof Jeglič zaupnico za svoje svinjarije, je dobil škofovo umazano knjižico o spolnem občevarju. Nekaj časa jo je bral, postajal vedno bolj nemiren, končno je pa vstal in raztrgal na štiri dele s toliko verno spisan spis in jih vrget z vso silo ob tla. Tu se neha vsa! rekel je razljučen, »stramota taki pohujšljivosti!« — Ime dotičnega župnika je škofu Jegliču osebno na razpolago!

+ Nad škofovim pohujšanjem se je zjokal neki župnik v Ljubljanski okolici. »Toliko sem se trudil za Marijino družbo«, je tarnal, »dosegel tudi nekaj uspehov, zdaj pa škof podere vse, kar smo zgradili s tolikim trudom.« — Ne da bi hoteli trditi, da so Marijine družbe pribežališče čistosti, vendar nam je izjava duhovnika, ki vidi v Marijini družbi zaščito za mladino, preznačilna kritika škofove svinjarske knjižice. Kakor se nam poroča, se nekateri kmečki fantje vsled Jegličeve brošure izražajo proti dekletom v takih besedah, da jih ni navesti. Vedno pa dostavljajo: »Saj nas škof tako ošči!«

+ Škof je bolan. Pišejo nam: Preteklo nedeljo bi imel škof Anton Bonaventura blagosloviti malo kapelico na Drači pri Borovnici. Ko so bili slavoloki že postavljeni in vse pripravljeno za slovesen sprejem, je prišla vest, da škof ne pride kapelice blagosloviti, češ, da je hudo bolan. Ljudje so bili seveda nevoljni, da so zastoj pripravljali slavoloke, po božne ženice pa so jele stikati glave ter skrivnostno šepetati, da škof za to ni prišel, ker so ga na kolodvoru v Ljubljani čakali — liberalci, da bi ga — pretepli. Seveda so to samo ženske čenče, resnica pa je, da je škof bolan, hudo bolan, ker mu je rdeča knjižica za ženin in neveste obležala v želodcu!

+ Škofova brošura v hrvaškem jeziku. Iz Zagreba se nam piše: Ne morete si predstavljati, kako senzacije je pri nas vzbudila škofova brošura. V dveh dneh se je razprodalo par tisoč eksemplarov. V Zagrebu ga ni duhovnika, ki bi ne bil prečital tega spisa in ni ga duhovnika, ki bi škofovega spisa ne obsojal. Vse občinstvo je ogorčeno, hrvatski klerikalec pa so kar potrti. Vedno so se navduševali za kranjske klerikalec in škofa Jegliča — sedaj pa kaj takega. Ta brošura je tisoče in tisoče podučila, kaka pravna nevarnost tiči v klerikalizmu. Klerikalec sami priznavajo, da je ta brošura neizmerno škodovala klerikalizmu in v strahu so, da bo škodovala tudi veri in cerkvi. »Če je cerkven knez kaj takega stori, česa morajo biti šele zmehčani najnižji duhovniki« tako govori ves Zagreb in ves Zagreb strmi, da so kranjski duhovniki še vedno na strani takega škofa. »Bože, kakav mora biti moral megiu kranjskim svečenicima kad trpe biskupa, koji piše ovake svinjarije« — to je stalni refren vseh pogovorov o brošuri škofa Jegliča.

+ Občinski odbor idrijski je imel v četrtke javno sejo, pri kateri se je razpravljalo o občinskem proračunu za leto 1910. Seja je bila zelo dobro obiskana, udeležil se jo je tudi c. kr. dvorni svetnik Billek kot zastopnik c. kr. rudnika. Postavka 20.000 K za vzdrževanje mestnih splotij se je na predlog odbornika Pegana znižala na 12.000 K, ker je po njegovem mnenju izključeno, da bi deželni odbor ne ugodil zopetnemu Oswaldovemu rekurzu, s stavbo bo treba pač toliko časa počakati, da se o tem izreče upravno sodišče, pač pa ne more nihče braniti, da se polonje pokrije, to pa bi veljalo le 10.000 K, da se občina obvaruje nadaljnih škod pri tem posloplju. Temu nasproti se je pa zavzel dvorni svetnik Billek za postavko od županstva proračunjenega, češ, da se je za to že enkrat zavzel. Značilno je, da se vsi uradniki nemškega pokoljenja zavzema za kulturne potrebe slovenskega idrijskega delavca, Oswaldova hudobnost pa te preperečuje. Oswald je poslal v ogenj rudarja Janeza Kavčiča, ki pa še govoriti ne zna in je samo žalosten dokaz, kakšne ljudi ima Oswald za izvrševalce svojih nizkotnih namenov. Na galerijo pa je Oswald poslal svojega oprodo Lajneta. Vse svoje umazanost je Oswald pokazal z nasprotovanjem predlogu županstva, da se učiteljstvu bišne mestne realke plačajo službene takse kot povračilo za vplačane pokojninski prispevek odnosno dovolj primerne nagrade. Še celo klerikalna virilista Goli in Didčič se nista hotela zavzeti za Oswaldovo umazanost, pa sta se raje pred glasovanjem odstranila. Kavčič na sam tudi ni imel poguma glasovati proti. Iz proračuna se je črtala postavka za klavirno 4000 K in znižala postavka za nakup zemljišč od 3000 K na 1000 K, zvišala pa se je postavka za družbo sv. Cirila in Metoda na 200 K kot prispevek za obrambni sklad. Tudi se je znižala doklada za zemljiški in pridobinski davek na 90 %, za hišnogačiminski davek pa je obveljala ob. doklada 50 %, kakor je bila predlagana od županstva. Na ta način se je doseglo ravnotežje v občinskem proračunu, ki je izkazoval prvotno 11.304 K primanjkljaja, no odboru popravljeni pa ima 424 K prebitka. Oswald na se je zopet izkazal prijatelja realke. Pa saj si ni misliti drugače. Nagaial je ob začetku občinske realke, kako bi tudi ne ob koncu. Star grešnik je pač nepoboljšljiv.

+ Laški klerikalec so tisti, okoli katerih se suče vračanje, ali bo deloval goriški deželni zbor ali ne. Govorilo se je o možnosti klerikalnega bloka, potem katerega bi klerikalec popolnoma zagospodovali v goriški deželni hiši, ali zveza dr. Gregorčiča s Pajerjem trdno drži ter bržčas onemogoči klerikalni blok; laški klerikalec pa so pripravljene iti skupno z laškimi liberalci v vseh narodnih vprašanjih, hočejo pa prostoro roko v gospodarskih ter zahtevajo eno odborniško mesto. Laški liberalci s tem najbrže ne bodo zadovoljni in tako začne etari dirnati od lanskega leta: pogovori, pogajanja, ta

ne odneha, oni tudi ne, sledi obstrukcija in končno razpust. Znamenja kažejo, da se utegne ponoviti vsa komedija od lani.

+ »Slovenski Narod« zaplenjen v Trstu. Pod tem naslovom nam pišejo iz Trsta: Klerikalec delajo konkurenco državnemu pravdnistvu, ter zaplenijo oni »Slov. Narod«, ko ga ne zapleni državno pravdnistvo. V sredo, dne 10. t. m. je le malokdo v Trstu prišel do »Slov. Naroda« od prejšnjega dne, 9. t. m. Pisec teh vrstic je zamen letal od tobakarne do tobakarne, da bi kupil »Slov. Narod«, ni ga dobil nikjer. Slednjič je zvedel v neki tobakarni, da je bil prišel neki gospod že jutraj ob 8. in kupil vse iztise »Slov. Naroda«, ki jih je bila ona tobakarna dobila. Isto se je zgodilo po drugih tobakarnah. Torej popolna zaplenba. A vzrok tej zaplenbi je bilo, v kolikor se je zvedelo, pismo, ki Vam je pisalo neko dekle, kako se je spovedovalo pri škofu Bonaventuri. — Šel sem potem po raznih tržaških kavarnah, a le v eni sem dobil »Slov. Narod«, kajti povsod so ga bili že pobrali tržaški klerikalec, ki so bili popolnoma gotovo iz Ljubljane brzjavno naproseni, naj preprečijo, da dotična številka »Slov. Naroda« ne pride v roke ljudem. Splošna želja tržaškega slovenskega občinstva je, da bi Vi ono pismo še nekrat priobčili.

+ Nadomestna državnozborna volitev za III. volilni okraj v Trstu se vrši jutri, v nedeljo, dne 14. t. m. Za to volitev je nič manje nego šest kandidatov, in sicer slovenski kandidat dr. Edvard Slavik, laški liberalni kandidat dr. Giorgio Pitacco, socialno-demokratski kandidat Giacomo (Jakob) Nicolao, kandidat soc. dem. desidentov Sil. Pagnini, nemški kandidat Czerny in večni kandidat Mih. Depangher. Glede tega poslednjega, ki je nekak klerikalni antisemitski kandidat, moramo omeniti, da ima nekako analogijo z našim škofom Bonaventuro: Dr. Mihael Depangher je bil namreč pred dobrim letom izdal brošuro pod naslovom: »Nos v ljubeznik«, v kateri je opisoval kakšen vpliv ima nos v spolnem občevarju. Omeniti je še, da je dr. Depangher specializist za bolezni v nosu in grlu in da celo popravlja obliko nepravilno zraščanih nosov. Vzlic temu je pa še vedno na vsakih volitvah (kajti on na vsakih volitvah kandidira) ostal z jako dolgim nosom, in bo dobil ravno tako dolg nos tudi sedaj.

+ Kje so dinarji? Spomladi je dobilo upravnistvo »Pokreta« v Zagrebu dve denarni pismi iz Belgrada. Denar je poslal neka belgradska banka za celoletni inserat v listu. Da nekoliko potegne »Hrvatsko Pravo«, je upravitelj »Pokreta« poslal ti dve kuverti na redakcijo omenjenega lista. »Hrvatsko Pravo« je takoj pograbilo stvar ter jelo kričati, da ima v rokah dokaze, da dobiva »Pokret« dinarje od srbske vlade in da so uredniki tega lista belgradski podkupljenci. Na to očitjanje so člani »Pokretovega« ravnateljstva vložili tozbo proti odgovornemu uredniku »Hrvatskega Prava« Jos. Zočkcu. Obravnava o tej tozbi je bila večeraj. Tožilec je zastopal dr. Hinković. Za pričo je bil zaslišan upravitelj Jeglič, ki je predložil sodišču pisma belgradske banke in originalne račune za inserate, za katere je omenjena banka poslala denar v kuvertih, ki so bili na to poslani »Hrv. Pravu«. Po dognani razpravi je bil odgovorni urednik »Hrv. Prava« Zoček obsojen radi obrekovanja v enomesečen zapor. Dr. Hinković, zastopnik tožiteljev, je vložil priziv proti prenizko odmerjeni kazni.

+ Slovensko deželno gledališče v Ljubljani. Danes zvečer se vprizori prvič Ed. Eyslerjeva opereta v 3 dejanjih »Umetniška kri« z gđ. Haderbolčevno, gđ. Thalerjevo, g. Povhetom in g. Iličcem v glavnih vlogah. Predstava se vrši za neparabonente. — Jutri v nedeljo popoldne se igra pri znižanih cenah drastična detektivska burka v treh dejanjih »Olimpijske igre« z g. Verovškom, g. Povhetom, g. Bohuslavom, go. Bukšekovo in gđ. Kandlerjevo v glavnih komičnih vlogah. Igrajo tudi gđ. Winterova, g. Iličič, g. Molek in g. Skrbnišek ter malone ves dramski ensemble. — Predstava se vrši izven abonementa; za lože par. — Zvečer se poje drugič za parabonente opereta »Umetniška kri«. Besedilo je prevel tudi te operete g. Milan Pugelj. — V torek se vrši predstava zopet za parabonente ter se na željo č. abonentov s to predstavo vrsta predstav vsaj za do enega meseca izpremeni. Take izpremembe se bodo vršile poslej redno vsak mesec, tako da ne bodo nedeljske predstave padale več na iste abonente. Ravnateljstvo prav rado vpoštevava vse želje č. abonentov, ki naj blagovolijo svoje zahteve in pritožbe sporočati najravnost v gledališko pisarno. Ravnateljstvo le prosi, da se uvažujejo težkote, ki jih povzroča razvrščanje predstav z ozirom na razpoložljivost orkestra in na

zdravje členov. — V torek se igra velika Avg. Strindbergova tragedija v 3 dejanjih »Očee«, v kateri igra kot gost glavno vlogo ritmojstra gosp. Ign. Borštink in z njim ga. Zof. Borštinkova.

+ Nova silekura. Kadar imajo klerikalec kakega pristaša, ki bi se mu prilagela lepa plača, ustanove novo službo zanj. Kakor se čuje, namerava zdaj ustanoviti službo višje deželne babice in je le vprašanje časa, kdaj da jo razpiše deželni glavar. Po našem mnenju bi bil za to službo vsekakor sposoben škof Jeglič, ki je s svojo rdečo knjižico dokazal izreden talent za ta posel, ki je sicer koristen in potreben. V »Osi« je bil svoj čas dr. Susteršič narisal kot babica, posebno izredna taka figura bi bil pa škof! Škoda, da ni več »Osek«!

+ Sentjakobsko - trnovska moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani opozarja ponovno narodno občinstvo na svoj zabavni večer, ki ga priredi danes v soboto ob 8. zvečer v gostilni gospoda Fran Kavčiča na Privozu (Prulah). K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

+ Tistim, ki pritiskajo narodni kolek na razglednice. Pritiskati narodni kolek na razglednice se je že skoraj popolnoma udomačilo. Gotovim ljudem pri poštni upravi pa narodni kolek ni ljub, zato mora vsak adesat plačati kazen, če je narodni kolek prilepljen poleg znamke t. j. v desni polovici naslovne strani. Po 10. pa tudi po 15 vin. je treba plačati kazni. Po našem prepričanju je nesmiselno podpirati na tak način pošto, zato opozorjamo vnovič vse občinstvo naj pritiska narodni kolek na levo polovico naslovne strani razglednice ali pa na drugo stran. Kdor dobi razglednico, pri kateri bi moral plačati kazen, naj je ne sprejme in naj dotične vinarje raje da za Ciril Metodovo družbo ali pa za kako drugo narodno društvo.

+ Slovensko društvo »Lunder-Adamič« v Clevelandu Ohio je poslalo »Združenemu narodnemu odboru« v Ljubljani na roke blagajnika dr. Kokalja za spomenik padlim žrtvam znatno svoto 35 K. Od vpslane svote 35 K je delni znesek 25 K prebitek društvene veselice z dne 17. oktobra 1909, delni znesek 10 K je pa podaril pisatelj g. Jakob Hočevar, ki je spisal znano igro »Krvava noč v Ljubljani«. Našim milim ameriškanskim bratom izrekamo za ta znatni prispevek najsrdečnejšo zahvalo. Pri ti priliki še omenjamo, da se je vrlo društvo »Lunder-Adamič« ustanovilo v blagem namenu, da podpira žrtve 20. septembra 1909 in našo prepotrebno družbo sv. Cirila in Metoda iz dohodkov v to svrhu prirejenih veselice.

Akademije redni občni zbor je v ponedeljek 15. t. m. ob 8. uri zvečer v Tratinjekovi restavraciji. V sredo 17. t. m. predava vseučiliški profesor dr. Oton Frančič o predmetu: »moderna sredstva za podpiranje gospodarstva (tehniška in socialna)«.

+ Iz jugoslovenske lirike. Srbski prevod izbranih Prešernovih pesmi so nadalje naročili: g. Stanislav Arko, stud. med. vet. na Dunaju; g. Viktor Zalar, »Slov. Narod« v Ljubljani; g. Ivan Lah, cand. phil. v Pragi; g. Lavoslav Bučar, župan v Kostanjevici in gđ. C. Rantova v Kranju. — Nadaljna naročila sprejema urednik Rasto Pustoslemšek v Ljubljani.

+ Telovadno društvo »Sokol I.« v Ljubljani opozarja še enkrat vse svoje člane ter vse prijatelje na zabavni večer, ki se vrši jutri dne 14. t. m. v hotelu Strukelj. Za zabavo in vse potrebno skrbljeno je v polni meri tako, da bode vsaki zadovoljen. Sl. občinstvo pohitelo bode gotovo tudi na ta večer v polnem številu.

+ Slovensko deželno učiteljsko društvo priredi danes (sobota) zvečer, ob osmih v »Narodnem domu« učiteljski večer, ki bo pri njem predaval g. učitelj Avgust Vašter o temi: »Glasbeno polje in učiteljstvo«. Poleg ljubljanskega učiteljskega vabijo na ta večer posebej še tovarišice in tovariši, ki delajo te dni izpitne usposobljenosti. Gosti dobro došli!

+ Ženska skupina N. D. O. ima jutri, v nedeljo, dne 14. novembra, ob 10. popoldne v društvenih prostorih sestanek in pevsko vajo. Obenem se vrši tudi pogovor v zadevi plesnih vaj, ki se začnejo tudi jutri zvečer ob 7. v salonu hotela »Ilirija«.

+ Plesne vaje. »Narodna delavska organizacija v Ljubljani« prične jutri, v nedeljo, dne 14. novembra, s plesnimi vajami, ki se vrše pod vodstvom koncesijoniranega plesnega učitelja g. Rozmarnana od 7. ure zvečer naprej v salonu hotela »Ilirija«. Pristop imajo tudi nečlani, ki plačajo za večer 60 vin., člani pa plačujejo po 40 vin., nečlanice po 30 vin., članice pa po prose. Pričakujemo, da bo udeležba pri plesnih vajah gotovo prav velika, in to etmbolj, ker je zagotovljeno, da se bo res vsak naučil kaj poštenega!

+ Opozorjamo na jutranji »Slavček« Martinov večer v veliki dvorani »Narodnega doma«. Na spo-

redu je tudi slavna »Martinova gosa«, ki se s tem občinstvu kar najtopleje priporoča.

+ Člani pevskega zbora »Slavček« se vlijudno vabijo, da pridejo polnoštevilo jutri v nedeljo ob 2. uri popoldne v društveno sobo k pevski vaji in nato k pogrebu društvene soustanovnika g. Mihaela Jelčnika, katerega se društvo udeleži korporativno z zastavo.

+ Zabavni večer s koncertom in plesom priredi slovensko trgovsko društvo »Merkur« v nedeljo, dne 21. novembra v Sokolovi dvorani »Narodnega doma«. Vsopred, ki bo nuli obilo zabave in užitka, priobčimo v kratkem.

+ Modna trgovina P. Magdič v Ljubljani, nasproti glavne pošte, uljudno naznanja slavnemu občinstvu, da bo v nedeljo, dne 14. t. m. v njegovih prodajalniških prostorih razstava narodnih, orientalskih in idrijskih izdelkov, ter, da bodo samo sledeči teden, to je od 15. do 20. t. m. vsi ti izdelki za 25% cenejši.

+ Slov. pevsko društvo »Lipa« priredi v soboto, 20. novembra zabavni večer v gostilniških prostorih g. Pavška na Martinovi cesti. Posebnih vabil se ne razpošilja. Za zabavo bode vsestransko skrbljeno. Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina za osebo 40 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

+ Kranjska betonska tvornica Tribuč & Ko. v Ljubljani je sezidala na Dunajski cesti št. 67. svojo delavnico in je začela z izvrševanjem vseh v to stroko spadajočih del. To novo industrijsko podjetje je slovensko in pomeni ustanovitev te tvornice nov napredek za Slovence. Deslej je bila ta industrija popolnoma v nemških rokah. Kranjska betonska tvornica Tribuč & Ko. je ustanovljena na trdni finančijelni podlagi in ima na razpolaganje najboljše tehniške moči, tako da bo italijanskim in nemškim podjetjem konkurenca skoro nemogoča. Tvornica je opremljena z najnovejšimi stroji in tehniškimi pripravami za izdelovanje umetnega kamna in vseh betonskih izdelkov. Priporočamo torej kranjsko betonsko tvornico Tribuč & Ko. kar najtopleje in upamo, da se bo narodno občinstvo tega podjetja krepko oprijelo in s tem pospešilo emancipacijo Slovencev iz gospodarske odvisnosti od tujece. Občinstvo se lahko s toliko večjim zaupanjem obrača do kranjske betonske tvornice Tribuč & Ko. ker je to podjetje že s svojimi prvimi deli pokazalo, da dela solidno, kvalitativno uumno in po najzmernejših cenah.

+ Umrl je v Rožni dolini pri Ljubljani g. Mihael Jelčnik, eden izmed ustanoviteljev pevskega društva »Slavček«. V svojih mladih letih bil je marljiv sodelovatelj pri raznih društvi. Kot pevec je vstopil že kot vajenec v tedanji pevski zbor društva rokodelskih pomočnikov, pozneje je sodeloval kot dober tenorist v pevskem zboru Narodne Čitalnice ljubljanske, nato pa v pevskem zboru tedanjega delavskega izobraževalnega društva. Ker je pri tem društvu deloval le preveč mednarodna ideja na korist nemški stvari, je izstopilo več slovenske mislečih članov med njimi tudi Mihael Jelčnik, kateri je stopil leta 1894. na čelo tem in drugim pevcem kot predsednik osnovanega odbora »Slov. del. pevskega društva« »Slavček«, pri katerem je sodeloval dolgo vrsto let kot pevec in vsestransko delaven odbornik ter bil do zadnjega njegov podporni član. Pogreb bode jutri v nedeljo ob 4. uri popoldne iz Rožne doline na viško pokopališče. Vrlemu pevcu in narodnemu možu blag spomin. N. v. m. p. D—l.

+ Čitalnica v Šiški. Kakor smo že naznanili, bo Martinov večer Čitalnice jutri zvečer ob 7. pri Moharju. Vendar je zadnjič pomotoma bilo naznanjeno, da se bo igrala burka »Blaznica v prvem nadstropju«; ne ta burka, marveč »Ravna pot, najboljša pot« se bo uprizorila, ki bo povzročila gotovo še več smeha kot prva. Razen tega nastopi moški in mešani zbor Čitalnice v več točkah, tako da zabave ne bo manjkalo, posebno ker se bo po sporedu začel tudi ples. Zato odbor tem potom še enkrat kar najvljudneje vabi čast. člane in vse prijatelje društva k obilni udeležbi.

+ Brod pri Sv. Jakobu na Savi je po oblatveni naredbi odpravljen vsled česar ne sme brodnik več voziti. To na znanje občinstvu.

+ Nesreča. 61 let stari posestnik Matija Šteblaj in njegova dva sina Jožef in Lojze so vozili listje z gozda, takozvani »Lazi« domu. Ob 5. uri popoldne so peljali zadnji voz z vprežnimi voli. Ker je bila gozdna pot strma, prevrnil se je voz na starega Matija, vsled česar je zadobil tako poškodbe, da je tekom 3 ur doma umrl.

+ Iz Lukovice. Ker se sedaj c. kr. davčni urad na Brdu preseli v II. nadstropje v gradu, naj se torej oziromle na to, da se napravi nadniz davčnega urada v slovenskem jeziku, torej kraju primerno in da izgine že

enkrat samonemški napis »K. k. Steueramts Kanzley«, ki visi že od pamtikeva in je komaj čitljiv. V vednost in ravnanje pristojni oblastni-
jiti!

Koča na Poreznu. Porezen s svojo kočjo postaja vedno priljubljenejši med slovenskimi in tujimi planinci. To pa vsled svoje ugodne lege, nenaporne poti, krasnega, obsežnega razgleda ter svoje zidane in z eternitom krite kočje, ki stoji prav na vrhu Porezna in mogočno kljubuje vsem vremenskim silam. Koča jako hvalej-
no priznani turisti in letos je podruž-
nica »Slov. plan. društva« v Cerk-
nem odpravila še oni nedostatek, ki
ga je bilo največ občutiti pri koči.
Voda se je morala namreč do sedaj
odnašati od studencev, izvirajočih
dobro pol ure pod kočjo. Letošnje po-
četnice pa se je postavil pri koči vod-
njak, kojega sesalica je postavljena v
kuhinji tik ob štedilniku, tako da je
le malo hiš v dolini tako srečno pre-
skrbljenih z vodo. Stroški za ta vod-
njak, ki znašajo okoli 500 K, je
cerk. podružnica, četudi težko, ven-
dar rada žrtvovala, samo, da nudi
obiskovalcem kočje, kolikor mogoče
udobnosti. Ker je Porezen posebno
za jesenske in pomladanske ture zelo
pripraven in priljubljen (samo tri
ure hoda iz Cerkna in postaje Pod-
brdo ter pol ure več od postaje Hu-
dajžnja) se je od več strani izrazila
želja napravnemu odboru, naj boče kočja
tudi v tem času oskrbovana. Odbor
podružnice v Cerknem je tudi tej
želji rad ustrelel in daje tem potom
na znanje, da boče kočja ob nedeljah
in praznikih do Božiča oskrbovana
in sicer vsakokrat do ene popoldne iz-
vzemši seveda slučaj za ture nepri-
mernega vremena ali velikega sne-
ga. Za slučaj, da bi vsled nenadnih
zaprek določen oskrbnik sploh ne bil
v koči, ali da bi prepozno prišel v
kočo, svetujemo obiskovalcem, da
vzamejo seboj ključ od kočje. Ključ
so na razpolago pri tržaški, soški,
cerkljanski podružnici, gorškem od-
seku, v gostilnah: pri Mavriju v Hu-
dajžnji, Stravsu v Podbrdu in Dem-
šarju v Zalemlogu. Toliko na znanje
onim, ki želijo krasne jesenske in
zimске dni uporabiti za turo na Po-
rezen, ki nudi pri primerno malem
trudu bogat užitek.

Glasbena šola v Kranju. Šolsko
leto 1909/10 se prične s 1. decem-
brom 1909. Vpisovanje se vrši od 16.
do 22. novembra vsaki dan od 4. do
5. ure popoldne v pritličju tukajšnje
gimnazije. Redni pouk v vseh pred-
metih se začne dne 1. decembra 1909.
Učni načrt je popolnoma enak one-
mu »Glasbene Mstice« v Ljubljani.
Pogoji vsprejema: 1. Ukovina za kla-
vir in violino po 4 K na mesec. 2.
Ukovina za glasbeno teorijo 2 K za
pol leta. 3. Ukovina za zborovo petje
1 K za pol leta. 4. Vpisnina (samo za
onega gojenca, ki se poučuje v kla-
virju in v violini) 2 K za tekoče šol-
sko leto. Gojenci, ki žele, da se jim
čas pouka v šoli pomnoži, plačajo
primerno višjo ukovino. Oproščanje
solnine. Revne, marljive in nadarje-
ne gojence oprosti odbor plačevanja
solnine popolnoma ali deloma. Pro-
šnje je vlagati, naslovljene na odbor,
pri šolskem vodstvu. Za sprejem se
zahteva posluh in dovršeno osmo
leto.

V Idriji je umrla gospa Fani
Lapajne, trgovka in posestnica
še v dobi 46 let. Blaga pokojnica je
bila zvesta in poštvalna somišljen-
ica narodno - napredne stranke v
Idriji. Pomagala je vedno rada na-
rodnim društvom, posebno ji je bilo
na srečo v prejšnjih letih idrijsko
dramatično društvo, ki jo je v znak
velikih zaslug izvolilo za svojo čast-
no članico. V sled svojega blagoga
značaja in dobrohotnosti je živela
blagonakojna v Idriji splošne simpa-
tije. Pogreb mnogo prežgodej umrle
rodoljubne gospe bo v nedeljo ob
polu 4. uri popoldne. Globoko žalu-
ječim sorodnikom naše najiskrenejše
sožalje, blagi pokojni pa časten in
trajen spomin v hvalnih narodno-
naprednih idrijskih krogih.

Dramatično društvo v Idriji je
darovalo mesto venca na grob svoji
častni članici gospe Fani Lapajne
družbi sv. Cirila in Metoda in Sokol-
skemu domu v Idriji po 10 K.

Godbeno društvo v Idriji priredi
v nedeljo 21. t. m. veselico v pivarni
pri »črtnem orlu« z začetkom ob 8.
uri zvečer. Vstopnina za člane prosta,
za nečlane 30 st. za osebo. Posebna
vabila se ne bodo razpošiljala. K ude-
ležbi vabi odbor.

V cerkvi in v šoli. Iz Metlike se
nam piše: Naš kaplan Stanko se na
prižnici rad zaganja v naprednjake.
Pri vsaki priliki napada naprednja-
ke in jih grdi. Pa ni mu dovolj, da s
takim početjem onečašča cerkev.
Zdaj je začel še v šoli napadati otro-
ke liberalnih staršev. Tako so pripo-
vedovali učenci in učenke, ko so pri-
šle 9. t. m. iz šole. Pravili so: »Danes

so gospod katehet strašno upili, da
bodo vsi liberalci pogubljeni. Vedno
bolj so upili in zmerjali liberalce.«
Naposled je vstala neka učenka in je
rekla kaplanu: »Če smo mi liberalci,
ste pa vi klerikaleci.« Kakor se vidi,
uči kaplan Stanko v šoli svoj pose-
ben krščanski nauk. Sodili bi, da
mora katehet v šoli učiti to, kar je
primerno za otroke, politiko pa naj
uganja izven šole. Kako da se šolska
oblast ne postavi proti temu početju.
To bi bila vendar njena dolžnost, ker
zakon vendar prepoveduje politično
agitacijo v šoli. Končno bodi še ome-
njeno, da je kaplan vpeljal v šolo
neke čukarske vaje. Te naj le ostane-
jo pri čukih!

Pohvalno priznanje. Tudi v kro-
gih slovenskih poštinih uradnikov
dobro znani g. Karel Wimmer, poš-
ni oficijant v Beljaku je dobil od ce-
sarja radi svoje himne »Den Frie-
denskaiser« izraz najvišje pohvale.
»Sava«, društvo svobodomiselnih
slovenskih akademikov na Du-
naju priredi svoj II. redni občni
zbor združen s prvoletniškim veče-
rom dne 14. t. m. v spodnjih prostori-
h restavracije »zum Magistrat« I.
Lichtenfelsstr. 2. Začetek ob 8. zve-
čer. Svobodomiselni slovanski gostje
dobrodošli!

Nepredvidnost se sama kaznuje!
Iz Zagreba poročajo: Marija Zupa-
nič, kmetica iz Jelenka v krškem
okraju na Kranjskem, je prijavila
redarstvu na državnem kolodvoru,
da je prišel k njej okoli 16 let star
fant in ji rekel, da se njen sin Fran-
ce, ki je pred dvema letoma odšel v
Ameriko, sedaj nahaja v Zagrebu.
Ako ga hoče obiskati, naj gre z njim
v Zagreb, kjer bo ji on pokazal nje-
govo stanovanje, vendar pa naj sabo
vzame 100 K. Marija Zupančič je
verjela neznančevim besedam, šla je
k sosedu, si izposodila sto kron in
odšla z neznancom v Zagreb. Na kol-
odvoru v Brežicah ji je tujec rekel,
naj njemu da shraniti denar, ker je
pri njem bolje shranjen, češ, ona bi
ga lahko izgubila ali pa bi ji bil lah-
ko ukraden. Ničesar slabega sluteti
je Marija Zupančič dala fantu denar.
Na to sta se peljala naprej proti Za-
grebu. V Zagrebu je neznanec peljal
kmetico v neko vežo na Jelačičevem
trgu ter ji rekel, naj tamkaj počaka,
da ji dovede sina. To se je kmetici
zdelo sumljivo, zato je neopazno sle-
dila fantu, ki se je napotil proti drž-
avnemu kolodvoru. Tu je videla, da
se je sestel z nekim drugim fantom
in nekim mladim dekletom. Fanta
sta kmalu na to izginila. Marija Zu-
pančič je jela kričati in zahtevati,
naj se ji vrne denar. V tistem trenot-
ku je pristopilo k nji ono neznan-
ce dekle ter jo jela tolažiti, da naj ne bo
v skrbeh, češ, denar itak ni izgub-
ljen. Slučajno je prišel mimo Fran-
Vlašić, pleskar, ter slišal, o čem se
ženski pogovarjate. Pristopil je k
njima ter jima velel, naj gresta z
njim na policijo. Tu so neznanke, ki
je povedala, da je Vilma Yob, doma
iz Zagreba, aretirali. Kaznovana je
bila že trikrat radi potepušstva in ne-
poštenega življenja. Izpovedala je,
da tuica, ki je oslenaril Marijo Zu-
pančič, ne pozna. Policija je odredila
strogo preiskavo.

Veslovanska razstava v Odesi
se priredi, kakor smo že poročali,
prihodnje leto. Otvori se meseca ma-
ja in bo trajala do oktobra. Priprav-
ljalni odbor se je obrnil na vse slo-
vanske narode z vabilom, naj se te
razstave udeležijo. Prvi med Slovani
so se izrekli Poljaki, da se udeležijo
razstave. Kakor poročajo iz Varšave,
so poljski trgovci in industrijalci
poslali v Odeso inženirja Boguslaw-
skega z nalogo, da na licu mesta študi-
ra vprašanje, da-li bi Poljakom
kazalo udeležiti se te razstave. Bo-
guslawski se je na to vrnil v Varšavo,
kjer so potem na njegov predlog
sklenili, da se udeležijo odeske razsta-
ve. Kakor zatrpajo, je k temu skle-
pu največ pripomogel knez Česlav
Sojatepolk-Mieski.

»Slovanski Dom« v Sarajevu.
»Česka beseda« v Sarajevu je razpo-
slala na vsa sarajevska hrvatska in
srbska društva spomenico, v kateri
jih poziva na skupni in složni od-
por proti navali tujih elementov.
Spomenica pravi med drugim:
»Nemci si hočejo zgraditi »Das deut-
sche Haus«, za to je treba nam Slo-
vanom, da si kot odgovor na to sezi-
damo svoj »Slovanski Dom«. Dasi-
smo mi sami tu slabi, vendar imamo
za sabo silne brate. Čehi nas bodo
duševno in gmotno podpirali, a tudi
simpatije naših prekosavskih bratov
so nam zagotovljene. — Vsa društva
so se odzvala pozivu Po raznih po-
svetovanjih se je sklenilo, da se z
združenimi močmi čim najpreje pri-
čne z gradbo »Slovanskega Doma«;
ako bi Nemci v Sarajevu hoteli usta-
noviti stalno nemško gledališče, bo-
do se tudi Slovani pobrigali, da se
osnuje stalno slovansko gledališče.

— Zdi se, da se je tudi v Bosni pri-
čelo krepkejšo narodno gibanje.

Radi madžarske zastave. Ob pri-
liki poseta peštanskega občinskega
sveta v Sarajevu so neznanzi sneli
madžarsko zastavo, ki je visela na
poslopju podružnice madžarskega
doma. Radi tega zločina je bilo ob-
toženih pet gimnazijcev, ki jih je
prva instances obsodila v petdnevni
zapor. Gimnazijci so se pritožili na
višjo instance, kjer so bili popolno-
ma oproščeni, češ, da ni nobenih do-
kazov za njih krivdo.

Prvi kinematograf »Pathé«, prej
Edison, Dunajska cesta št. 22, ima
od sobote, dne 13. do torka, dne 16.
novembra slednji spored: Ironija ta-
ta. (Komično.) — Triumfalni prihod
Karla VII. — Gospodarjeva čast.
(Drama.) — Indijska legenda. — Po-
sledice gledališke predstave. (Ko-
mično.) — Vsaka sredo od 5. do 10.
ure sodeluje »Slov. Filharmonija«.

Elektro - Radiograf »Ideal«,
Franc Jožefova cesta št. 1, hotel »pri
Maliču«, zraven glavne pošte, ima
od sobote, dne 13. do torka, dne 16.
novembra 1909 sledeči spored: Na
Danskem. (Po naravi.) — Industrija
v Afriki. (Po naravi.) — Nero.
(Zgodovinska drama.) — Zandar kot
športnik. (Smešno.) — Vsak petek
sodeluje pri predstavah »Slovenska
Filharmonija«.

»Miss Karma.« V Selenburgovih
ulicah je razstavljen mlada dama,
katere život je ves pokrit s čudovito
izvršenimi, v kožo tetoviranimi ris-
bami. Te risbe predstavljajo vsako-
vrstne figure in je vmes polno glav-
znanih mož, največ muzikov. —
Pizijognomije so izvedene tako do-
bro, da se spozna vsak obraz že od
daleč. Stvar je prav zanimiva.

Na šampanjec se je ujel. Pred
kratkem se je v neki gostilni pojavil
neki dozdveni 23letni tovarniški de-
lavec Mihael Kramar, ki je dejal, da
je iz Zagreba. Fant se je kazal omiz-
jati zelo šarmantnega, si je privoščil
dobro večerjo in pil je tudi šampan-
ja. Opolnoči je bilo treba poravnati
dolg za zavžitek v znesku 21 K 40 v.
Ker pa kavalir tega ni mogel, je pri-
šel v poštev stražnik in je neprid-
prava aretoval. Bil je na to oddan
okrajnemu sodišču. Kakor čujemo,
ni bil Kramar, marveč Mihael
Puš, rodom iz Šmarja pri Ljubljani,
kateri je bil tudi zasledovan zaradi
poneverbe 40 K, katere je bil odnesel
nekemu gostilničarju na Dolenjski
cesti. Puš je tudi sumljiv, da je svoj
čas izvršil na Notranjskem nek vlom
in ukradel žepno uro in 320 K denar-
ja. Navedenec sedi sedaj v preisko-
valnem zaporu pri c. kr. deželnem
sodišču.

Nazaj v hišo pokore so prevedli
prisiljenca Alojzija Jevščka, ki je
dne 12. avgusta pobegnil od dela pri
zgradbi vojaškega oskrbovališča.

Nesreča. Ko je šla sinoči citra-
rica gđ. Ivana Mariničeva v go-
stilni pri »Fajmostru« na dvorišče,
ji je spodrsnilo, da je padla ter si
zlomila v stopalu desno nogo. Prvo
pomol ji je dal g. dr. Robida ter je
na to odredil, da so jo prepeljali z
rešilnim vozom v deželno bolnico.

Nezgod. Ko sta večerjaj zjutraj
Kornova strehokrova vlekla pri
podaljšanju »Marijišča« na streho
škrlce, je med tem ena padla na tla
in zadela tam poslujočega prisiljen-
ca Emila Vavtoveca na glavo ter ga
k sreči le lahko poškodovala.

Stari grešnik. Pred kratkim je
bilo vlomljeno v župnišče v Radom-
ljah in ukradena večja vsota denarja.
Kot osumljenca je orožništvo v
Kamniku sedaj aretovalo tujemu
imetju zelo nevarnega in že čede
predkaznovanega Jakoba Krta ter ga
izročilo sodišču. Tako je Krt za zimo
zopet srečno prišel v luknjo.

Delavsko gibanje. Včeraj se je
z južnega kolodvora odpeljalo v
Ameriko 10 Slovencev, 20 Hrvatov
in 4 Črnogorci, nazaj je pa prišlo 15
Hrvatov. V Heb je šlo 25, v Inomest
35, v Scheibsu pa 19 Hrvatov. V Line
se je odpeljalo 17, na Dunaj pa 18
Kočevarjev.

Izgubljeno in najdeno. Zasebnik
g. Avgust Erzin je izgubil baržunast
pas z belo zaponjo. — Gđ. Helena
Ilčeva je izgubila rjavo denarnico, v
kateri je imela 30 K. — Šivilja Ma-
rija Keleminova je izgubila ročno
torbico, v kateri je bila denarnica z
manjšo vsoto denarja. Hišin oskrb-
nik Jernej Padar je našel rjavo de-
narnico z srednjo svoto denarja. —
Na poti iz liceja proti gledališču po
Tomanovih ulicah in Marija Terezije
cesti izgubila je neka gospodična
ročno delo, rokavice in robece. Naj-
ditelj naj odda te stvari na Marije
Terezije cesti št. 5, pritličje, desno.

**Izgubila je zasebnica g. Fran-
čiška Pavškova žensko zlato uro z
enim pokrovom.**

Volitve v obrtno sodišče.

Slovenskim podjetnikom, ki imajo
volilno pravico v skupni veleobrti,
priporočamo, da volijo v torek na
slednjo slovensko listo, da s tem pre-
prečijo, da pridejo Nemci v tej sku-
pini do cenene zmage.

Prisedniki:

1. Alojzij Čuha,
2. Andrej Kalan,
3. Ladislav Pečanka,
4. Karel Pollak,
5. Ivan Schrey,
6. Filip Supančič,
7. Josip Vodnik,
8. Avgust Zabkar.

Namestniki:

1. Ivan Belič,
2. Ivan Bračič,
3. Oroslav Dolenc,
4. Jakob Zalaznik.

Vzključno sodišče:

1. Josip Lavrenčič,
2. Andrej Senekovič

vsil v Ljubljani.

Volite soglasno te kand date!

Razne stvari.

* Nesreča na železnici. Blizu
postaje Montecelio pri Rimu se je
prevrnil osební vlak, ki je vozil v
Rim. Ranjenih je bilo 30 oseb, in si-
cer 9 zelo nevarno.

* Obsojena — ker ni hotela pro-
dati. Urednik nemško-nacionalnega
lista »Der Alpenbote« v Solnogradu
je prišel v trgovino Lavre Crammer,
ter zahteval kos prekajenega mesa.
Trgovka vpraša kupca, če ni on novi
urednik lista »Alpenbote«. Ko ta
vprašanje potrdi, zadere se Crammer
nanj, rekoč: »Takemu skrunilecu
božjega imena ničesar ne prodam«.
Urednik Krill je nato trgovko tožil,
ker mu ni hotela prodati. Navdušena
kristjana je bila obsojena po § 482.
kaz. zak. v denarno globo 5 K.

* Telesna ellost pogoj za advoka-
turo. Nedavno se je najvišji sodni
dvor bavil z vprašanjem, ali se sme
dovoliti izvrševanje advokature kan-
didatu, ki ni več pri popolni telesni
moči, ali ne. Povod k temu je dal
neki umirovljeni deželnosodni svet-
nik, ki je prosil, da se ga sprejme v
odvetniško listo. Odbor dotične od-
vetniške zbornice kakor tudi glavna
skupščina sta njegovo prošnjo zavri-
nila, utemeljujoč zavrnitev s tem, da
prošilec nikakor ne more biti zmožen
za izvrševanje odvetniške prakse,
ako ni dovolj krepak za izvrševanje
sodne službe. Najvišji sodni dvor je
pritožbi umirovljenega svetnika ugo-
dil, ter naložil odvetniški zbornici,
da vpiše prošilca v odvetniško listo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Burian in Aehrenthal pri cesarju.

Dunaj 13. novembra. Cesar je
danes sprejel v posebni avdienci
skupnega finančnega ministra barona
Buriana in ministra zunanjih poslov
grofa Aehrenthala. Obe avdienci ste
baje v zvezi z ustavo, ki jo namerava
vlada v kratkem proglasiti v Bosni.

**Hišna preiskava v uredništvih
»Pokreta« in »Srbobrana«.**

Zagreb 13. novembra. Včeraj po-
polndne je vdrla policija v uredniške
prostore »Pokreta« in »Srbobrana« ter
izvršila tam hišno preiskavo, češ ured-
ništvi nabirate prispevke za srbske
»veležadnjake«. Policija je v uredništvu
»Srbobrana« zaplenila 500 kron, v
uredništvu »Pokreta« pa 31 kron. Toda
denar ni bil nabran za »veležad-
njake«, marveč kot delna odškodnina
s strani somišljenikov za neprestane
zaplembе, ki sta jim izpostavljena ta
lista.

Ogrski ministri na potu na Dunaj.

Budimpešta 13. novembra. Mi-
nistriški predsednik dr. Wekerle, trgo-
vinski minister Kossuth in minister
notranjih del grof Andrássy se jutri
odpeljejo na Dunaj, kjer jih bo vladar
sprejel v posebni avdienci.

**Volitve predsedstva v peštanskem
parlamentu.**

Budimpešta, 13. novembra. Na
dnevnem redu današnje seje poslanske
zbornice je bila volitev predsedstva.
Seja je bila izredno viharina. Izmed
hrvaških delegatov jih je bilo navzočih
20, ki so vsi oddali pri volitvi prazne
glasovnice. Predsedoval je starostni
predsednik Madarasz, ki so ga poslanci
pozdravili z viharinimi eljen klici. Ko
je odredil volitev, je nastal tak vihar
v zbornici, da je moral sejo prekiniti.
Ko se je vihar nekoliko polegel, se je
najprvo vršila volitev predsednika. Za

predsednika je bil izvoljen Kossuthovec
Gal z 201 glasom proti prejšnjemu pre-
sedniku Justhu, ki je dobil samo 151 gla-
sov. Proti Justhu so soglasovali Kossuthov-
ci, ustavna in ljudska stranka. Za pod-
predsednika bosta najbrže izvoljena
prejšnja podpredsednika Navay in Ra-
kovszky.

Zrakoplov padel v vodo.

Rab, 13. novembra. Kapitan Me-
danič je s svoje ladje »Frankopan«
pri odhodu iz rabske luke zapazil v
višini ca. 300 m. in v daljavi ca. 5
morskih milj zrakoplov, ki se je na-
glomla začel spuščati proti morju. Takoj
je hitel na pomoč; ko se je približal
je razločil dva švicarska prapora in
ime zrakoplova »Cognac«. Koš zrako-
plova je bil dve tretjini že v vodi, ko
je kapitan odposlal čoln, da reši stvari
ki so bile v košu. Bilo je nekaj zem-
ljevidov, aparatov in drugih potrebnih:
v košu ni bilo nobenega sledu po
kakem človeku. Zrakoplov so privezali
z vrvo na parnik in so ga privlekli v
luko na Rabu.

Turška sodba o Bolgarski.

Carigrad 13. novembra. Turški
list »Sabah« primerja Grško in Bol-
garsko ter piše med drugim: Odkar
so Grki svobodni, niso v nobenem
ozirom napredovali, dočim je na Bol-
garskem, ki je šele 30 let svobodna,
opaziti velikanski napredek. Tako na
polju kmetijstva, industrije, kakor tudi
trgovine so se Bolgari v tem kratkem
času popeli na občudovanja vredno
visoko stopnjo. A tudi v kulturnem
ozirom je Bolgarska silno napredovala.
Na Bolgarskem ni namreč vasi, kjer
bi ne imeli dobro urejene ljudske šole.
A vse to je posledica tega, ker narod
prepušča vladi, da se ona sama briga
in zanima za zunanjo politiko.

**Demisija francoskega finančnega
ministra.**

Pariz 13. novembra. Finančni
minister Chochery je podal svojo de-
misijo. Predsednik Fallieres se še ni
odločil, če bo demisijo sprejel.

Gospodarstvo.

— Kolinska tovarna ne izdeluje
— kakor bi morda kdo mislil — le
ene vrste kavnine primesi, temveč
ima najrazličnejše izdelke, kakor to
pač zahtevajo potrebe prebivalstva.
Dobiš lahko izvrstno specialiteto
»Novo kavo«, »Kolinsko cikorijsko«,
»Kolinsko pristno kavo«, »Zdrobno
kavo«, »Ploščasto kavo«, »Jedrovo
kavo«, »Ljudsko kavo«, »Kolinsko
kavo« itd. Za kavarne je posebna
»Kolinska specialna kava« prav
izvrstne vsebine. Kolinska tovarna
na izdeluje tudi sladno in žitno kavo
Slovenske gospodinje opozarjamo
prav posebno na škatelce z znamko
»Ciril-Metod« in na Zvezdno kavo.

Izjava.

L. 1905 in 1906 se je pri tukaj-
šnji bolnišnici prizidal nov paviljon
za 60 bolnikov, v njem je uredila fir-
ma J. Stětkova na Kralj. Vinogradih
(Praga) osrednjo kurjavo in prezra-
čitev. To je uredila dovršeno po naj-
novejših principih. Sveži zduh zbi-
ra zračni zajemalce na vrtu, odtod
gre zduh skozi zidan hodnik v praš-
no izbo, kjer se oprosti prahu, odtod
v dve ogrevalni izbi za obe krili
poslopja, kjer se segreva na 20° C. in
vodi po zračnih kanalih v bolnične
prostore. Poleg tega segreva para-
niška tlaka radiatorje v vseh pro-
storih za bolnike, hodnikih, kopalni-
cah in straniščih, tako da je vedno
tudi v najhujši zimi poskrbljeno za
zadostno in prijetno gorkoto. Tako
smo imeli v hudem mrazu letošnje
zime (do —25° R), na hodnikih 18
do 20° C, v prostorih za bolnike 22° C,
kopalniščih 25° C, akoravno se nam
je prvotno jamčilo na hodnikih 15° C
in v prostorih za bolnike 20° C. S
funkcioniranjem te osrednje kurja-
ve smo torej popolnoma zadovoljni.

Tem bolj pa smo zadovoljni gle-
de na porabo kurjave. Medtem ko
smo v prvotnem starem poslopju po-
rabili pri stari uredbi osrednje kur-
jave 8 met. in smo imeli v sobah za
bolnike jako hladno (15° C, pri veli-
kem mrazu tudi 13° C, da celo 11° C)
in na hodnikih občuten mraz, pora-
bimo sedaj za oba paviljona največ
15 met. na dan. V svrhu bližje infor-
macije je treba dodati, da sta bila
dva manjša kotla po 14 m² ogrevalne
plošče odstranjena; firma Stětkova
jih je nadomestila s tremi novimi
kotli v novem poslopju s skupno
ogrevalno ploščevino 96 m². Zraven
tega je še ogrevanje vode v star-
em in v novem paviljonu in sušilni-
ca perila v gospodarskem poslopju,
iz česar je razvidno, kako poceni je
sedanja kurjava ne glede na dobro
funkcioniranje.

Kako zelo smo zadovoljni s se-
danjo centralno kurjavo, ki jo je
uredila Stětkova firma, je razvidno

Svoje zdravje

si ohranite! Izginejo Vam slabosti in bolečine, oči, živci, mišice in kite se Vam ojačijo, spali boate zdravo, splošno dobro zdravstveno razpoloženje bo zopet na-
stopilo, ako badez rabili pristni Fellerjev fluid z znamko »Elafluid«. Tucat na poškušnjo 3 kron franko. Izdelovalec samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elisin trg št. 230 na Hrvaškem.

in tega, da se bo centralna kurjava v starem poslopiju popolnoma obnovila, ker sedanja ne zadošča in da se osobito prepraženje in ogrevanje zraka izvede po navedenem vzoru; to delo se je izročilo zanesljivi firmi Štöckovi.

Iz navedenih razlogov se ne pomišljam toplo in s polno zavestjo priporočiti Štöckovo firmo za naprave osrednje kurjave v javnih zavodih, šolah in osobito v bolnišnicah, ker je ta firma skozinsko solidna, pozna popolnoma svojo stroko in zasluži v vsakem oziru popolno priznanje, ne le zato, ker je češka firma, temveč predvsem zato, ker svojo nalogo popolnoma razume in izvaja dodeljena dela ravno tako dobro, kakor tuje in inozemske firme.

Imam temveč pravico izreči to sodbo, ker sem 8 let gledal, kako se je v starem bolnišničnem poslopiju pri nezadostni osrednji kurjavi zmrzovalo, tako da sem sploh začel dvomiti o funkcionalni zmožnosti osrednje kurjave, in šele dovršena uredba Štöckove firme v novem poviljONU je mojo vero v osrednjo kurjavo utrdila.

Zato še enkrat toplo priporočam Štöckovo firmo povsod tam, kjer se namerava vpeljati dovršena, zanesljiva in pri tem štedljiva osrednja kurjava.

V Nemškem Brodu, dne 3. februarja 1907.

Dr. Zahradnický I. r.
primarij bolnice.

Ta prepis soglašja dobesedno z nekolekovanim meni predloženim originalom.

Na Kralj. Vinogradih,
dne 22. februarja 1907.

Vid. in kol. 2 K.

L. S.

Karel Czulik
c. kr. notar.

Čono domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega „Mollovega Seidlit-praska“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoc prebavljanja. Originalna skatljica 2 K. Po postnem povzetju razpošilja ta prasek vsak dan lekarnar A. Moll, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 8. V lekarnah na deželi je izreco zahtevati Mollov prasek, znanstvenim z varstveno znamko in podpisom.

Dobro domače zdravilo. Med domačimi zdravili, katera se rabijo kot bolečine olajšujoče in odračajajoče mazanje pri prehlajenju itd. zavzema v laboratoriju Richterjeve lekarnice v Pragi izdelano LINIMENT. CAPSICI COMP. s „sidrom“ nadomestilo za „Pain-Expeller s sidrom“, prvo mesto. Cena je nizka: 80 h. K 1-40 in K 2- steklenica. Vsaka steklenica se nahaja v elegantni skatliji in jo je spoznati po znanem sidru.

Senzacija zajirka je dandanes Schikova ržena kava, ki na lasten način pripravljena, do polovice z ržnato kavo, daje slastno pijačo, ki preseneti vsakega poznavalca kave. Znanu uvozna firma za kavo Mikael Valentin Schick, Dunaj, VII 3, Lerchenfelderstr. 67 pošilja po povzetju franco na vsako poštno postajo 5 kg te edino izborne ržene kave za 4 K. Vsak dan obilo dosepejoča priznanja in ponorčitve najboljše dokazujejo, kako zelo si je Schikova ržena kava pridobila priznanje kavopijcev. Tudi je kava mnogo cenejša z rženo kavo nego z drugimi dodatki pa je obenem še slastnejša, redilnejša in zdravilja.

Frolizkušne sredstvo proti kašlju. Opozorjamo bralce na „Herbabbnyjev podfostorjevokisli apneni železnati sirup“. Ta prsi sirup, že 40 let preizkušen in od zdravnikov priporočan, razkaja slez in blaži kašelj, pospešuje tek in prebavo in je vrhutega zelo koristen za tvoritev krvi in kosti, ker obsega železo in lahko topilive fosforjeve apnenice sili. Herbabbnyjev apneni železnati sirup zaradi blagostlastnosti radi uživajo in ga prenašajo celo najnežnejši otroci. Izdelujejo ga v dr. Holmannovi lekarni „zur Sammerhagstr.“ na Dunaju VII., dobiva se pa v vseh večjih lekarnah.

Najboljši, najtemeljitejši način pranja, ki ob majhnem trudu dosega najboljši uspeh: Namakanje perila v vodo za namakanje (vzeti je je samo toliko, da je vse perilo pokrito) denemo toliko pralnega izvlečka „hvala žensk.“ da se pri pomešanju močno peni. Izperje naj se drugega jutra v vodi za namakanje s Schichtovim milom. Pred kuhanjem se perilo najprvo v topli, nato pa v mrzli vodi dobro preplakne. Vodi, v kateri se perilo kuha je koristno pridejati nekoliko „Schichtovega mila“ ali pa „pralnega izvlečka hvala žensk.“ Prav važno je, da se perila še večkrat skrbno izplakne v veliki vodi, dokler se odstrani vsa nesnaga, ki jo je odločilo Schichtovo milo in da izplakovalna voda ostane čista.

Se dobi povsod!
Kalodont
neobhodno potrebna zobna Creme
vzdržuje zobe čisto, bele in zdrave.

Slovenci in Slovenke! Ne zblite družbe sv. Cirila in Metoda!

Gosp. Petrič, le brž domov!!

Mala Pepca je močno prehlajena in mlodna gospa so v veliki skrbi. — No, le idite, pridem takoj za Vami. Pa počakajte — vzemite vseeno v lekarni ali drogeriji dve skatljici sodenskih mineralnih pastil, pa samo Fayevih pristnih, čiste? Če je samo prehlajenje, pa ga s pastiljami do jutri odpravimo, če je pa kaj več bodo pa sodecne tudi dobro storile, dokler ne pride zdravnik. Skatljica stane K 1-25. — Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, Wien IV 1, Grosse Neugasse 17.

Bradyjevo železno kapijico 4149
marljacejske Materje božje kot varstveno znamko, torej imenovane **marljacejske železno kapijico** so najboljše že 30 let preizkušeno sredstvo proti vsem vrstam prebavnih težkoc, gorečici, zaprtosti, glavobolu, železnim bolečinam, tvoritvi kisline itd. — Dobiva se v lekarnah po K — 80 in K 1-40. — Na deželo razpošilja lekarnar G. Brady, Dunaj, I. Fleischmarkt 2 484. 6 steklenic za K 5-—, 3 dvojne steklenice za K 4-50 franko. — Pazite na varstveno znamko z marljacejsko Materjo božjo, rdeči zavoj in podpis *G. Brady*

Proti 20
zobobola in gnilobi zob
Izborne deluje dobro maza
antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje naprijemo sopo in ust.

1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Rožljova cesta štov. 1 poleg Franc. Jozefovega jubilejnega mostu.

Melusine ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag gospod lekarnar!

Prosim vijudno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborne delujoče **antiseptične melusine-ustne zobne vode**, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobola, utrja dlesno in odstranja neprijeto sopo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Splošnovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar.

Darila.

Na svatbi g. Lovčeta v Kostrenjici so nabrali gosti 6 K. — Rodbina Anton Suča v Senožečah 10 K mesto venca na krsto dragoga prijatelja g. A. Kuraltu, c. kr. davkarja v pokouju. — G. notar Jak. Kogej v Ložu 10 K v spomin pokojnemu g. davkarju Kuraltu v Senožečah. — Vesela družba na Colu za zgubljeni vržniko 2 K. — Skupaj 23 K. Srčna hvala in živeli!

Za „Domtalskega Sokola“: Gg. F. Abulner, Avg. Petrič ter M. Rode, uradniki Mestne hranilnice v Ljubljani, vsaki 1 K, skupno 3 K. — Neimenovan 10 v., ker je videl iti slovenskega „narodnjaka“ k Lassniku. — Skupaj 3 K 10 v. — Živeli!

Javna zahvala.

Podpisani zahvalim v imenu svoje matere, sestre in v svojem imenu najskrajnejše slavni odbor posojilnice v Radovljici posebnost nje načelnika g. dr. Janko Vilfana za postavitev prekrasnega nagrobnega spomenika našemu nepozabnemu Dragotinu Pohlinu in gg. pevcem za preganjive nagrobnice ob odkritju tega spomenika.

V Kamniku, dne 11. novembra 1909.
Janko Pohlin.

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 11. novembra 1909.

Termin.
Pšenica za april 1910 za 50 kg K 14-12
Pšenica za oktober za 50 kg K 11-80
Rž za april za 50 kg K 10-22
Koruza za maj za 50 kg K 6-80
Oves za april za 50 kg K 7-62

Efektive.
5 vin. cenoje.

Meteorološki poročilo.
Vidna ud. merjen 989-2. Srednji kratki tlak 736-9 mm.

novem.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
12.	2 pop.	729.6	22	brezvev.	del. jasno
9.	zv.	728.6	39	sl. zahod.	del. oblač.
13.	7. zj.	727.5	13	sr. ssvzh.	oblačno

Srednja včerašnja temperatura 08°, norm. 4-4. Padavina v 24 urah 00 mm.

+
Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom in znancem, da je danes izdihnila svojo blago dušo naša nepozabna mati, sestra in svakinja, gospa
Fani Lapajne roj. Harmol
posetnica in trgovka
v 48. letu svoje starosti.
Pogreb bo v nedeljo popoldne ob poln 4.
Blago rajnico priporočamo blagotnemu spominu. 4223
V Idriji, dne 12. nov. 1909.
Štefanija Gladiček roj. Lapajne, Vinka Lapajne, Adolf Lapajne, Metoda Lapajne, Olga Lapajne, otroci. — Viktor Harmol, Anton Harmol, Jozef Harmol, Dragotin Harmol, Leopoldina Harmol, bratje in sestra. — Vsi ostali sorodniki.

+
Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš ljubljani soprog, oziroma oče, brat, svak, zét in stari oče, gospod
Mikael Jeločnik
magistratni stega v pokouju in hišni posetnik
danes, dne 12. t. m. ob poln 6. uri popoldne, previden s sv. zakramenti za umirajočega, v 54 letu svoje starosti, mirno v gospodu zaspal.
Pogreb dragoga rajnika bo v nedeljo, dne 14. novembra t. l. ob 4. popoldne iz hiše žalosti v Rožni dolini na pokopališče na Viču.
Sv. maše zadušnice se bodo služile v župni cerkvi na Viču.
Pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin. 4216
V Rožni dolini, 12. novembra 1909.
Marija Jeločnik soproga. — Viktor Jeločnik sin. — Zmi Schuchter roj. Jeločnik hči. — Fran Jeločnik brat. — Marija Jeločnik sestra. — Viktor Kranec svak. — Urška Kranec svakinja.

Zahvala.
Vsem sorodnikom in vsem spoštovanim prijateljem in znancem, ki so me ob smrti mojega nepozabnega soproga 4218
Marka J. Lipolda
toložili, izrekam svojo iskreno zahvalo za izraženo mi sožalje. Zahvaljujem se pred. duhovščini, ki je spremlila mojega dragoga soproga k večnemu počitku in posebej se „Savinjskemu Sokolu“, ki se je korporativno in žalskemu in celjskemu Sokolu, ki se je po deputacijah udeležil pogreba za svojim bratom in blagorodnemu starosti Rudolifu Pevcu za lepe in tolažilne besede ob grobu. Zahvaljujem se prav lepo častitlim pevcem za prekrasno petje ganljivih žalosti. Naj sprejmejo moje iskreno zahvalo vsi darovalci krasnih vencev in vsi oni, ki so spremlili nepozabnega na zadnji poti.
Mozirje, dne 11. novembra 1909.
Ivana Lipold.

Danes je izšel N. zvezek.
Cena 20 vinarjev.
Samo za odrasle!!
Kaj pravi brošura
škola Ant. Bonaventura?
Kritična razprava.
I. zvezek.
Spisal Anonymus.
Cena 30 vinarjev.
Naroča se v tiskarni v Kranju ali pri nekaterih knjigotržcih. 4207

šivilja
se laže.
Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«.
Trgovski pomočnik
specerijske in delicatsne stroke, zmožen slovenskega, italijanskega in nemškega jezika, laže službo. 4222
Ponudbe na upravnistvo »Slov. Naroda« pod „pomočnik štov. 17“.

Pekovskega učenca
sprejme takoj 4220
Konrad Vidic, Jesenice-Fužine, Gorenjske.

Zaboje
dobro ohranjene v vsaki velikosti in množini kupi 4190
J. Razboršek v Šmartnem pri Litiji.
laže se ne daleč od sredine mesta

lokal
obstoječ iz 1 večje in 1 manjše sobe, s posebnim vvhodom, v priliki ali v I. nadstropju, ki bi bil pripraven za pisarno.
Ponudbe z navedeno letno najemnšino pod „pisarna“ na upravništvo »Slov. Naroda«. 4184

Knjigovodjo
sprejme s 1. aprilom 1910 ali pa tudi poprej Posojilnica za ilirskobistriški okraj v Trnovem na Kranjskem.
Prednost imajo reflektanti s prakso v zemljekajiznih zadevah.
Ponudbe s prepisi izpričeval, ki se ne vrnejo, s popolnim opisom dosedanjega delovanja in z navedbo plače, ki se zahteva, je poslati do konca t. m. na posojilnico 4217

Pravi hišni zaklad
je naša brezplačna knjiga, ki jo nudimo vsakemu človeku. Iz te zanimive knjige bo mnogo ljudi, ki so nemara doslej svoje trpljenje smatrali za neozdravljivo, zajemalo tolažbo in zdravja, ker so gotovo po nepravilnih potih iskali zdravja. Električeta pa, zlasti galvanski trajni tok, je pa najuspešnejše sredstvo proti **splošni živčni slabosti, romatskim nepravilnostim, navratenosti, glavobolu, pomankanju spanja, nerodnemu odzvanjanju, ohromelostnemu stanju, oslabeleosti vseh vrst, najrazličnejšim ženskim boleznim** itd. V prav zanimivi knjižici smo opisali naš zdravilni način in pošljemo vsakemu, ki se na nas obrne, **gratis in franco** pod zaprto kuverto brez vsake obveznosti to brošuro. Se nikoli se ni v Avstriji tako poučna in dragocena knjiga brezplačno nudila občinstvu popolnoma zastonj.
Elektro-terapevtska ordinacija
Dunaj, I. Schwargasse 1, Mezzanin, Abt. 1 a 2.
4206 14 XI. 1909.
Najen za brezplačne knjige.
Na
Elektro-terapevtsko ordinacijo na Dunaju, I. Schwargasse 1, Mezzanin Abt. 1 a 2
Prosim pošljite mi knjigo: „Razprava o modernih elektro-terapiji“
gratis in franco pod zaprto kuverto.
Ime: _____
Naslov: _____

4206 14 XI. 1909.
Najen za brezplačne knjige.
Na
Elektro-terapevtsko ordinacijo na Dunaju, I. Schwargasse 1, Mezzanin Abt. 1 a 2
Prosim pošljite mi knjigo: „Razprava o modernih elektro-terapiji“
gratis in franco pod zaprto kuverto.
Ime: _____
Naslov: _____

Dve mesečni lepo meblirani sobi
s posebnim vvhodom, se oddasta takoj. 4166
Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«.
Odda se 1. januarja 1910
dobro vpeljana trgovina
pri Jeleni na Savi štov. 107, Gorenjske.
Pojenila daie I. Pretmar, Gorica via Carlo Goldoni 8. 4198

Fini harški žlahtni žvrgo-levci kanarčki 4205
z lepim dolgim, oltim žvrgojenjem in drobljenjem, zategnjenim žvižganjem; poje pri svetlobi. Jamstvo za lepo petje in da piče dospe zdrav in živ. Samci od 10 do 30 K. Cenovnik gratis. Anton Hütter, Gräfer, Neudagasse 22, 2. St. Stejersko.

strojnik
izučen ključavničar, vajen tudi pri elektriki, laže službo.
Ponudbe na upravnistvo »Slovenskega Naroda« pod „Strojnik“. 4146

Lepo stanovanje
v solčni legi, obstoječe iz 2 sob, kuhinje, jedilne shrambe in kabineta ter s porabo perilnice in delom vrta, se odda takoj (za novembrov termin) na Dunajski cesti štov. 60. 4044

Trgovina
z mešanim blagom ob kolodvoru na Bledu se odda v najem ali preda. Zaven je tudi možna tehtnica, ki ima veliko letnega prometa. Trgovina je pripravna zlasti za samostojne ženske. 4155
Več pove A. Peternei na Bledu.

Pozor!
Napredaj je lepa, še skoro nove enonadstropna hiša pripravna za vsako obrt, a najboljša za pekovsko obrt. Leži pri farni cerkvi in blizu kolodvora, v najlepšem kraju v Savinski dolini.
Vprašanja na upravnistvo »Slov. Naroda. 4015

Lepotičenje in masaža.
Masaža z Dunaja, samo malo časa tukaj, se priporoča za negovanje obraza z vsemi aparati, dalje parne kopeli za obraz in vse vrste telesne masaže. 4212
Sv. Petra cesta št. 30, I. nadst. levo.

Zobozdravnika Schweigerja
še izboljšana
ustna voda
„Tacitol“

povzroči prijeten hladilen okus v ustih, uniči nastale bakterije, odstrani slab duh, tudi pri kadičih, je nenadomestljivo sredstvo zoper zobobol, ker s tinkturo, brez primesi vode, nasičena bata v bolni zob vložena, takoj omili bolečine.
„Tacitola“
ne bi smela pogrežati nebena hiša.
Podrobnejša navodila poda popis, ki je vsak steklenici pridejan.
Cena steklenici je K 1-60.
Dob se v lekarnah: Behine, Mayor, Piccoli, Trakóty, pri drožistu Kanec in v vseh večjih prodajalnah.
Naročila od 4 steklenic dalje se rešujejo poštnino prostje. 4313

Vsi vedo danes, da so **MAGGIJEVE kocke** po 6 h **za pripravo močne goveje juhe najboljše!**
Samo prave z imenom „MAGGI“ in z varstveno znamko: zvezda s križcem.
MAGGIJEVE kocke goveje juhe

2 lepi hiši

Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Akumulatorji

100 raznih vel kosti od kron 60 naprej. Cenik zastoj.
A. Luscher
Izročila akumulatorjev, Bredane 22.176.
Letna produkcija nad 100.000 komadov. 2562

Izurjen

pomočnik

špecerijske ali mešane stroke, star 24 let, ki ima tudi sposobnost za potovalca, se sprejme v ugodno plačo z novim letom.

Pismene ponudbe pod »zanosljivost« na uprav. »Slov. Naroda«. 4193

Prodaja se iz proste roke v Hradec-kega vasi

hiša št. 58

z gospodarskim poslopjem. obstoječe iz 3 sob, kuhinje, večje, 2 kleti, bleva, poda ter nekaj vrta. Leži ob glavni cesti proti Štepanji vasi.

Natančnejša proučitev daje gospod Bricej, pleškar, Ljubljana, Dunajska cesta 16, na dvorišču. 4211

Dejniška družba združenih pivovarn Zalec in Laški trg v Ljubljani.

VABILO

VII. rednemu zborovanju delničarjev

ki se vrši v nedeljo, dne 5. decembra 1909 ob 10. uri dopoldne v prostorih hotela »Mirja« v Ljubljani, Kolodvorska ulica.*

SPORED.

1. Poročilo upravnega sveta o letnem računu pretečenega poslovnega leta.
2. Poročilo revizijske komisije.
3. Izvleček treh računskih preglednikov in dveh namestnikov.
4. Dopolnitev in sprememba pravil.**)
5. Slučajnosti.

V Ljubljani, dne 12. listopada 1909.

Upravni svet.

*) 17. pravil: Vsaka delnica ima pri obnem zboru svoj glas.
*) 18. pravil: Delnice, za katere se hoče izvrševati pravica glasovanja, se morajo založiti najkasneje šest dni pred obnem zborom na mestih v pozivu označenih, in sicer proti legitimaciji, ki se glasi na položnikovo ime in iz katere mora biti razvidno tudi število delničarjev prisostojenih glasov. Založene delnice morajo biti opremljene s še nezapadlimi kuponi.
*) 19. pravil: Vstop k obnemu zboru je dovoljen le proti pokazu legitimacije.
**) 2. pravil: ...
g) Pridobivanje obrtnih in drugih koncesij, potrebnih za obratovanje vseh navedenih obrtnih podjetij, nadalje pa zlasti tudi hotelskih, gostilniških in kavarniških koncesij ter izvrševanje istih ... vse to po meri tozadevnih zakonov in naredbi.
*) 7. Delniška glavica, katere je znašala prvotno 600.000 K razdeljenih v 3000 polno vplačanih in na imetnika glasečih se delnic po 200 K št. 1—3000 in ki se je zvišala potem s sklepom občnega zbora delničarjev z dne 14. januarja 1906 na ta način na 1.200.000 K, da se je emitiralo nadaljnjih 3000 polno vplačanih in na imetnika se glasečih prioritarnih delnic št. 3001—6000 po vzorcu B, iznaša sedaj vsled zlozbe prvotnih delnic in z njo združenega znižanja delniške glavice v zmislu sklepa občnega zbora delničarjev z dne 2. februarja 1907, potrjenega z razpisom c. kr. ministrstva notranjega zadev z dne 5. aprila 1908 št. 8714, 840.000 K razdeljenih v 1200 zloženih prvotnih delnic št. 1—1200 po 200 K in 300 K prioritarnih delnic št. 3001—6000 po 200 K.
2. odstavek odpade, 3. odstavek neizpremenjen, 4. odstavek: Prvotne delnice št. 1—1200... Kot založna mesta delnic so določene: Pivovarna v Laškem, Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Posojilnica v Celju, Savinska posojilnica v Zalcu. 4221

Mično darilo

Vam pošljemo z obratno pošto gratis in franko, ako nam za razpošiljanje našega cenovnika pošljete 4200

100 naslovov

(samo dežela, brez glavnih mest)

privatnih in državnih uradnikov, učiteljev, duhovščine, ekonomov, ekonomskih uradnikov, tvorničarjev in tvorničarskih uradnikov, bolje situiranih privatnih uradnikov, trgovcev, obrtnikov itd. iz Vašega kraja in najbližje okolice, čisto in razločno napisanih na polni papirja.

Razpečevanje patentiranih novosti
L. WEISS, Dunaj II., Lichtenauerg. 4/II.

Ugodean ku ostankov

40 metrov cefira, barhenta, flanele, ovala itd. lepo razdeljenih v kose od 1 do 8 m trov pošlja po povzetju

za 15 kron

vrlo znana izvozna trgovina

V. J. Havliček a brata

v Podčrbradeh

Naročite takoj

Priloge 832

Vaše blagorodje!

Vašo cenjeno pošiljatev smo obdržali z največjo zadovoljnostjo, hočemo ostati še nadalje Vaši odjemalci in priporočati Vašo cenjeno firmo svojim znancem.

Frydek, 4. januarja 1908

„Ottoman“ tukaj, „Ottoman“ tam,

povsod me iščejo,
povsod me ljubijo.

Anton Leutgeb,

353 rekavičar in bandatist.

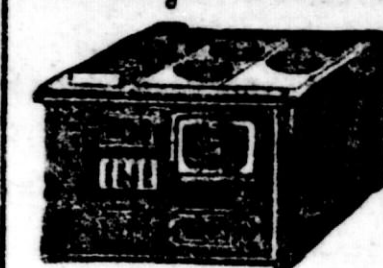
Pod trančo 1. Ljubljana. Pod trančo 1.

Lastna izdelovalna vseh vrstnih glase, usnatih in vojaških rekavij.

Izdelovatelj
klinih pasov.
Vsa kirur-
gična dela.
Zunanja na-
ročila točno
cene mirne

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinj-
stva ekonomije
i. t. d. v vsa-
koršni izpelja-
vi. Ze 30 let so
najbolje pri-
znana. Prizna-
na tudi kot naj-
boljši in naj-
trpežnejši izdelek. Največja prihranitev
goriva. Specijaliteta: štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije ka-
varne I. dr. Ceniki in proračuni na raz-
polago. Glavni katalog franco proti do-
poslani znamki. 2506

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels 18, Goranje Avstrijsko.

Učenec

star 13 do 15 let, poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, se sprejme v trgovino mešanega blaga pri Ivanu Razboršku v Šmartnem pri Litiji. 4203

Napredaj je v Reški dolini, 15 minut od postaje

lepo posestvo

mlin, žaga z vodno silo, kmetija za rejo 24 goved.

Več se izve pri županstvu na Premu in pri lastniku Ernestu Pogannu, trgovcu v Trstu. 4160

Uradno dovoljena, že 15 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

G. Flux

Gospoke ulice šte. 6, priporočila in nameštila le boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor
privatno, trgovsko in gostilniško osebje za Ljubljano in zunaj.
Izbira različnih slin, zlasti za ženske.
Potnina tukaj.
Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.
Zunanji dopisom je priložiti znamko za odgovor.
Prosi se za natančni naslov. 4196

CHRISTOFLE

Jedilno in namizno orodje

Priznana najboljša posredovalnica.

Najlepše oblike. Kompletno opravljene kasete za namizno orodje, sklode, posode za omake, kavni in čajni servisi, namizni nastavlji, umetnine.

Edino nadomestilo za pravo srebro.

Specialni predmeti za hotele, restavracije in kavarne ter za pensionce, meštice i. t. d.

G. in kr. dvorni dobavitelj

CHRISTOFLE & Cie

Dunaj I., Opernring št. 5. (Heinrichshof).

Ilustrovani cenovnik zastoj.

Po vseh mestih zastopniki-prodajalci.

Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki poleg stoječe tvorniške znamke in polno ime

CHRISTOFLE.

piano in gramofon

se ceno preda v Ljubljani na Marije Terezije cesti št. 26, I. nadstropje. 4214

2 krojaška pomočnika

sprejme Fr. Škrbec v Ložu. 4204

Sukna

In modno blago za obleke priporočila firma

Karel Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem.

Vzoci franke.

Opr. št. Ne V 208/9/1.

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 2. novembra 1909 opr. št. S 15/9/6 se prodajo dne 17. novembra 1909 dopoldne ob 9. v Ljubljani v župnišču pri sv. Jakobu na javni dražbi

hišna oprava, obleke, perilo, dragocenosti itd.

Reči se smejo ogledati dne 17. novembra 1909 v času med 9—1/2 10 uro dopoldne v župnišču pri sv. Jakobu v Ljubljani.

G. kr. okrajna sodnija v Ljubljani, oddelek V. dne 12. novembra 1909.

Sl. občinstva vljudo naznanjam, da som preselil svojo

kovaško obrt in prodajo oglja

iz Gradišča šte. 8 na Tržaško cesto šte. 7.

Proseč daljne naklonjenosti se vljudo priporočam

Josip Kunstler,

kovaški mojster.

Ako hočete

svoje čevlje varovati pred pokanjem, potem jih ne pustite snažiti z manjvrednimi izdelki, temveč samo z že priznano našo specijaliteto, ki se zove

„Jurjevo čistilo“

(krema), po katerem zadobe čevlji hitro najlepši blesk.

„Jurjevo“ je danes specijaliteta vseh krem, „Jurjevo“ obdrži usnje mehko in nepremočljivo, „Jurjevo“ ostane vedno sveže, torej se ne posuši, „Jurjevo“ daje najlepši in najhitrejši blesk, „Jurjevo“ se dobiva povsod in ima ljubljanski grad kot varstveno znamko. 4210

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavica K 3.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnica v Spiljetu. Podružnica v Celovcu. Podružnica v Trstu.

Priporočila promese na ograke premijske srečke polovice po 7 kron, cele po 12 kron, zrebanje 15. novembra t. l. glavni dobiček 200.000 kron.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih 4 in pol odstotka.

Poslovodja

za špecerijsko trgovino

izvežban v občevanju s strankami, z dobrimi priporočili, se išče za takoj ali ob novem letu.

Ponudbe, ako mogoče s sliko na uprav. »Slovenskega Naroda« pod »Poslovodja v mestu«. 4183

Stampilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj kavčkovih stampilij Ljubljana, Sv. Petrac. 6. Ceniki franke.

Razpošiljam kolesa

na štiri tedne na poskušajo in v pogled proti povzeto. Posamezni deli kolesa čudovito poceni in dobri.
Franc Dušek
 trgovica koles, Opotno št. 80, ob drži železniščake. 422

Samo nekoliko dni!!

Zaradi pozne sezone prodajam moderne čamske klobuke, trakove, svilo, nakit za klobuke, cvetlice, avbe za gledališče, sploh vse blago po znatno znižani ceni!

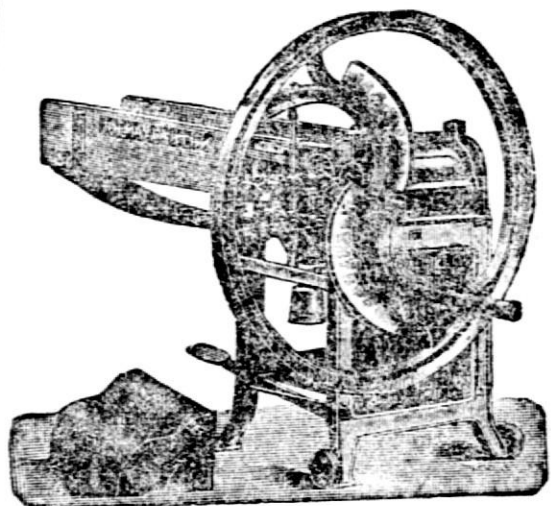
Mnogobrojnega obiska prosi

Minka Horvat

sv. Jakoba trg 3, Bahovčeva hiša.

Izdelane postelje

iz rdečega posteljnega inleta. Prav dobro napolnjeno! Pernica ali blazina, 180 cm dolga, 116 cm široka K 10—, K 12—, K 15— in K 18—, 2 metra dolga, 140 cm široka K 13—, K 15—, K 18—, K 21—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3—, K 3-50 in K 4—, 90 cm dolg, 70 cm širok K 4-50 in K 5-50. Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri, 3 delni modroci iz diake za 1 posteljo K 27—, boljši K 33—. Pošilja se poštne prosto po povzetju od K 10— naprej. Zamenja ali nazaj se vzame proti povrnitvi poštne stroškov.
Benedikt Sachse, Lobes 913
 pri Pizaju na Češkem. 4115

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Stroje za pripravljanje krme

slamareznice, reporeznice, mlino za debelo moko (otrobo), priprave za parenje krme, številna kolila, sesalke za gnojnice

izdeluje in razpošilja po najnovejšem in priznanem načinu tvrdka 3770

Ph. Mayfarth & Co.

tvornica za gospodarske stroje, železovarna in fužine na paru

Dunaj II., Taborstrasse 71.

Sprejemajo se zastopniki in razprodajalci.

Za zimsko sezono:

fino izdelane suknje, kratki in dolgi kožuhi, moderne obleke od 24 K naprej, angl. obleke lastnega izdelka, posamezne hlače, fini deški plašči, krasni kostumi za dečke v velikanski izbiri. Štalne, na vsakem predmetu označene cene. Velikanska zaloga blaga za naročila po meri.

A. Kunc

Ljubljana

Dvorski trg št. 3.

Podružnica: Jesenice, Gorenjsko.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izveleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7-03 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak (čez Podroščico), Celovec.

7-25 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

8-26 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

8-40 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podroščico), Celovec.

8-52 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

8-28 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podroščico), Celovec.

8-23 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7-40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

10-00 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, juž. žel., (čez Podroščico) Prago, Draždane, Berlin.

Odhod iz Ljubljane (državno železnice):

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

8-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-0 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Forlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zaštonj.

H. Suttner

Ljubljana, Mestni trg

razpošilja

3666

ure, zlatnino in srebrnino

na vse kraje sveta Obrnite se zanesljivo na domačo slov. tvrdo!

Veliki novi

cenik zastoj!

novosti!

Ploščnata, tenka, prava nikelnasta Anker-Ros-

kopi ura na 6 kamnov, pokrovi ostanejo vedno beli, prav natančno 36 ur idoča. — K 4-50.

Srebrne ure od 6 kron naprej.

Večletno jamstvo. — Ako blago ne ugaja, se denar vrne.

Sekulske verižnice s slov. trakovi nikelnasta K 1-20, srebrna K 5—.

Ključavničarstvo

Ig. Faschinga vdova

Poljanski nasip št. 8.

Reichova hiša.

Izvrstno in solidno delo.

Cene zmerno. Popravila se

točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjše

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Josip Rojina

krojač prve vrste

v Šelenburgovih ulicah šte. 5.

nasproti glavne pošte

konkurira z največjimi tvrdkami glede finega kroja in elegantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjših angl. in franc. specialitet blaga.

Zavod za uniformiranje.

Svoji k svojim!

Ciril - Metodove drože

Te žitne drože, izborne po kakovosti, se priporočajo gospodom pekcom, trgovcem in slav. občinstvu. Prodaja jih

v korist Ciril - Metodovi družbi po nizkih cenah samo

Maks Zaloker

v Ljubljani

v lastni hiši

Kladenska ulica št. 17 in

Rečna ulica št. 5.

V korist Ciril - Metodovi družbi!

Odlikovana

Prva kranjska

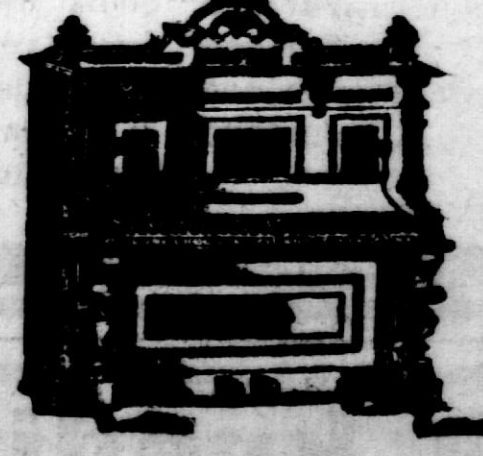
tvornica klavirjev

Ljubljana

Hilšarjeva ulica 5 Gradišče

RUDOLF A. WARBINEK

Jamstvo šest let.

Ekspert v vse delo.

Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene pianine, klavirje in harmonije tudi samostojne

za gotov denar, na dolga odplačila ali napezede.

Poprave in ugaševanja se izvršujejo točno in računsko najceneje.

Največja tvornica na avstrijskem jugu.

Klet

4075

se da v najem na Glincah 206.

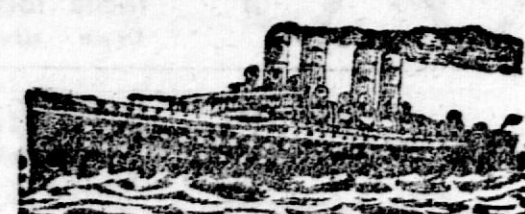
V Tržiču se takoj odda

enonadstropna hiša

za trgovino zelo prikladna, pod ugodnimi pogoji.

Naslov pove upravnistvo »Slovenskega Naroda.« 4021

V Ameriko in Kanado

pripravna, cenena in zanesljiva vožnja

Cunard Line.

Odhod iz domačega pristanišča Trsta:

Ultonia, 30. novembra 1909.

Carpathia, 21. decembra 1909.

Pannonia, 11. januarja 1910.

Iz Liverpoola:

1515

Lusitania (največji in najlepši parnik sveta)

27. novembra, 18. decembra 1909, 8. januarja, 26. februarja, 19. marca 1909.

Mauretania dne 23. oktobra, 20. novembra, 11. decembra 1909, 29. januarja, 19. februarja, 12. marca 1910.

Pojasnila in vozne karte pri

Andr. Delasek v Ljubljani, Slomškove ulice šte. 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.

2 vinske kleti

se oddasta takoj v najem na Glincah 220 pri Ljubljani. 4156

Ivan Jager.

Na Kranjskem dobro poznana žgarnjarnica in tvornica likerjev išče v tej stroki izurjene in dobro vpejane

zastopnike

ob dobri proviziji.

Ponudbe na upravnistvo »Slovenskega Naroda« pod »Z. W.« 4124

Išče se pod zelo ugodnimi pogoji

trgovski pomočnik

manufakturi kot vodilna moč, v manufakturni stroki res prav dobro izvežban. — Nastop službe najpozneje

1. januarja 1910.

Naslov pove upravnistvo »Slovenskega Naroda.« 4186

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri

452

L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

Pozor! Prodaja najnovejše Pozor! jesenske in zimske narejene — obleke —

za gospode, dame, dečke in deklice po najnižji ceni edino 3536

konfekcijska trgovina A. LUKIČ Pred Škofijo št. 19.

4121 Družbe

sv. Cirila in Metoda za Istro.

Izvrstno sredstvo

proti vsakemu

kašlju in kašlju.

PRŠNI BONBONI

Zavitek 20 vinarjev.

Dobi se povsod.

Glavna zaloga: PAVEL BAAR, Varaždin, Hrvaško.

Stoj prijatelj!!!

Predno si kupiš ali izposodiš

klavir, pianino ali harmonij

potrudi se še k rodoljubu, edini narodni trdkli

Alfonz Breznik Gradišče šte. 11,

poleg gostilne pri Kroni.

Kot strokovnjak, učitelj Glasbene Matice in zaprišeženi izvedenec c. kr. deželnega sodišča, jamčim za trpežnost in blagostrojnost strokovno preizkušenih instrumentov iz različnih prvovrstnih tvornic. Prodaja na obroke tudi brez zadatja Jamstvo 10 let. Najnižja najemnina. 230

Pozor!

Pozor!

Nova modna trgovina za gospode in dame

PETER ŠTERK

Ljubljana, Stari trg šte. 13

se priporoča sl. občinstvu kot zelo solidna za nakup raznega modnega blaga.

Velika zaloga letnega in zimskega moškega, ženskega in otroškega perila, najmodernejših bluz, spodnjih kril, modercev, predpasnikov, rokavic, nogavic, ovratnikov, zavratnic, šerp, pajčolanov, žepnih robčkov. Otročje obleke, svile, baržuni za bluze in nakite, svilni trakovi, vezene, pozamentrije, borte, čipke, čipkasti ovratniki in vse potrebščine za šivilje. 1995

Velika zaloga najnovejših modnih klobukov, čepk in vsakovrstne kožuhovine.

Zgodovinske črtice.

VI.

Garibaldi — kadar sliši pravi klerikalec to ime, se kar strese. Garibaldi je bil iz cerkve izobčen in temeljito proklet. Kdo bi si mislil, da je ta isti Garibaldi bil nekaj časa celo — papežev namestnik. Zgodilo se je to l. 1860.

Po starodavni določbi, ki jo je posvetil papež Urban II. s posebno bulo, je bil kralj sicilski vedno papežev pooblaščenec za Sicilijo in je imel nad duhovniki, samostani in cerkvenimi posesti popolnoma oblast kakor papež sam. Kralj je bil de jure papeški legat in ko je Garibaldi zavzel Sicilijo ter bil proglašen za diktatorja, je prešla nanj tudi vsa prej kraljeva oblast pot papežev zastopnik. Na pritisk Crispija, je Garibaldi moral to oblast tudi dejansko izvrševati. Na dan tradicionalne slavnosti svete Rozalije se je moral Garibaldi, če tudi nerad oficijelno udeležiti velike maše v Palermu. Šel je k maši v rdeči srcaji garibaldinski in s čepico pa z velikim spremstvom. V stolni cerkvi ga je kardinal Matelli slovesno sprejel kot papeževega namestnika in ga peljal najprej v kapelo svete Rozalije, kjer na Garibaldi ni hotel poklekniti, in potem k velikemu altarju, kjer je bil zanj pripravljen prestol na desni od kardinala; na levi strani kardinala je sedel Crispi. Toda Garibaldi se ni hotel vnesti in je med celo ceremonijo stal, držeč roke opte ob sabljo. Crispi ni bil tako tankočuten, kakor Garibaldi in se je prav neženirano vsedel na zanj določen sedež. Ko je kardinal pokadil Garibaldija, je ta tako ježno gledal, da se je Crispi še čez 25 let na ves glas smejal, kadar se je spomnil tega dogodka.

A Garibaldijevemu trpljenju kot papeževemu pooblaščenec se ni bilo s tem konec. Crispi, ki je bil Garibaldijev minister, je poznal svoje Sicilijance in je vedel, da je v interesu revolucije, pridobiti duhovnike, menihe in nune na svojo stran. Skrbel je za to prav spretno in dosegl je toliko večje uspehe, ker ni štel z denarjem. Porabil je pa tudi Garibaldijevo pravico, nastopiti kot papežev namestnik. Ubogi Garibaldi je moral vsaki čas obiskati kak samostan, ko je Crispi zapazil, kako so nune v plavalnega junaka zaljubljene, ga je neprestano vlačil po ženskih samostanih. In nune so občudovale Garibaldijeve modrobarvne oči in plavo brado ter mu poljubljale roko pa tudi usta, časih menda prav vroče, celo tako vroče, da se je omajala krepost Garibaldijeva. No, pa Crispi je znal biti poreden in je morda po krivici dolžil Garibaldija, da je pač znal premagati ljute sovražnike, ne pa tudi skušnjav, ki so jih vzbudili poljubi cvetoče nunice iz Palerma.

Po svetu.

* Vere v Zjed. državah. Glasom najnovejšega poročila zvezinega urada za ljudsko štetje, imajo v Združenih državah stooseminšestdeset različnih ver! In koliko, oziroma kako malo — vere?!

* Boj nad vodo. Pred nekaterimi dnevi je hotela Italijanka Angela de Carlo v New Yorku skočiti z mostu v Vzhodno reko. Zlezla je čez ograjo na nižje se nahajajoče stojišče, odkoder se je nameravala spustiti 50 m globoko v reko. Pritekel je pa takoj stražnik, ki se je spustil za obupano Italijanko. Ukazal je dvema moškima, da sta ga prijeta za noge, sam je pa zagrabil Italijanko za roke. Ta pa ni bila nič kaj zadovoljna, ker se ji je hotel onemogočiti njen namen, ter se je začela z vso močjo braniti stražnika. Bila je velika nevarnost, da oba ne padeta v vodo. Slednjič so ljudje za noge potegnili redarja na most, ki je držal v svojih železnih pesteh divjo Italijanko, ki ni bila za rešitev prav nič hvaležna.

* Preprečena konjska dirka. Preteklo nedeljo se je vršila na Dunaju konjska dirka, pri kateri je prišlo do burnih demonstracij. Po mnenju občinstva je namreč razsodišče glede dveh konj krivično postopalo. To je dalo povod, da so ljudje drli pred razsodišče, kjer so žvižgali in kričali tako, da so razsodniki v velikem strahu pobegnili. Pridirjala je policija na konjih, toda razjarjeno občinstvo jo je sprejelo s kamenjem, da se je morala umakniti. Ljudje so podrli ograje, pobili šipe na razsodišču ter podrli vse odre. Ker se je pridružilo mnogo zunanje občinstva, je množica narasla gotovo na 30.000 razgrednikov. Ena oseba je bila težko ranjena, mnogo manj nevarno, če več so jih pa zaprli. Slednjič se je po dvehurni demonstraciji posrečilo policiji, da je razgnala množico.

* O, te ženske! Gostilničarjeva žena Katarina Kralova v Pragi se je naveličala svojega moža. Zaljubila se je v mladega dr. Kohna, asistenta na preizkuševališču živil. Mož pa je

bil slep ter ni ničesar slutil. Meseca junija je bil dr. Kohn premeščen v Černovice. Ljubezen je bila že tako huda, da Katarina in Kohn nista mogla živeti eden brez drugega. Shajala sta se v Draždanih, kjer sta gajala svojo vročo ljubezen. Na nekem takem sestanku je nezvesta žena prosila svojega ljubimca, naj ji preskrbi strup, da spravi starega izpod nog. Dr. Kohn ji je obljubil ter tudi poslal zaželeni strup. Pred kakimi 14. dnevi je pisala Kralova dr. Kohnu, da strup ni imel zaželenega učinka, naj ji torej pošlje drug strup. Dr. Kohn ji je odpisal, da pošlje v nekatereh dnevih ter ji dal tudi potrebna navodila za uporabo strupa. To pismo, ki je bilo naslovljeno na Katarino Nemeček, poste restante, pa je zšlo v neki časopis. Dotični naročnik je pismo odprl ter ga izročil policiji. Policija je potem čakala na poštnem uradu dotičnega, ki bi prišel po usodno pismo. Kmalom se je zgledil mlad človek, ki je hotel dvigniti pismo za Katarino Nemeček. Bil je takoj aretovan. Povedal je, da je krojač Drobný, ki že dlje časa hodi po pismu za gostilničarjevo ženo Katarino Kralovo, ki si dopisuje z nekim dr. Kohnom. Vsled te izjave so Kralovo zaprli. Pri zaslišanju je priznala, da je res zahtevala, da ji pošlje dr. Kohn strupa, pa ne zato, da bi moža zastrupila, marveč samo zato, da bi ga pripravila v bolezen, ker je grdo z njo ravnal. Tudi dr. Kohn priznava dejanje, pravi pa, da ni mislil, da bo hotela Kralova svojega moža zastrupiti.

* Slovansko naselniško društvo (Slavonic Immigrant Society) je kupilo na 23. ulici in 9. Avenue v New Yorku svoj lastni dom in zanj plačalo 31.000 dolarjev. Da je Slovansko naselniško društvo zamoglo v teku enega leta svojega poslovanja kupiti tako dragocen dom, je zaslug profesorja Pupina, dobrega Srba. Imenovani gospod je izposloval pri bogatih Američanih velike svote v to svrhu, a sam je iz svojega žepa zrtvoval 9000 dol. To društvo bode dom priredilo za udobno gostovanje naseljencev in se odpre v dni. Ubožni naseljenci Slovani bodo dobivali brezplačno stanovanje in hrano ter posredovalo se bode za delo. V teku enega leta je to društvo že obilo dobrega storilo na Ellis Islandu, ter marsikakemu došlemu Slovincu in Slovenki preskrbelo delo. Pri tem društvu ni veliko vpitja in reklame, a zato veliko več prave dobrotelosti, zato pa priporočamo to društvo rojakom v podporo, ker smo prepričani, da je v istini dobrodelno ter ne podrepuje nobeni vladi in nobeni stranki, temveč se drži le gesla: stori dobro svojemu bližnjemu!

* Avstrijski poslanik — posredovalec ženitve. »Glasu Nar.« se piše iz Washingtona: Tukaj se je izvedelo, da bode moral avstrijski poslanik za Zedinjene države, Hengemueller v kratkem svoje mesto ostaviti in sicer vsled tega, ker je poleg svojega diplomatskega poklica izvrševal tudi poklic povsem navadnega ženitovanjskega agenta. V Avstriji imajo namreč kar na koše takozvani »plemičev«, kateri vsi nimajo nikakega premoženja, pač pa toliko dolgova, da so jim biriti vedno za petami in da jim zarubijo ter prodajo vse, kar se pri njih najde. Ker jih pa upniki ne puste v miru, so taki tatovi časa in dni končno prisiljeni iskati premožne neveste, s katerih doto potem skušajo pokriti svoje dolgeve in poleg tega še doto ameriških deklet zapraviti. Avstrijski poslanik je skoraj redno posredoval pri takih porokah in nekateri celo trdijo, da je pri tem imel lepe prihodke. Ker pa tako poslovanje nikakor ne dela časti poslaniku take »velevlasti«, kakoršna je Avstrija, je končno prišlo tako daleč, da bode sedaj Avstrija poslanika odpzvala in ga nadomestila z drugim, ki ne bode imel toliko »posredovalnih«, pač pa več diplomatskih talentov. Med tem, ko je avstrijski poslanik v Ameriki oženil že večje število zadolženih avstrijskih »plemičev«, se mu pa njegov najnovejši poskus ni posrečil. Sedaj ima med takimi »plemiči« v zalogi nekega »barona« Ant. Sigraya. Tega je nameraval oženiti z neko bogato gospodično v Washingtonu, in da se mu to posreči, je priredil v avstrijskem poslaništvu pojedino, h kateri je povabil omenjenega »barona« in naravno tudi gospodično. Slednja je pa o poslanikovih nakladih še pravočasno izvedela in tako je pustila avstrijskega poslanika in »barona« na cedilu ter se pritožila naši vladi. Poslanik in »baron« sta potem sama povzela ono, kar je bilo prirejeno za »zaroko« in sedaj bode ta najbrže tudi zajedno potovala v Avstrijo, kjer pa ni bogatih deklet. Povsem drugačen je pa slučaj italijanskega poslanika. Tudi njega so nekateri »plemiči« nadlegovali, da jim izposluje bogate neveste, toda on ni hotel o tem ničesar vedeti in vsled tega so ga sedaj pričeli pri italijanski vladi črniti, tako, da ni izključeno, da bode tudi on odpzvan.

Absolvent

trgovske akademije v Gradcu, z odličnimi izpričevanji, ki je že služil kot volonter v banki, išče primernega mesta. Vstopi lahko takoj.

Ponudbe pod »A. G.« na uprav. »Slovenskega Narodca«.

Lepi

4169

prodajalniški prostori

na vogalu hiše št. 7 v Gosposki ulici v Ljubljani,

se oddajo za februar.

Čisti bolje nego druga kovinska čistila.

Svetovna arhiva St. Louis 1904. Grand Prix.

Kdor ne ve,

kaj naj svojim dragim kupi za ženitvanje, god ali božič, naj si ogleda moj glavni katalog s 3000 slikami, kjer vsakdo dobi kaj primerne in ki se na zahtevo vsakomur pošlje zastonj in poštne prosto. C. in kr. dvorni zalagatelj Jan Konrad, Most 481 (Češko). 3585

Korespondent

zmožen slovenskega in nemškega jezika kakor tudi nemške stenografije, se sprejme takoj. Pismene ponudbe na »I. R. Priv. Società Industriale Dell' Olio« v Trstu. 4168

Rabite za streho vaših hiš

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH in DRUG, Trst.

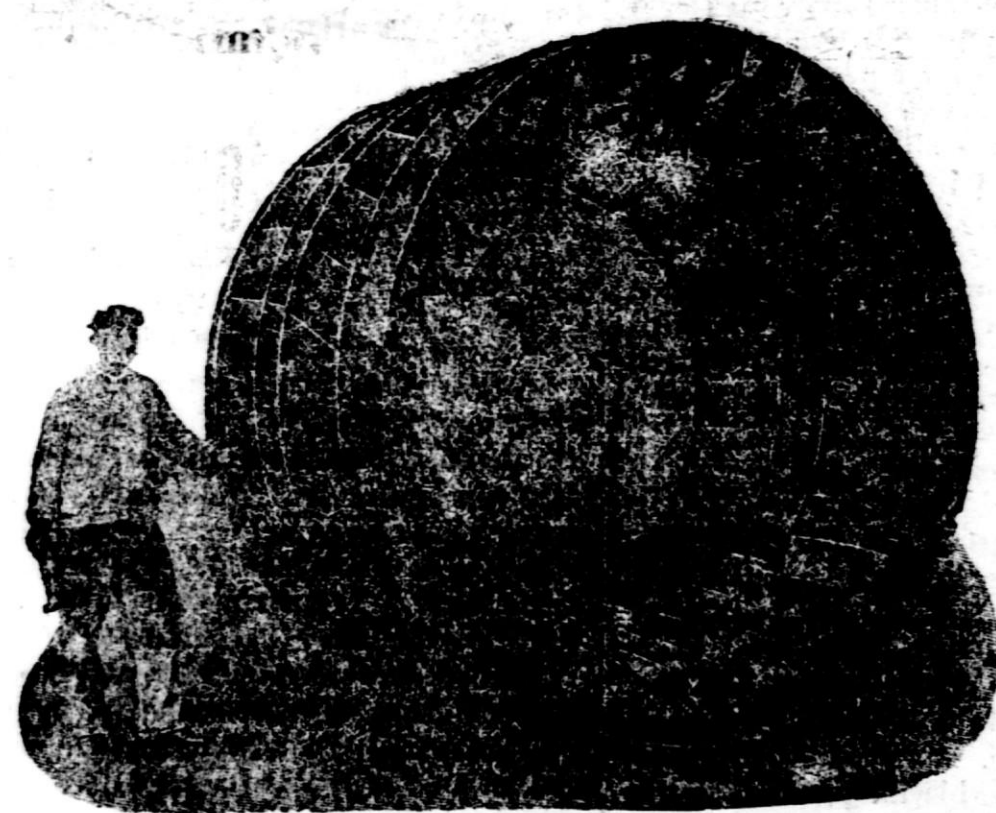
Vprašanja na Teodorja Korna, krovca in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strelovski, kleparski in krovski dela iz različnega blaga.

A. Žabkar v Ljubljani

Dunajska cesta št. 42.

4693-12

Železolivarna, tovarna za stroje in ključavničarska dela.

Priporočam se v izdelovanje, napravo in popravilo vseh v mojo stroko spadajočih predmetov: raznovrstnih strojev, priprav za mline in žage, moderne Francis-turbine za vsak padec in množino vode, kakor tudi transmisij za vsako industrijo. Izdelujem tudi najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer križe, kotle, peči, klopi, stebre, trombe za vodo itd., dalje najraznovrstnejše železne konstrukcije, kakor strešne stole, mostove, vrtnarske rastlinjake, vsa stavbineka in ključavničarska dela: železne ograje, vrata, okna, strelavo in štedilnike ter žično pletenino za ograje vrtov, pašnikov, travnikov itd.

Načrti in proračuni na razpolago.

Vse po primernih tovarniških cenah.

AGRO-MERKUR

osrednja nakupovalna in prodajalna zadruga v Ljubljani

reg. z. z. o. z.

Ljubljana, Janez Terdinova ulica št. 8.

Skladišče tudi v Trstu.

Agro-Merkur dobavlja svojim članom vse potrebščine za gospodarstvo ali za obrt, kakor poljedelske in druge stroje, umetna gnojila (superfosfate, tomaževo žlindro, soliter, kalijevo sol itd.), modro galica, žveplo, krmila, poljske pridelke, vse vrste semen, kolonijalno in špecerijsko blago itd.

3760

Agro-Merkur prodaja pridelke in izdelke svojih članov.

Agro-Merkur se posebno priporoča za nakup bizeljskih in dolenskih, istrskih, dalmatinskih in goriških jamčeno pristnih in izvrtnih vin. Cene jako nizke.

Agro-Merkur ima jako obširne in ugodne zveze; zategadelj lahko vsakomur jako dobro in hitro postreže.

Nedosežno
Najnovija
ameriška iznajdba

Migijensko gumasto blago za modke.
Porabno na leta 2-4-60.
Čez 2 milijona kosov prodanih v kratkem času.
Migijensko gumasto blago za ženske.
(Varstvo žensk.) Priporočili najprvi zdravniški strokovnjaki, porabno na leta 2-4-60.
Kdor pošlje denar naprej (tudi pisne znamke) m. pošlje diskretno in poštino prosto, sicer 50 vin. več, edina prodaja

H. AUER
+ tvornica za gumasto blago. +
Dunaj IX 2, Nussdorferstrasse 3-0.

G. Skrbič
Zagreb, Ilica št. 40

priloga svoje veliko in razširjeno tvornico

žaluzij
iz deščic, železnih in lesenih rolojev za okna in proga dince po najnovijem sestavu
Vse vrste lesenih, tlačnih in plemenitih

rolet iz različnega platna, zastlani, dam, stila, itd.
Nova patentirana peresna držala.
Novo skladišče vsake vrste odelj.

Ceno posteljno perje!
Najboljši češki nakupni vir.

Kg sivega, dobrega, pulenega 2 K; boljšega 4 K; prama polbellega 28 K; bellega 4 K; bellega puhastega 5-10 K; kg velenega, snežnobelega, pulenega 6-10 K; 8 K; kg puha, si ega 6 K; 7 K; bellega, finiga 0 K; na finiji pri puhi 12 K.
Narčila od 5 kg naprej franco.

Zgotovljene postelje
iz gostonitega, modrega, belga ali rumenega nankiga, pernice 180 cm d lga, 16 cm široka, 2 dvema z gvozdčima, 80 cm dgl, 18 cm šir, polnjen s novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 6 K; napoli puh 0 K; puh 4 K; posamezne pernice 0 K; 1 K; 4 K; 16 K; zglavnice 3 K; 350, 4 K. Razpustljiva se po povzetju, od 12 K naprej franco. L hko se franco zamenja ali vzame nazaj, za neugajajoče se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franco.

S. Benisch, Dešen ce št. 767, Šum-vr

Naboljši kosmetičski predmeti
za olepšanje polti in telesa so:

Ad
milo po 80 h, 1 K; cream po 1 K; za gojitev zob n ust: Menthol: ustna voda po 1 K; zobni prasek po 60 h; za ohranitev in rast las: lasna voda po 1 K; lasna pomada po 1 K.

1387

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno varovani, so napr. daj le v

O lovi lekarni
Ph. Mr. Josip Cizmár
v Ljubljani.

Kupujte skupno te domače izdelke!

Paretovarna za milo, surovi margarin, kristalno sode in stearinske sveče
IGNAC FOCK v Kranju

Priloga: milo v prid družbi sv. Cirila in Metoda z znamko: 20. IX. 1908 in blagovestnikov nadalje vse druge vrste mila, kristalno sode, stearinske sveče znamki „Elektra“ in „Solnos“, tekoče mlo ter vse druge pralne snovi.
Čast in ponos vsake gospodinjke zahteva, da rabi odelj le Ciril Metod. mlo s gorenjo znamko.

Ponudbeni razpis

da se vzmō v zakup nepremična posestva za napravo remontarnice c. kr. deželne brambe.

C. kr. ministrstvo za deželno bran namerava, kakor je bilo že razglašeno v ponudbenem razpisu, objavljenem v št. 219 časopisa „Wiener Zeitung“ z dne 23. sept. 1918, napraviti deželnoobransko remontarnico za 400 triletnih žrebet ter v ta namen pašnike in poslopja vzeti v zakup. Po dozdanih namelih deželnoobranske uprave se ima remontarnica kar na hitreje napraviti in zanjo pridejo upravna ozemlja v Galiciji, Buk vini, eventuelno v Zgornji Avstriji, na Koroškem in Kranjskem v postev.

Interesenti se s tem pozivljaj, da vložijo svoje ponudbe najkasneje do **15. decembra 1909.**

pri krajno pristojnem političnem deželnem oblastvu, ki jih predloži ministrstvu za deželno bran v nadaljno presojo in končni sklep.

Po t-m roku dospele ponudbe se ne morejo več vzeti v razpravo.

Ponudbe je nasloviti na ministrstvo za deželno bran ter vsako polo kolkovati z eno krono, njih priloge pa s kolki po trideset vinarjev.

V ponudbah se je izjaviti, da ponudnik do 15. oktobra 1910. ostane pri svoji ponudbi. Ponu bam je, ako treba, priložiti pooblastila, ki so potrebna, da se sklene zakupna pogodba.

Ponudbam je tudi priložiti z datumi in izdajami p. pisane uradne, zadnji stan zemljiške knjige izrazujoče zemljiško-knjižne izpiske in izpiske iz katastra (zemljiško posestne pole), dalje legopisne obrise z merilom o ponujanih pašnikih in poslopih; ti obrisi morajo obsežati parcelne številke pašnikov in opis poslopij. Ko bi svoj čas ministrstvo za deželno bran zahtevalo, morajo vrhu tega ponudniki pozneje še predložiti talne načrte in povprečne prereze posl. pij.

Dalje se mora iz ponudb dati posneti:

- 1.) Natančnejše oznamitve nepremičnega posestva, politični in solni okraj, h kateremu posetvo spada, najbližja železnična, poštna in brzojavna postaja in oddaljenost od njih, značaj terena (je li ravan, hribovit ali gorat), svojstva sveta (je li ilovnat, peščen ali prsten), lastniške in posestne razmere in napoved, je li n-premično posetvo ali en oel, oziroma kateri njega del zdaj morebiti v zakup, oziroma kdaj poteko dotične zakupne pogodbe;
- 2.) mera zemljiškega posestva in natančna podrobna napoved, h kateri kulturni vrsti spada, to je kol ko je njiv, travnikov pašn kov, stavbnega sveta, vrta, gozda itd.
- 3.) katera poslopja (poslopja za bivališče in gospodarstvo, hlev za konje in drugo živino, skladišča itd.) so na posestvu, koliko prostora obsegajo, koliko imajo oken in vrat, iz kakšnega gradiva so, kako so pokrita in v kakšnem stavbnem stanju se nahajajo.
- 4.) vodne razmere v obli in zasti, kako se dobiva potrebna pitna in porabna voda za ljudi in živino, in napoved, če in v koliko preti ponuj nim nepremičninam povodenj;
- 5.) izjava, da se ponudnik za slučaj, ko bi deželnoobranska uprava vsenično vzela njemu ponujano nepremično posetvo v zakup, zaveže:

- a) da sklene zakupno pogodbo na dobo petindvajset let, doc-la popača kolke in pristojbine za pogodbo ter med zakupno dobo iz sv. jega poplača davke s prikkladami, doklade in druge javne davčine, ki jih je plačevati od zakupn ga objekta;
- b) da zemljiške ploskve, ki še niso pašniki, po zemlj-delskih pravilih na svoje stroške izpremeni v pašn ke;
- c) da vse potrebne nove stavbe, prizidave in prezidave, vatevsi ograje za pašnike, ki morebiti niso ograjeni z naravnimi mejami in napravo gónj izvrš samo na svoje stroške proti obrest vanju stavbnih glavnice po načrtih, ki mu jih naredi erar;
- d) da brezplačno izvrši vzdrževanje pašnikov s pritliklinami, v kolikor vrednost teh del ne presega vsote, o kateri se je šele dogovoriti;
- e) da na zahtevo erara prevzame tudi takšna dela, ki presežajo zgoraj (pod točko d) navedeno mero, proti plačilu po cenah, v tistem kraju navadnih;
- f) da med pogodbeno dob na svoje stroške zavaruje proti požarni škodi vsa v zakup dana poslopja na korist eraru, da zopet samo na svoj račun sezida, oziroma nanovo postavi po pož-ru poškodovane objekte proti izročitvi zavarovalne vsote po načrtih, ki mu jih izroči erar;
- g) proti kateri zakupniki in pol katerimi pačinimi pogoji bi bil ponudnik voljan skleniti p. njuno zakupno pogodbo na dobo, omenj-no zgoraj v točki 5, lit a.

6.) Om-nja se, da bi se morale zaradi pretiranih zahtev dotične ponudbe že naprej izključiti od nadaljnjega vp-števjanja.

Ni potrebno, da bi svet za remontarnico brezpogojno obdal iz enega skupaj se držnega obsega. Dapustno je tudi ponuditi v zakup sosednja — vendar ne več nego štiri do pet kilometrov narazn lež-ča — posetva, ki obsegajo po 200 zaokroženih oral.

Zakupni pogodbi se vzamejo za p. d-stavo, v kolikor se iz zgoraj navedenih točk ne pokažejo izjeme, doc-čila 25. poglavja občnega državlanskega zak-ona.

Deželnoobranska uprava mora zahtevati, da se zakupne pravice do v zakup vzetih objektov, ki nastanejo eraru iz zakupne pog dbe, vpišejo v zemljiško knjigo, ravno tako da se pupilarnovarno zavarujejo pravice do povračila, ki bi morebiti nastale eraru iz zakupne pogodbe. V kateri visokosti in v kakšni obliki (zemljiško-zno zavarovanje, poroštveno pismo de narnega zavoda, eventualno polog vred nostnih papirjev kot varščina) se ima to zavarovanje zgoditi, to se določi po posebnih okoliščinah.

Končno se omenja, da de-želnoobranska uprava potrebne krme ne bo proizvajala v svoji režiji.

Dunaj, dne 18. oktobra 1909.

C. kr. ministrstvo za deželno bran.

Trgovskega učenca

sprejme takoj
F. Skušek v Metliki.

Vinske sode

iz hrastovega lesa, zdrave, močne
od 56 do 65 litrov,
" 100 " 120 "
" 200 " 220 "
" 600 " 800 "

nadalje 8 komadov prav močnih, zdravih hrastovih sodov z vratci v obsegu hl 36, 36, 39, 39, 40, 46, 42 in 50 una naprododaj po primerno niski ceni trvdka

M. Rosner & drug
v Ljubljani, poleg Koslerjeve pivovarne.

5000 kron zaslužka

plačam onomu, ki mi dokaže, da moja čudesa zbirka

300 kosov samo za 5-50 kron
ni priloznostni nakup, in sicer:

Pristna švicarska pat. sist. rem. Roskopf žepna ura točno regul. in ki natančno gre, s 3letno tvorniško pismono garancijo; ameriška double-zlata oklepna verižica; 2 amer. double-zlata prstana (za dame in gospode); angl. pozlačena garnitura; manšetni, ovrtaški in naprsni gumbi; amer. žepni nožek; eleg. svilnata kravata naj-novejšega kroja, barva in vzorec po želji; pre-krasna naprsna igla s simili-briljantom; mična damska broža, poslednja novost, koristna po-potna toaletna garnitura; elegantna, pristno usnj. denarnica; par amer. butonov z imit. žlaltinim kamnom; salonski album z najlepšimi pogledi sveta; prekr. kolje za na vrat ali v lase iz pristnih jutrbovskih biserov; 5 indijskih čarovnikov — razvedre vsako družbo in še 250 razl. predmetov, koristnih in neuprljivih pri vsaki hiši — zastoj. Vse skupaj z eleg. sist. Roskopf žepno ura, ki je sama dvakrat toliko vredna, samo 5-50 K. Po povzetju ali denar naprej (tudi znamke) pošlaja

S. Urbach, svetovna razposiljalnica, Krakov 67

NB. Kdor naroči dva zavitka, mu pridenem zastoj prima angl. britev ali 6 najfin. platn. žepnih robcv. Za neugajajoče denar takoj nazaj, vsak riziko torej izključen.

4191

Svoji k svojim! Naročna tvrdka!

Milko Krapeš

urar in trgovec

Ljubljana, Jurčičev trg šte. 3.

Ustanovljeno leta 1851.

Cenj. občinstvu priporočam svojo bogato zalogo

stenskih in žepnih ur, uhanev, prstanov in verižic.

Osobito sedaj ob priliki birne, namenil sem se prodajati dobro blago po izredno niski ceni.

Popravila točno in ceno!
Za vsako prodano ali popravljeno uro jamčim 1 leto. Četno brezplačno in poštino prosto.

Svojim cenjenim odjemalcem javljamo, da smo s 1. oktobrom 1909 firmi

ŽIGA WINTER, Dunaj III, Ungargasse 20

poverili svoje zastopstvo za Gornje in Spodnje Avstrijsko, Moravsko, Šlezijo, Štajersko, Koroško in Kranjsko. Kadar naročate

FERNET-BRANCA

tek zbujaajoči liker za probavanje, specialiteta firme FRATELLI BRANCA — MILAN, obračajte se na firmo ŽIGA WINTER.

FERNET-BRANCA se nadržno dobiva po vseh boljših delikatesnih trgovinah, Špecerijah in vinskih trgovinah

FRATELLI BRANCA — MILAN.

4189

apneno železnati sirup

Ze 40 let zdravniško preizkušen in priporočan prsni sirup. Razkrajja slez, blaži kašelj, pospešuje tek. Povzdiguje slast in reditev trupla in je izbozen za tvoritev krvi in kosti.

Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavoj.

Edino izdelovališče in glavno razpečevališče:

Dr. Hellmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“ na Dunaju VII/1, Kaiserstrasse 73—75.

(HERBANNY-JEV naslovnik)

Zaloge pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in vsem mestu.

Priloga samo s spodoje varovano znamko.

aromatiška esenca

Ze 35 let uvedeno in vrio preizkušeno bolečine tolažeče sredstvo za vrgnjenje. Lajša in odstranja bolečine v sklepih in mišicah ter živčne bolečine.

Steklenica stane 2 K, po pošti 40 h več za zavoj.

Herbannyjeva

Uloji kostanj.

Kdo ne pozna divjega kostanja? Sakdo, zlasti pa otroci revnejših rojov, ki si z nabiranjem kostanja služijo marsikako kronico. Plačajo se navadno s 4 do 6 kronami sto kilogramov. Splošna draginja v Avstriji bo pa nedvomno provzročila, da bo cena divjega kostanja zelo pogočila. Da mu je cena doslej razmeroma zelo nizka, je vzrok to, da ne daje ljudje ceniti njegove prave vrednosti. Ko bi ljudje vedeli, za kaj se se lahko rabi, gotovo bi se njegova cena podvojila ali tudi početrila. Gotovo je pa tudi, da bi občine, katerih last so navadno nasadi divjih kostanjev, mnogo bolj skrbale, da bi jim večjo svoto za pobiranje kostanja. Uporaba divjega kostanja ostane lahko v nekaterih letih zelo mnogovrstna. V mnogih deželah ga se zdaj polagajo konjem. Kostanj se daje tudi govedu in sicer je najboljši, če se zmeša z repnim perjem. V začetku se mora dajati v manjši meri, pozneje se pa sme dati po 5 kg na dan. Ovcam se daje toliko stolčenega kostanja, da pride dnevno na vsako kral en kilogram in se mora zmešati z drugo krmo. Kozam se da dnevno samo četrt kilograma in sicer se mora mljeti ali pa zdrobiti. Molznim kram se sme dati vask dan 5 kg, živini, ki se redi za mesnico pa 10 kg. Pri krahavi se mora vedno paziti, da se dobe preveč, kajti sicer zadobi neko nekakšno grenčico. Konjem in prašičem se daje navadno suhi kostanj, ker jim sveži rad grenkoba, kaj ne ugaja. Prašičem se ga prireja k drugi krmi vsak dan od ene do dveh kilogramov. Sploh ima domače živali najraje posušen kostanj, ki se mora dobro steti. Kostanj je pa tudi tečna hrana za ribe, zlasti ščuke. Kmalu po dozoritvi se kuhajo, zdrobi ali stlači ter polaga v kram dvakrat na teden. Baje potonejo zelo debele. — Iz divjega kostanja se navadno izdeluje skrob, ki je mnogo boljši nego iz krompirja; skoraj tako kakovosti kot skrob, ki se napravi iz žita.

V novejšem času se mnogo trudi, da bi napravili iz divjega kostanja dober pa cenen spirit. Kemik E. Lawes je izračunal, da bi dalo 100 kilogramov posušenega kostanja 30 litrov spirita. — Se važnejši pa lahko postane divji kostanj kot hrana za revnejše sloje. Treba je samo odstraniti neprijetno grenkobo, prida kak slasten dodatek in kostanj bo sled današnje grozne draginje kmalu zelo dober pa tudi redilna hrana. Ker se nahaja v divjem kostanju mnogo skrobnih novih ima skoro sto redilno vrednost v sebi kot riž ali pšenice. Odstraniti je treba samo grenkobo, kar se stori navadno s pekeliko, zmleti ter primešani pravi moki, ki ima potem še boljši okus. Lahko se pa tudi uživa kuhani kostanj. Kuhati jih je treba toliko časa, da postanejo mehki. Nato se voda odlije in prilije sveža, nakar se jih kuhajo še toliko časa, da so popolnoma mehki. Voda ima sedaj sladak okus, kostanji so pa tako dobri, kakor pravi. — Tudi v zdravilstvu se divji kostanj že mnogovrstno uporablja. Iz njega se zlasti napravi neko zdravilo zoper revmatizem. — Kakor vse žaje, postane divji kostanj v kratkem važen činitelj v industriji.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Nekdo ga je potegnil. Janezu Kristancu se je nekdo nalagal, da je Basajev pastork Fran Skofic njegovo hčerko pretepel. Kristanc se je v svoji nevolji opijanil ter prišel pred Basajovo hišo razgrajati. Ko je videl, da Basaj domu prihaja, oborožil se s sekuro in grozil, da bo vse razsekal. Basaj je zbežal v hišo in duri zaželeni, tedaj pa je obdolženec s sekuro po durih udaril. Tudi Skofic je zagrozil, da ga mora h... e vzeti. Grozil je še tudi drugi dan. — Sodisce ga je obsodilo na mesec teške ječe.

Pusti, kar ni tvoje. Pavel Debeve je bil natakav v Friedlovi restavraciji v Ljubljani. Nekoli tukajšnji odlični gospod je pozabil na mizi svojo srebrno cigaretno dozo, vredno 36 K. Debeve, ki je bil že zaradi tatvine kaznovan, si je to dozo prisvojil in jo prodal. Debeve tatvino tajni; klobut temu je bil obsojen na 6 mesecev teške ječe.

Nevarna strelska zabava. Fran Peternel je v svojo zabavo večkrat streljal skozi okno v neki plot, ki stoji med hišo in potjo, po kateri hodijo podnevi in ponoči ljudje. Peternel se zagovarja, da je streljal radi tega, ker so mu hodili fantje pred hišo nagajat in mu marsikaj z okna odnesli. Sodisce ga je obsodilo na 14 dni zapor in na zaplenbo revolverja.

Hud pes. Posestnik Jakob Zakrajšek v Godičevem je imel popadljivca psa, ki mu vkljub temu, da je bil v logaškem političnem okraju razglašen pasji kontumac, ni navezal

nagobčnika. Ko je 10letni posestnikov sin Matija Petrič pod obdolženčevim kozolecu pomagal nakladati lubje, ugriznil ga je Zakrajškov pes na levo podlaket. Obdolženec je tudi po tem dogodku pustil svojega psa brez nagobčnika. Zagovarja se, da zaradi preobilega dela ni pazil, če so otroci psi privezali nagobčnik, ali ne. Obsojen je bil na 100 K denarne globe in v povračilo lečnih stroškov v znesku 20 K.

Svojega svaka ustrelil. Janez Kastelic, delavec in Anton Jereb, gostilničar v Malem Trebeljem, sta imela iz rodbine Goršič vsak eno sestro za ženo. Kastelic se je izselil s svojo rodbino v Ameriko, kjer je ostal šest let. Po pismih je Kastelic zvedel, da je njegova svakinja doma umrla, ker je Jereb jako grdo z njo ravnal. Ko je ta poročil neko drugo žensko in ne sestre umrle prejšnje žene, je nastalo hudo nasprotje v teh dveh rodbinah. Dne 3. svečana t. l. se je Kastelic iz Amerike vrnil dom. Ze čez 5 dni je prišlo med obema svakoma do prepira, in morebiti bi bilo že takrat prišlo do spopada, da niso to zabranili Jerebova žena in mati. Drugi dan sta se svaka zopet sprla zaradi denarja, ker je Jereb poslal Kastelicu ameriški denar nazaj, s katerim je ta prejšnji dan svoj zapitek plačal in zahteval avstrijskega. Dne 8. svečana sta se oba nasprotnika sešla pri krojaču Antonu Jerihu v Malem Trebeljem. Jereb, ki je bil vinjen, je vprašal Kastelica zakaj ga je prejšnji dan zmerjal, ter pristavil, da bi se mu danes ne pustil. Kastelic mu je odgovoril dobro, pa pojdi ven in je zapustil Jerihovo sobo. Takoj za petami mu je sledil Jereb. Čul se je zunaj prepir, nakar počijo trije strelji, vrata se odpro in čez prag stopi Jereb ter se mrtev zgrudi na tla. Kastelic je dejanje priznal, a rekel, da je to storil v silobranu, ker ga je Jereb takoj s pestjo v prsa sunil, drugo roko pa držal v žepu. Mislil je, da ga bo napadel, je počel v silobranu streljati. Zaslišane priče so izpovedale, da je bil Jereb nasilnež, zlasti v pijanosti je bil pripravljen takoj za tepež, da je obdolženca takrat zagrozil: »Danes mora biti tvoja ali moja smrt.« Priča Matija Ulčar je izpovedal, da tisti dan, ko se je pripetil ta žalostni dogodek, je Jereb kazal nož, česda bo Kastelica na drobne kose razrezal. Istodobno pa, ko je stopil Jereb za Kastelico iz sobe, se je proti Antonu Jerihu izrazil, da mora biti Kastelic ali pa on mrtev. Dognalo se je torej, da je bil strah pred Jerebom upravičen in da je le v svojo obrambo segel po orožju. Sodisce ga je spoznalo za krivega samo prekoračenega silobrana in ga obsodilo na 1 mesec strogega zapor.

Huda kazn. Frane Savš, oženjeni čevljar v Ljubljani, ki je svojo komaj 14 let staro hčer onečastil, je bil na 3 leta teške ječe obsojen.

Tatinski prisiljenec. Tukajšnji prisiljenec Jakob Plahut je ušel v Javorniku od dela in je s seboj vzel obleke v vrednosti 41 K. Nato se je brez dela klatil po Kranjskem in Koroskem. Nekemu spečemu delavcu na Jezerskem je izmaknil iz žepa 30 K vredno uro. Plahut je bil obsojen na 6 mesecev teške ječe, potem se bo zopet oddal v prisilno delavnico.

Orožnikom se je protivil. Primož Jeriša, hlapec v Vodica, je bil na prošnjo njegove sestre, omožene Bilban iz usmiljenja sprejet v domačo hišo, ker je božjasten. A Jeriša je vrhu svoje bolezni hudoben in pijančevanju vdan človek. Nekoč od svojega gospodarja posvarjen, ker je brez vzroka domače vole pretepal, se je zaletel v njega tako, da je Bilban padel na tla, potem mu je še en zob pokvaril. Čez nekaj dni se je lotil domačega pastirja. Ker ga je pa gospodinja, njegova sestra branila, opraskal jo je po obrazu. Od hiše zapoden, se je povrnil nekaj dni kasneje zopet k Bilbanu ga terjat za zastalo mezdo. Ko se mu je reklo, da nima ničesar tu iskati, udaril je gospodinjino, svojo sestro, s polenom dvakrat po roki. Ko mu je orožnik napovedal aretacijo, se je zaletel v orožnika, z obema rokama zagrabil za bodalo in ga pri tem še zmerjal z raznimi psovkanji. Jeriša, ki je vse priznal, je bil obsojen na 6 mesecev teške ječe.

Usodopolni strel. Anton Nejedli, železniški asistent v St. Petru, je šel dne 14. septembra t. l. s svojim psom na lov. Po navadi lovcev jo je tudi on krenil blizu vasi Zagorje po njivah. Na kraju, kjer je rastle ajda, je pes obstal. Nejedli se je pripravil s puško za strel in ko pride v bližino psa zleti prepelica, na kar on svojo puško sproži. V tem trenutku pa skoči 11 let stari posestnikov sin France Medić s silnim krikom proti njemu. Nejedli vidi, da je fanta v vrst ustrelil. Urno mu obveže rano, a deček je takoj na licu mesta umrl. Kakor se je v preiskavi in pri obravnavi dognalo, je fantič kravo pasel in ležal na koncu njive, ki je bila posejana z ajdo, tako da ga obdolženec ni mogel videti. Ker prepelice jako nizko lete, je umevno, da je strel fanta za-

del. Sodisce je Nejedlega od zatožbe pregreška v smislu § 335. k. z. oprostil, zasebnega udeleženca, fantovega očeta, pa zavrnilo na civilno pravno pot.

Najdeni denar si je hotel pridržati. Na dvorišču pri »Črnem orlu« v Idriji je našel tamošnji voznik France Bloj denarnico s 330 K, katero je urno spustil v dežnik. To je videl Filip Kolenc, ki je takoj Pavlu Luštrehu povedal, ko mu je slednji svojo zgubo potožil. Kolenc je na cesti prijel Bloja, da naj vrne najdeni denar; a obdolženec je trdovratno tajil, da ni ničesar našel. Tudi orožnikom je spočetka tajil, končno pa je priznal. Obsojen je bil na 3 mesece teške ječe.

Mladi pretepač. Komaj 18 let stari Karel Rak, zidarški pomočnik iz Zajčlj, se je grede iz Ložarjeve gostilne na cesti lotil svojega tovariša Janeza Rahnetu in mu zadal z nožem na hrbtu nevarno uresnino. Sodisce je Raka obsodilo na 3 mesece teške ječe.

Inteligentna gospodična

z nekoliko prakse, iste mesta prodajalke. Gre tudi na deželo. Ponudbe pod »Stalna služba« na upravnishvo »Slovenskega Naroda«. 4171

Pristni kranjski lanenooljnati firnež

Oljnatte barve

v posodicah po 1/2, 1 kg kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve

za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci

in papir za vzorce.

Laki

pristni angleški za vozove, za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(kit) priznana in strokovno preizkušena najboljši.

Karbolinej

prve vrste

Mavec (gips)

za podobarje in za stavbe.

Čopiči

219

domačega izdelka za zidarje in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Zahtevajte cenike!

SUKNA

Jesenske in zimske novosti

za obleke, površnike, raglane, zimske suknje, pamske kostume, blagove itd. v veliki izbiri po ceni nakupite pri firmi

C. M. ŠIMEK

RAHA I MELANTRICH 8

V lepem kraju na Belenjakem se odda dobro idoča

gostilna

z zalogo piva.

4020

Pismana vprašanja pod »zaloga piva 1000« na uprav. »Slov. Naroda«.

Kdor želi kupiti

polhovke

in podloge za suknje

naj se obrne na Franja Laha, trgovca v Ložu. Postrežba solidna, sprejme se najmanjše naročilo. 4084

Seydlin

Najbolje za zoba

Na prodaj so:

1. V Novem mestu lepo gospodarstvo, pripravno za vsako obrt, osobito za spediterjo, tudi za ekonomo.
2. V Mokronogu hiša z dobro obiskano restavracijo, gospodarskimi poslopiji njivami, travniki, gozdovi.
3. Ob istrski obali blizu Trsta (letovišče) večja ekonomija z raznimi obrti.
4. V bližini Celja (letoviškem kraju) dobro vpeljan hotel z nekoliko ekonomije.
5. V Domžalah nova hiša z vrtom in 2 travnikoma.
6. Ob Bohinjski železnici več hotelov.
7. V Trstu, Ljubljani, Jesenicah in Celovcu več hiš.
8. V Vipavski dolini posestvo z vodno silo 100 konj.
9. V Ljubljanski okolici lepa meščanska poslastica po sestvi z ekonomijo ali brez nje.
10. Premogokopi, kamenolomi, protosledi.

Pojasnila v prometni pisarni B. Kamenšek Ljubljana — Sodniška ulica 4. 4126

Ravno za polovico cene!

Jzborna nakupna prilika za kupčevalce!

Razpošilja se tudi zasebnikom.

30 do 35 metrov, sortirano po želji, za K 11-30.

Barbant za obleke, za bluze in domače obleke.

Fianola Valerija, krasen vzorec za srajce in bluze.

Belain za bluze, domače obleke in naj-novejše desine.

Kristof, barvast, za spodnja krila.

Angleski čefir za srajce in bluze za dame.

Oxford (znamka »nepokončljivo«), za moške srajce.

Modrotisk za kuhinjske predpasnike in domače obleke.

Kanetas za posteljne preobleke.

Vse zaščiteno brezhibno in najboljše kakovosti, zaščiteno polnoma pralno.

Brez rizika: Znesek se takoj vrne, ako blago ne ugaja in se pošiljatev lahko pošlje nefrankovana nazaj.

Najfinije, beljeno ramburško platno za najboljšo perilo in beli kriset za spodnje perilo, en zavoj na poskušnjo 30 do 35 metrov, za K 11.

Bijelo brez šiva, zaščiteno platno, nepokončljivo 235 cm dolge, 130 cm ši-zroke, kos K 2-40. Vzeti se mora najmanj 9 kosov.

Poljije po povzici.

Tkalnica R. HORNER

Karlov, Celica.

Vseblane narave in zaščiteno pralno platno, en zavoj na poskušnjo 30 do 35 metrov, za K 11.

Bijelo brez šiva, zaščiteno platno, nepokončljivo 235 cm dolge, 130 cm ši-zroke, kos K 2-40. Vzeti se mora najmanj 9 kosov.

Poljije po povzici.

Tkalnica R. HORNER

Karlov, Celica.

Vseblane narave in zaščiteno pralno platno, en zavoj na poskušnjo 30 do 35 metrov, za K 11.

Prav dobro 27 51

vinske sode

iz hrastovega lesa, nekaj skoro novih, od 400, 600, 1200, litrov preda po nizki ceni.

FRAN CASCIO

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

Reka.

Prodaja gostilne.

Že 13 let v najboljšem obratu stoječa gostilna v sredini primorskega mesta Reke, se zaradi bolehnosti lastnice s koncesijo, harmonijem, glasbenim avtomatom iz proste roke prodaja za 2000 kron.

Pojasnila daje gosp. Ana Trojansček, Reka, Via S. Vito 13.

VABILO

na slavnostno

otvoritev restavracije

v novi hiši poleg

kolodvora v Borovnici

ki se vrši

v nedeljo, 14. novembra t. l.

Začetek ob 4. popoldne.

Vstopnina 50 h za osebo, rodbina 1 K.

Svira godba na lok. 4173

Za obilen obisk se vljudno pri-poročata

Berta in Anton Drasler.

(Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.)

Ženitna ponudba.

V svrhu ženitve se želi seznaniti 29 let star mladenič z deklico, ki ima vso željo do ženitve, staro od 20 do 28 let. Priženil bi se tudi na majhno posestvo, s kakšnim obrtom. Biti mora kuharica.

Samo resne ponudbe s sliko, ki se fukoj vrne, naj se pošiljajo do 23. novembra pod »Srečna bodočnost« na uprav. »Slovenskega Naroda«. 4170
Tajnost zjamčena.

Skladišče tvornice

gospodarskih strojev

Josipa Suchý

v Zagrebu,

Ilički trg šte. 2

odlikovane na razstavi v Zagrebu in Zlati Pragi s pohvalno diplomom, priporoča svoje gospodarske stroje vsake vrste, stroje za strojarje, hljučavničarje, kovače, nabavlja dvokeles, živalne stroje in stroje za pralnice, opekarne in tvornice cementnega blaga, motorje naftne, plinove, benzinove in na usesani plin, postavlja mline po najpovoljnejših plačilnih pogojih in po najzmernejših cenah. 4113

Dragotin Puc

: tapetiški in preprogarski : mojster

v trdki Puc & Komp.

Izdelujem vse v to stroko spadajoča dela solidno in po 1078 niskih cenah.

Ljubljana

Marije Terezije cesta 11.

Izdelovatelj vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
16 novih in se rabljenih
VOZOV.

Poštne hranilnice št. 49.086. Telefon št. 135.
Glavna posojilnica
registrovana zadruga s neomejeno zavezo
pisarna na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge,
obrestuje po 4 $\frac{3}{4}$ % od dne vložitve do dne vzdiga
brez odbitka rentnega davka.
Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Najcenejša vožnja v Ameriko.
E. Kristan
oblastv. koncesionarna
petovalna pisarna
za 246
Ameriko
v Ljubljani, Kolodvorske ulice 41.

3711 Modni salon
M. Sedej-Strnad
priporoča cenjenim damam
klobuke le najfinejše izvršbe.
Žalni klobuki vedno v zalogi.
Palača Mestne hranilnice. Prešernova ulica.

344 Slovinci, pozor!
pri nakupovanju vencev!
Fr. Iglič
Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih
nagrobni vencev
in trakov z napisi.
Zunanja naročila
se izvršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence!

Ivan Jax in sin
v Ljubljani
Dunajska cesta 17
priporoča svojo bogato zalogo
voznih koles.
Šivalni stroji
za rodbino in obrt.
Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“.

Slovenska trrdka
AVGUST REPIČ
soder v Ljubljani 40
.. Kolodvorska ulica št. 15 (v Trnovem) ..
kreduje, popravlja in prodaja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča
klobuke
cilindre, čepice itd.
najnovejše fasone
po najnižji ceni.

Popravila in preoblike tetno in ceno.
Najcenejša.
solnčnike in dežnike
domačega izdelka priporoča
Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred škočijo 19, Stari trg 4,
Prešernova ulica 4.

AUSTRO-AMERICANA
Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na **Simona Kincetza**
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Dobrostružna Pojasnila daje se brezplačno.

F. K. Kaiser puškar
v Ljubljani, Seidenburgova ulica št. 6
priporoča svojo bogato zalogo
raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebščin, vseh
del koles (biciklov) kakor tudi
umetnični ogenj
po najnižjih cenah.
Popravila pušk, samo-
kresov, biciklov točno in
solidno.
Cenovni seznam in polno prelo.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od
avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in
odporne trdote delo nadzorujejo dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno opno.
Priporočila in izpričevala 2944
raznih uradov in najslavitejših trdk so na razpolago.
Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Zastonj
dobite vzorce najmodernejših angleških, francoskih in avstrijskih izdelkov
vseh vrst damskega sukna, ševitov in drugega volnatega blaga, za
kostume, obleke, krila in bluze. Takisto vzorce barhentov in flanel vcelepe
izvršitve. Nadalje vzorce platna, posteljnega blaga, gradla, šifona in
namiznega blaga za opremo. **Samo izrisno blago**
velikanske izbire. Cenovnik na zahtevo. Pri naročilu vzorcev naj se
navede natančen naslov in željeni predmeti.
.. Največja modna vselrznica in razpošiljalnica modnega blaga ..
Komenda Janda & Cie.
Nikolsburg, Místké náměstí 13 Moravsko. 347

Slovenska trrdka obuval
Združenih čevljarjev v Ljubljani
Wolfave ulice št. 14
priporoča slav. občinstvu svojo veliko zalogo za jesensko in zimsko
sezono vseh vrst najmodernejših čevljev za gospode, dame in
otroke, kakor tudi za turiste in telovadce ter razne čevlje za dom.
Prave raske galeše in dokolenice (gamašne) in vse k stroki spa-
dajoče potrebšćine
Naročila po meri in popravila se okusno, točno in solidno
izvršujejo v lastni delavnici. 1525
Zahtevajte cenike! Zahtevajte cenike!

V prid družbe sv. Cirila in Metoda!
Prva češka spletna deln. družba
za zavarovanje na življenje
v Pragi
Generalno zastopstvo za vse slo. dežele v Trstu, ul. Donizetti 5
EDINA slovenska delniška družba za zavarovanje na življenje,
EDINA katera kolektuje zavarovalne listine z narodnim kolekom,
EDINA katera kolektuje svoje dopise z narodnim kolekom.
Zavaruje najceneje, najugodnejše na vse načine! Sveti k svojimi!
Pojasnila dajejo vedno brezplačno okrajna zastopstva v vseh večjih slovenskih krajih
5386 Nadzornik v Ljubljani je
gospod **GESTRIN IVAN**, Radeckyjeva cesta 16.

35letnica. 35letnica.
Privatna plesna šola
v dvorani hotela „UNION“.
Imam čast naznaniti, da sem otvoril ljubljanski tečaj za plesalke in
plesalce, že vajene plesa, ki bodo vsak ponedeljek od 8. do 11. zvečer.
Novosti: Figurirani plesi.
Vsak petek od 8. do 11. zvečer je tečaj za začetnike in se prične
v petek, 29. t. m. Poučeval bodem vse moderne plesne. — (Pri teh tečajih
imajo samo vstop gospodične in gospodje boljših rodbin.)
Privatne in separatne ure v rodbinah, ali v institutih po dogovoru.
Vpisuje in vpraša se vsak dan od 11. do 12. dop. in od
2. do 4. pop. v hotelu pri „Stonu“ soba št. 73.
4130 Z odličnim spoštovanjem
Giulio Morterra, avt. plesni učitelj.

Brzjavke. Golob Šiška.
Naznanilo!
Slavnemu p. n. občinstvu, gostilničarjem, trgovcem in dr.
vkljudno naznanjam, da imam v zalogi
vsakovrstnih mesnin lastnega izdelka
na razstavi v Parizu 1904 najvišje odlikovanih, kakor n. pr.
gajati (šunka), vsakovrstne suhe in sveže meso; franko-
brodsko, brunaviško, cervoladi in kranjske klobase i. dr.
Cene nizke. — Cenike pošiljam na zahtevo franco. — Blago
pošiljam proti povzetju. — Za solidno in sveže blago, kakor tudi
točno postrežbo jamčim. 4082
Z odličnim spoštovanjem
Franc Golob, mesar in prekajevalec, Sp. Šiška pri Ljubljani.
Telefon št. 183.

Varstvena znamka: Sidro.

Liniment. Capsici comp.

nadomestilo za

Pain-Expeller s sidrom

priznana izborna, bolečine tolaže in odvajalno maslo ob prehlajenju itd. po 80 h. K 1-40 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljicah z našo varstveno znamko „sidrom“, potem je vsakdo prepričan, da je dobil originalni izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna pri zlatom levu v Pragi. Eliška E. 5. nova.

Edina zaloga

izvirnih

ameriških

čevljev.

3476

A str.-ameriška zaloga čevljev v Ljubljani poleg kavarne „pri Slonu“.

Pozrite natanko na firmo.

Št. 945. 4123

Les na prodaj.

Občina Kranjska gora proda v Trenti 10.530 debel stoječega smrekovega, modroga in nekaj jelkevega lesa v debelosti od 30 do 130 cm. Ta les je cenjen po 3 K deblo. Poleg tega se proda še precejšnja množina stoječega bukovnega lesa, katerega deblo je cenjeno po 1 K. Omenjena količina lesa se proda po-nudbenim putem.

Pisane ponudbe naj se pošljejo

do 15. decembra 1909

na Županstvo Kranjske gore, kjer so na razpolago in vpogled to-zadevni pogoji. — Ponudbam je priložiti tudi 10% vadij.

Na ponudbe pod zgorajšnjo ceno se ne bo oziralo, ker se les p-ziroma 1 K ne proda.

Županstvo Kranjska gora

dne 4. novembra 1909.

Alojzij Peterman
županov namestnik.

Naznanilo.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da izdelujem v svoji novi, največji in po najmodernejšem si-stemu urejeni tovarni na Kranjskem za upog-njeno pohištvo in deščice (parket)

Stole

različne vrste od preprostega do najfinišnega izdelka, na-slonske, gugalnice, pisalne fo-telje, obešalnike, mize vsake velikosti, vrtno stole, stole za glasovir itd.

Imam vedno veliko zalogo bukovih in hrastovih na par prepariranih deščic (parket po najnižjih cenah).

Na zahtevo pošljem svoj ilustrovani cenik za-stonj in franko.

Ivan Bahovec,
tovarnar na Duplici p. Kamnik.

3099

Ljubljana

Fr. Ševčík Židovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, avstrijskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober sired. Posebno pripo-ročam lahke trocevke in puške Beck & Kruppovi cevni za brez-dimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Če nevniki na zahtevanje zastonj in poštino preste.

A. KUNST
Ljubljana
Židovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na zalogi.

Vsakterna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaračunajo. — Pri znanjih naročilih naj se blagovni vzorce pošlji.

40

Fr. P. Zajec

optik, urar in trgovec z zlatino in srebrnino.

Stari trg 26.

Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Josip Stupica

jermenar in sodiar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svoje bogate zaloge najrazličnejših

konjskih oprav

takar tudi hrano opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-sčine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske oprave.

Br. Hlovka Prešernova ulica št. 5.

Atelje za ortopedične aparate in bandaze.

Galvanoplatiranje z električno silo.

Galvanoplatiranje z električno silo.

Izdelovatelj kirurških medicinskih instrumentov in vseh potreb-sčin za bolnike.

Ant. Krejči

Ljubljana, Wolfova ul. št. 5.

priporoča svojo bogato zalogo najmodernejših, najfinišnejših

kožuhovin, klobukov in čepic.

Prevzema tudi vsa v to vrsto spada-joča popravila proti najnižji ceni. Kupuje tudi vankovratne kože div-jalske in jih najbolje plačuje.

Blago ceno in solidno.

Ustanovljeno 1862 Telefon 548

Rudolf Geburth, Dunaj

c. in kr. dvorni strojnik

VII. Kaiserstrasse 71, na ogla Burggasse.

Največja in najbogatejša zaloga vseh vrst posebno najfinišnej v vseh barvah v ognju emajlirane peči z nikljasto montažo.

kurilnih peči

Regulirne polnilne peči od 15 kron naprej. Trajnogorilne peči za kurjenje s premogom. Stedilna, kuhinjska in strojna ognjišča vseh velikosti. Peči z železnimi pečnicami za kurjenje dveh ali treh sob. — Plinovne peči in plinov kamini.

Katalogi gratis in franko. 3252

Izvolite pisati po vzorci!

V. J. Haviček in brat v Poděbradech

(Kralj. Češka.)

Izvozna hiša modnega in manufakturnega blaga.

Mod-e blagove — sukna

Jesen 1909—1910 Zima

Barhate. Flanelle. Opreme za neneste.

V orei franko.

1 zavoj 40 m pralnih ostankov okusno odbranih 18 K franko po povzetju. Od teh se vzorci ne pošiljajo.

776

Naslednje napis:

Produktivna

zadruga ljubljanskih mizarjev

v. z. z o. z. 4125

na Glincah pri Ljubljani

prevzema in izdeluje kompletne oprave za hotele, kavarne, gostilne, prodajalne, lekarnice, pisarne in privatna stanovanja v najnovejših slogih v vsaki množini kakor tudi

stavska dela.

Jamstvo za vse izdelke, točna postrežba, načrti in pro-računi franko in poštino preste.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York

je proga

Red Star Line

Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snažnost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak errek popoldne

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorska ulica odslej št. 26,

od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišlerju“

Proč

gladilnim papirjem (šmirgljem)!!

TRAUBIN

obl. var.

Najnovejša brzotlačna sredstva za vse vrste jeklenega in zel. blaga namesto gladilnega papirja.

Traubin osnani v malo minutah vse kuhinjske okvire, za kar se je z gladilnim papirjem (šmirgljem) rabilo celo ure.

Traubin je sestavljen:

• iz jedilne obrace,

• iz jeklene obrace in okvire pri kuhinj-skih obočjih,

• vse vrste obočja,

• vse vrste obočja, tabele za vse predmete, ki se sicer čistijo z gladilnim papirjem (šmirgljem).

Vsi predmeti se lahko navi in se razpraskani.

Prodnosti: Ob največji cenovni in čistosti osn-ovnih predmetov najhitrejša in najzanesljivejša ravnanje.

Škatlica za 12 vinarjev traja trikrat tako dolgo kakor poln gladilnega papirja.

Traubin je važen:

• za vsako gospodinjstvo;

• hotele, gostilne in kavarne;

• mesarke in prebivalce prodajalnice;

• vsakega, ki ima v svoji oboči veliko osnani.

Zahtevajte, ali ako ni v zalogi, Traubin, vse drugo pa odločno zavrnite. — naročite pri svojem trgovcu samo Dobiva sev škatlicah a 12 h, 24 h in a 1 kg K 1-20.

Glavna zaloga: Friderik Traub, Dunaj XVIII., Gentzgasse 27.

Dobiva ali naroča se pri drogerijskih, specializiranih, barvnih, solominskih in trgovskih s milom in modnim blagom.

411

Vse gospodinjstvo naj pazi na navodila!

Najstarejša domača slovenska tovarna pečl.
Ustanovljena leta 1888.

Založnik
zveze
ces. kralj.

avstrijskih
državnih
uradnikov.

Alojzij Vočaj v Ljubljani,
Trnovo, Opekarska cesta, Veliki strdom št. 9

prilaga vsem stavbnim podjetnikom in sl. občinstvu svojo veliko zalogo najprejznih in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najprostejših protimih pečl različnih vzorcev kakor: renaissance, barok, gotike, secesion itd., kakor tudi štedilnike in krasne pečl lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

Julija Štor
v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga modrih, damskih in otroških čevljev, čevljev za lano-lanice in pristnih gviserskih gorskih čevljev.

Nagradna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

2178

Anton Presker
krojač

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

prilaga svoje veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plaščev za gospe, nepremišljivih havalokov itd. itd. Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

G. Čadež
v Ljubljani
Mestni trg št. 14

polet Urbančeve manil. trgovine
prilaga

klobuke

čepice, razno muško perilo, kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene zmerno. Postrežem točno.

Pekarija, slaščičarna in kavarna
Jak. Zalaznik
Stari trg št. 21.

Filiale:
Glavni trg št. 6,
Kolodvorska ulica št. 6.

L. Mikuš
tovarna delavica
Ljubljana, Mestni trg.

Kupujte in zahtevajte edino le

Ciril in Metodov čaj

v zavrtkih po 10, 20, 30, 50 in 70 vin. 2891

ki se prodaja v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

Deblava se povsod. Deblava se povsod.

Glavna zaloga pri Prvi slov. zalogi čaja in ruma na debelo v Ljubljani, Rožna ulica št. 41.

Inž. dr. Jovo Simić, kom. društvo
Donja Tuzla, Bosna

Izvršuje načrte, statične proračune in stroškovnike ter prevzema vsa v arhitektovske, stavbinske, inženirsko in zemljemerske stroko spadajoča dela

vse proti primernim cenam in po najnovejših znanstvenih in strokovnih načelih.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas
Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 850

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, medreči na vzmeti, zimna medreči, etreški vozilčki itd.

Najsolidnejše blago.

Rada bi se oženila

vsak s tako damo, ki si naroči svojo opremo pri trdki

Bratje Krejcar, tkalnica v Dobruški št. 9181, Češko.

Dobiva se tudi vse blago za gospodinjstvo izborne kakovosti v vseh množinah. Reklamna prodaja; naročite torej, dokler je kaj zaloge.

6 beljenih rjuh brez šiva, izvršne kakovosti 150 200 cm velikosti, samo K 12-50. Vzorci lepih barhentov in flanel, dalje vse platnine in pavolnine samo najpopolnejše kakovosti, gratis in franho. 3276

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severnemškega Lloyd“

Bremna v New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica št. 35
nasproti občezani gostilni „pri Starem Tislerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, teče in brezplačno. — Postrežba poštena, resna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meksiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Salveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

Ta se dobivajo pa tudi listki preko Belimera in na vse ostale dele sveta kakor Brazilijo, Kuba, Buenos-Aires, Colombo, Singapore in Avstralijo itd.

Najbolj varno naložen denar
je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski

Stanje hranilnih vlog: nad 36 milijonov K.	Rezervni zaklad: nad 1 milijon kron.
---	---

156-20

Za varnost denarja jamči in je porok poleg rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo. Zato vlagajte v to hranilnico sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4 1/4 %, ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagatelj ne zaračuna.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kv. poštne hranilnice.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje pronehalo.

Posoja se na zemljišča po 4 1/4 %, na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5 %, izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6 %, izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolжник pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče.

Posoja se tudi na monete in vrednostne papirje.

Mestna hranilnica ljubljanska izdaja lične

domače hranilnike

proti vlogi 4 kron, ki se takoj obrestujejo. Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi navajajo otroke k varčnosti.

V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov vpeljala je ta slovenska hranilnica tudi

Kreditno društvo.

Hranilnica se nahaja v lastni palači
v Prešernovi, prej Slonovi (Elefantovi) ulici št. 3.

Valični mlin Anton Polanc v Radečah
3882
pri Zidanem mostu
priporoča svojo bogato zalogo
vseh vrst pšenične in koruzne moko.
Proizvodi vzamejo jako veliko vode v sé in dajo nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za g pekovske mojstre neprecenljive vrednosti. Na zahtevo ceniki franko.

Trajen in dober zaslužek za brivca!

Starejši, zanesljiv in dobro izurjen brivec, ki mora ta obrt sam izvrševati v nekem večjem industrijalnem kraju, dobi takoj lokal proti zelo nizki najemščini.
Več pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

4175

Naznanilo preselitve.

Slavnemu občinstvu si usojam vljudo naznaniti, da sem preselil svoj

brivski in frizerski obrt

v hišo na Sv. Petra cesti 32
poleg kavarnu »Avstrija«.

Salon za dame s posebnim vvhodom in separiranimi oddelki. Poleg umivanja glav, vsakovrstno friziranje in barvanje las, priporočam svoj gorki in mrzli zdravniško priporočni sušilni aparat. Izvršujejo se vsa lasna dela. Vpletke (kite) striženih in zmešanih las v veliki izbiri. 3749

Z vsem spoštovanjem se priporoča

M. Podkrajšek

frizer za gospode in dame, Sv. Petra cesta št. 32.

Ustanovljeno leta 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Brata EBERL

Ljubljana

343

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja,

Prodajalnica:

Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela »Union«.

Delavnica:

Igriška ulica št. 6.

Ustanovljeno leta 1842.

Ravnokar izšle nove dvostranske slovenske plošče!

2832

Cena 4.— krone in po 2 K 50 vin.
Velika zaloga

gramofonov

od 25 kron naprej.

Dobi se tudi na mesečne obroke.

Zato zahtevajte takoj brezplačno cenike gramofonov in raznih plošč.

Fr. P. Zajec

urar in optik

Ljubljana, Stari trg št. 26.

Samo malo časa!

Od petka, 12. do nedelje 21. novembra t. l. se bo kazala

v prodajalniškem prostoru

v Ljubljani,

v Šelenburgovih ulicah 6

MISS-CARMA

najslavitejša jutrovska lepota, favoritinja orientu.

Samo za odrasle! Samo za odrasle! Tisoč tristo petinosemdeset plastičnih umetnih pokriva to lepo telo. — Ena najlepših ženskih postav vsega sveta. Model znamenitih slikarjev in kiparjev.

100.000 K vrednosti po atestu in izpričevalu.

I. prostor 60 h, — II. prostor 40 h.

MISS - CARMA

Čiva umetnina. Odlikovana na mnogih razstavah za žensko lepoto, u. pr. v Londonu, Parizu, Berlinu, St. Petersburgu, Düsseldorfu, na Dunaju, v Hamburgu itd.

Umetnine je z električnim strojem prav posebne konstrukcije izdelal znameniti profesor dr. Rhyti v Londonu, za kar je rabil štiri in pol leta.

To je najnovejši napredek na torišču znanosti in antropologije.

Začetek predstav: ob delavnikih od 4. popoldne do 10. zvečer, v nedeljo od 10. do 12. popoldne in od 3. popoldne do 10. zvečer.

Med tem časom se predstave ne prekinjajo in ne prekinjajo.

Vljudo vabi

menadžer.

4195

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

F. HITI

Pred Škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Najboljši čevlji sedanosti

so z znamko

Cene brez konkurence!

Edina zaloga le pri trdnici

J. Keber

(pri zlatem čevlju)

Ljubljana, Stari trg 9.

Ustanovljeno 1845.

Ustanovljeno 1845.

Edini zavod v Ljubljani

za kemično čiščenje obleke in zastorjev, barvarija in likanje sukna na par.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Šelenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Avgust Agnola

Ljubljana,

Dunajska cesta 13

Izborna zaloga

namiznih in

nastropnih

svetilk

najnovejše

vrste

po nizkih cenah

Važno! za Važno!

gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, solišča, čevlje, korenine itd. tudi po Evrope, ustne vode in zobni prah, ribje olje, redilne in postelne moko za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine kirurških obvezila vsake vrste, sredstva za dezinfekcijo, voski in pasto za tla itd. — Velika zaloga najfinišnega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopel.

Oblastv. konc. oddaja strupov.

Za živinorejce

posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, solnik, ocat, krompir, krmilna apna itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija

ANTON KANC

Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Kupuje po najnižji ceni vsa vrsta solnih (reže), čevljev, korenin, semen, storje itd.

J. KORENČAN

Ljubljana, Stari trg 5.

Trgovina z norimberškimi in galanterijskimi blagom na drobno in :-: na debelo. :-:

Velika zaloga pletenin kakor nogavic, srajc, : maj, spodnjih hlač, : otroške obleke i. t. d.

Št. 16.405/09

4179

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje službo

okrožnega zdravnika v Idriji.

S to službo je združena plača 1400 K in aktivitetna dokalda 200 K. Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje podpisane deželnemu odboru

do 1. decembra 1909

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 3. novembra 1909.

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko

za prava

860

Puchova kolesa

Puch-„Special“ K 150

„Curier“-kolo K 115

Najboljše pnevmatike Reithofferjeve

Najboljši živalni stroji od 66 K naprej.

Za prekupovalce ista cena, kakor v tovarni.

Ker prodajam brez potnikov, vsled tega blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštne prosti.

Z odličnim spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani.

Zelo važno za trgovce in obrtnike!

Ker imam še precejšno zalogo reklamnih koledarjev za leto 1910

in je sedaj skrajni čas, da si jih vsakdo nabavi, ker bode gotovo v najkrajšem času zaloga pošla in se Vam tukaj nudi zelo ugodna prilika, zahtevajte vzorce, katere radevolje pošiljam na ogled. — Z veselo spoštovanjem

Fr. Iglič, Ljubljana,
Mestni trg št. 11.

3913

Na debelo in drobno!

Le enkrat

izvolite si ogledati veliko izbiro v največji narodni konfekciji

M. Kristofič - Bučar

Ljubljana. Stari trg št. 28. Ljubljana.

Posebno krasno

3927

BLUZE

domače halje, krila predpasnike, otroške obleke in krsne oprave.

Najboljše perilo in vse modne predmete za gospode in gospe.

Jo pošti natančno po naročilu. Cene radi majhne reže najnižje.

1591 **Krasno**

klobuke za dame

po znano najnižjih cenah, priporoča

modni salon A. Vivod-Mozetič

Ljubljana, Stari trg 21.

Klobuke sprejemam v popravilo. Zunanja naročila izvršujem točno.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Koliko veselje in kakšen ponos obhaja gospodinja, kadar pogleda svojo svetlo, okusno čisto kuhinjo. In kako hitro je vse osuženo, perilo in vsa hiša. Čar udobnosti in veselje vlada po Vašem domu. S

Schicht-ovim

3685 **milom**

— to lahko dosežete. —

Preselitev!

Slavnemu občinstvu vlijudno naznanjam, da sem svojo

podružnico

slaščičarne in pekarne

iz Sv. Petra ceste št. 26 premestil v

Kolodvorsko ul. 6

ter se priporočam slav. občinstvu za doseganje zaupanja in obilni obisk.

Dobi se trikrat na dan svež kruh, raznovrstne slaščice, likerji itd.

Na razpolago je lepa posebna soba.

Z odličnim spoštovanjem

Jakob Zalaznik,

4185 slaščičar.

352

Klobuke cilindre

in čepice

v najnovejših fasonah in v veliki izbiri

priporoča

IVAN SOKLIČ.

Pod Trnovo št. 2. Postaja električne železnice.

365-38

Fotografski umetni zavod

AVGUST BERTHOLD

Ljubljana, Sodnijske ulice 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: reproduciranje, povečevanje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno in v največji množini.

POZOR!

Vedno velika zaloga klobukov, kateri tudi čepice las noga izdehka.

Priporočam se za izdelovanje kožuhov vseh vrst, kakor tudi damskih jop, kolerjev, mufov.

V zalogi imam vedno veliko izbiro vseh vrst kožuhov. Sprejemam popravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. Izdelujem vse po najnižjih cenah.

J. WANEK, Ljubljana

Sv. Petra cesta števil. 21.

3919

V bolnici bratovsko skladnico v Trbovljah se odda mesto

4140

bolniškega strežnika

Zahteva se dokaz strokovne izobrazbe znanje slovenskega in nemškega jezika in samski stan. Začetna plača 90 K, ki se pa časoma ob zadovoljivem službovanju zviša.

Prošnje na **predstojništvo bratovske skladnice v Trbovljah.**

Svoji k svojim!

Velika zaloga

juvelov, zlatnine, srebrnine

različnih ur in očal.

351

Blago prve vrste.

Solidna postrežba. Cene najnižje.

Lastna delavnica

za popravila in nova dela.

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter zapriseženi sodnijski cenilec.

Ljubljana, Wolfve ulice 3.

Za jesen in zimo

priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

v Ljubljani, Prešernova ulica 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke

ter mične novosti

v konfekciji za dame in deklice.

Ceniki zastonj in franko.

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

zarezano strešno opeko prve in druge vrste,

s jamstvom za njo trpečnost skleni 5 let

iz lastne nove moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani

in opeko za zid, dalje stavbni kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpeči

pri **J. KNEZU** v Ljubljani.

1606